"Kaikkien maiden proletaarit, yhtykää!"

Kommunisti

POLIITTIS-TEOREETTINEN AIKAKAUSLEHTI

Maaliskuu 3 1950

JULKAISIJA: SUOMEN KOMMUNISTINEN PUOLUE

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ
YHTEISTYÖN

YHTIÖKOKOUS

pidetään Helsingissä Elannon kerhohuoneustossa Kluuvikatu 5 maaliskuun 27 pnä 1950 klo 18,30. Kokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen 10. pykälässä mainitut asiat. Valtakirjojen tarkastus ja osanottokorttien jako samassa paikassa alkaa klo 18.

Johtokunta.

Kommunisti 6. VUOSIKERTA . 1950
MAALISKUU N:o 3 (146)
POLIITTIS-TEOREETTINEN AIKAKAUSLEHTI

Tilinpäätös

I.

Fagerholmin hallituksen 20-kuukautisen palveluskauden tilinpäätökseksi muodostuivat viime kuun 27 päivänä Kemin raastuvanoikeuden langettamat tuomiot: 38 VUOTTA VANKILAA 80 PALKKATYÖLÄISELLE siksi, että he olivat perustuslain suomia oikeuksia hyväkseen käyttäen uskaltaneet puolustaa leipäänsä Kemi-yhtiön mielivaltaa vastaan! Näissä kuvastui samalla tämän kansainvälistäkin kuuluisuutta saavuttaneen "työväenhallituksen" koko politiikan sisältö: taantumussuuntausta edistetettävä hinnalla millä hyvänsä, mitään keinoja, terroriakaan, kaihtamatta.

Tähän "tilinpäätökseen" liittyvät lisäksi suuriksi paisuneet työttömyystilastot, työtätekevien alentunutta elintasoa kuvaavat numerot ja niiden vastapuolina kapitalistien miljoonavoitot. Siinä on tilinpäätöstä kerrakseen "työväenhallitukselle" kun otetaan vielä huomioon ne lupaukset, joita sen ministerit antoivat 20 kuukautta sitten Suomen työläisille: jokaiselle työtä ja leipää taloudellisen vakauttamisen kautta, jokaiselle oikeusturvaa Pekkalan hallituksen "pakkodemokratiaa" vastaan.

Tämä Fagerholmin hallituksen tilinpäätös muistuttaa suuresti niitä monia kokoomuspuolueen ja muiden sodan edellisten ja sodanaikaisten taantumushallitusten tilinpäätöksiä, joiden lopputuloksena oli fasistisen politiikan romahdus ja tuomitseminen v. 1944 fasismin tappioon päättyneen sodan tuloksena. Se joutuu erittäin epäilyttävään valoon niitä juhlallisia kansainvälisiä sopimuksia ja lupauksia muistettaessa, joita maamme hallitukset ja eduskunta ovat tehneet sekä välirauhan että rauhansopimuksissa sitoutuessaan turvaamaan demokraattiset kansalaisoikeudet ja ehkäisemään fasistisen terrorikomennon palauttamisen maassamme. Tilinpäätöksen tekijät ovat ilmei-

sesti unohtaneet, ettei nyt kaikesta taantumuksen ryhdistäytymisestä huolimatta sittenkään eletä Lapuan valtakautta, vaan aikaa, jolloin todellisilla työväenjärjestöillä ja -edustajilla on sentään mahdollisuus — sosialidemokraattisen hallituksen "oikeusturvastakin" huolimatta — paljastaa tilinpitäjät kavalluksineen.

Suomessa on vuosikymmenien aikana jouduttu näkemään paljon työläisille langetettuja luokkatuomioita. Mutta hallitus ja sen työnantajat erehtyvät surkeasti, jos ne luulevat, että työtätekevä, demokraattinen väestö ei huomaisi, mistä Kemissä on ollut kysymys. Kyllä suomalainen työmies ja demokraatti tietää, että Kemin lakossa oli kysymys työläisten laillisesta oikeudesta puolustaa leipäänsä, lakko-oikeuttansa ja kansalaisarvoansa häikäilemättömiä työnantajia ja niiden renkiä, lakia ja sopimuksia rikkovaa, kivääriä ja pamppua valtikkanaan käyttävää ja päällekarkaavaa hallitusvaltaa vastaan, olkoonkin, että tätä työläisten puolustautumista nimitetään "työväenhallituksen" suulla "kapinaksi". Hallitus ja sen työnantajat ovat unohtaneet, että maassamme sentään ilmestyy painokanne-Suontaustan aktiivisuudesta huolimatta muitakin lehtiä kuin Kauppalehti ja Suomen Sosialidemokraatti kumppaneineen, ilmestyy lehtiä, jotka ovat paljastaneet Kemin "oikeus"-prosessin todelliset tarkoitukset. He ovat unohtaneet, että Kemissä työläiset taistelullaan ovat lyöneet työmaaterrorin ja tehneet tyhjäksi työnantajapiirien pyrkimykset työläisten yhteisen taistelurintaman heikentämiseksi. He eivät ole huomaavinaan, että Kemin oikeusjuttu on kemiläisille työläisille, eikä vain heille, paljastanut taantumuspolitiikan vääryyden ja osoittanut suomalaisen oikeuslaitoksen "puolueettomuuskilven" valheelliseksi.

He unohtavat myös, että SKP on nyt julkinen, mahtava joukkopuolue, jonka johdolla työväestö taistelee hellittämättömästi työläisten elinoikeuksien puolesta kaikista taantumuksen vastatoimenpiteistä huolimatta. Tilinpäätöstä tehtäessä on hallitus siis unohtanut eräitä tosiasioita, jotka ajanmittaan muodostuvat hyvin karvaiksi muistutuksiksi niille puolueille ja piireille, joiden politiikkaa Fagerholmin hallitus on ajanut, sitä nopeammin ja karvaammiksi, mitä nopeammin ja voimakkaammin kehittyy työkansan vastalauseliike luokkatuomioita ja niiden langettajia vastaan kaikkialla maassamme.

Työväen ja kaikkien edistyksellisten voimien vastalauseliike on jo alkanut. Jokaisen kommunistin, jokaisen demokraatin, velvollisuus on toimia Kemin luokkatuomioiden peruuttamiseksi asian siirtyessä nyt hovioikeuden käsiteltäväksi. Sillä kysymyksessä ei ole suinkaan vain nyt tuomittujen työläisten oikeudet. Kysymys on kaikkien työtätekevien oikeuksista ja Suomen lakien mukaisista kansalaisvapauksista, joiden rajoittamiseen taantumus luokkatuomioillaan ja terrorillaan pyrkii. Kysymys on kaikkien työtätekevien leivästä, jota kaventamaan suurtyönantajat voittojensa turvaamiseksi ja lisäämiseksi ovat toimenpiteillään ryhtyneet. Kysymys on siitä, saako fagerholmilais-kokoomukselainen kurssi maan politiikassa jatkua vai suoritetaanko kurssin muutos.

Muodostukoon Kemissä luetusta tilinpäätöksestä tuomio Fagerholmin hallitukselle ja sen edustamalle taantumuspolitiikalle!

II.

Uuden hallituksen kokoonpano ei tätä kirjoittaessa ole vielä selvillä. Paasikiven uudelleenvalinta presidentin paikalle ennakoi kuitenkin tulevaa hallituksen poliittista suuntaa ja sehän puolestaan vaikuttaa ratkaisevasti kokoonpanoonkin. Kuten SKDLn valitsijamiehet vaalien jälkeen antamassaan julkilausumassa 16 päivältä helmikuuta totesivat, merkitsi Paasikiven valinta uutta mielenosoitusta Suomen ja Neuvostoliiton ystävyyspolitiikkaa vastaan, nykyisen taantumussuunnan jatkamista. Paasikiven valitsijat, kokoomuksesta sosialidemokraatteihin asti, ovat, sanotaan julkilausumassa, päättäneet jatkaa epädemokraattista sisäpolitiikkaa, koettaen tukahduttaa terrorilla ja mielipidevainoilla kansan tyytymättömyyden ja työtätekevän väestön leipänsä puolesta käymän taistelun. Talouspolitiikassa tämä valinta merkitsee työtätekevälle kansalle lisääntyviä veroja, työttömyyttä ja kotikonnuiltaan suistumista, mutta suurpääomalle kasvavia voittoja.

Porvarillisissa lehdissä ja kokouksissa esitetyt lausunnot ja päätökset, samoin kuin hallitusneuvotteluihin osallistuneiden porvarillis-sosialidemokraattisten eduskuntaryhmien edustajien poliittiset katsomukset ja tähänastinen politiikka osoittavat samoin, että hallituskysymyksen ratkaisu tulee tapahtumaan nykyisen taantumussuuntauksen jatkamisen merkeissä. Nyt ei enää keskustella sellaisen sosialidemokraattisen vähemmistöhallituksen muodostamisesta, joka kesällä 1948 kutsuttiin suorittamaan käännettä kolmen suuren sopimukseen perustuvasta demokraattisesta hallitussuuntauksesta avoimeen taantumukselliseen politiikkaan niin taloudellisella kuin sisä- ja ulkopolitiikankin alalla. Täytettyään tämän taantumuspiireiltä saamansa tehtävän ylimenokauden hallituksena, joksi se puolueemme kesällä 1948 antamassa julkilausumassa luonnehdittiin, se todennäköisesti on nyt aikansa elänyt. Vielä ei ole ratkaistu, muodostetaanko tämän hallituksen tilalle porvarillinen vaiko porvarillis-sosialidemokraattinen kokoomushallitus, mutta selvää on, että sen tehtävänä tulee olemaan edeltäjänsä taantumuksellisen hallituspolitiikan jatkaminen. Jo se, ettei edes työväenpuolueen kilpeä kantava sosialidemokraattinen puolue ole etsinyt todelliselle työväenpuolueelle luonnollisia hallitusliittolaisia työtätekevää kansaa edustavan SKDLn taholta, vaan juuri porvarien ja lisäksi Fagerholmin hallituksen isännän, kokoomuspuolueen taholta, puhuu tulevan hallituksen taantumuksellisesta ja työläisvihamielisestä olemuksesta. Siksi tällä pohjalla muodostettu hallitus tulee täyttämään anglo-amerikkalaisten isäntiensä käskyt ja jatkamaan hyökkäystä työtätekevien elintasoa vastaan Marshall-maiden hallitusten tapaan, turvaten sodanvalmistelijain hämärille puuhille vapaat kädet maassamme.

Suomen kansan enemmistö osoitti kuitenkin jo valitsijamiehiä valitessaan, ettei se pidä suotavana nykyisen suunnan jatkamista, kaikkein vähiten sen voimistumista. Sosialidemokraattisten valitsijamiesten petos valitsijoitaan kohtaan teki kuitenkin mahdolliseksi Paasikiven uudelleenvalinnan ja loi siten edellytykset hänen taantumuksellisen linjansa jatkuvaisuudelle. Välitön seuraus tuosta valinnasta olikin sitten Kemin luokkatuomioiden langettaminen, jolla eroava hallitus tervehti johtajaansa ja isäntäänsä virkaanastujaispäivän aattona!

Mutta näiden edellytysten ja mahdollisuuksien ei tarvitse muuttua todellisuudeksi. Demokraattisten voimien yhtyminen aktiiviseen toimintaan hallitussuunnan ja maan politiikan muutamiseksi voi vaikuttaa tilanteeseen ja luoda taantumuksen suunnitelmia vastaamattoman, demokraattiseen kehitykseen tietä avaavan tilanteen, jolloin taantumukselle voidaan asettaa sulku niin sisä- kuin ulkopolitiikassakin. Tästä tosiasiasta lähtien osoittivat SKDLn valitsijamiehet valitsijoilleen ja koko Suomen kansalle vetoomuksen, kehoittaen heitä yhdistämään rivinsä ja jatkamaan taistelua rauhanasian ja kansanvaltaisen järjestyksen, maan itsenäisyyden ja riippumattomuuden, kotinsa ja kontunsa, työn ja leivän puolesta. Kommunistit vastaavat tähän vetoomukseen aktivisoimalla toimintaansa kaikilla rintaman osilla.

III.

Maan politiikan muuttamisen ja taantumuksen hyökkäyksen torjumisen onnistumisen ehtona on kuitenkin TYÖVÄENLUOKAN YHTEISRINTAMAN LUOMINEN. Tämä tosiasia on käynyt selvemmäksi niin kommunistisille kuin sosialidemokraattisillekin työläisille, joita viimeksimainittuja ei ehkä vielä kiinnosta niinkään paljon maan politiikan muuttamistunnus yleensä kuin työnantajain pyrkimykset palkkojen alentamiseksi ja työläisten nälkävyön kiristämiseksi ja taistelu noita pyrkimyksiä vastaan. Tästä selventymisestä kertoivat jo presidentin valitsijamiesvaalien tulokset. Mutta vielä selvemmin siitä kertovat ammatillisessa liikkeessä ja työpaikoilla alkaneet keskustelut palkkakysymyksestä. Yhä laajemmat järjestyneitten ja järjestymättömien joukot ovat alkaneet eri ammattialoilla vaatia entisten palkkasopimusten purkamista ja uusien, parempien sopimusten aikaansaamista. SAK sosdem-johdon ja hallituksen tarjoama 0—7.5 % kuoppakorotus ei ole tyydyttänyt sen paremmin sosialidemokraattisia kuin muitakaan työläisiä. Palkkarintamalla on siis syntymässä työläisten yhteistoimintaa ohi SAKn yhtenäisyyttä vastustavan oikeistojuntan.

Tällä kehityksellä sekä SAKn johdon härkäpäisellä kieltäytymisellä ottamasta Kuljetustyöntekijäin ja Metsä- ja Uittotyöläisten liittoa takaisin SAKn jäsenyyteen, on ollut ratkaiseva vaikutus mainittujen liittojen ja ammattialojen työläisiä yhdistävän YHTENÄISYYSKOMITEAN muodostumiseen viime kuun loppupuolella. Sen päätarkoituksena on: 1) taistelu ammatillisen liikkeen puolesta kaikkia hajoituspyrkimyksiä vastaan; 2) taistelu työläisten elinehtojen parantamiseksi ja demokraattisten oikeuksien turvaamiseksi ja laajentamiseksi; 3) työ sodanlietsojain toiminnan ehkäisemiseksi ja rauhan lujittamiseksi; 4) toiminta SAKn ja MALn periaatteiden, sääntöjen ja päätösten toteuttamiseksi maamme ammattiyhdistysliikkeessä.

SAKn oikeistososdem-juntta on kiirehtinyt leimaamaan yhtenäisyyskomitean hajoitusjärjestöksi, jota vastaan suunnataan nyt juntan törkeimmät hyökkäykset. Kuinka perusteettomia sentapaiset syytökset ovat, näkyy jo yhtenäisyyskomitean edelläluettelluista päätehtävistä: onko niissä yhtään hajoitustehtävää? Oikeistososdemit salaavat sen tosiasian, että Yhtenäisyyskomitea ilmoittaa avoimesti komiteaan kuuluvien liittojen olevan edelleenkin valmiita palaamaan SAKn jäsenyyteen. Lisäksi salaavat yhtenäisyyden vastustajat sen, että Yhtenäisyyskomitea lähtee liikkeelle SAKn ja MALn yleisesti hyväksyttyjen sääntöjen, päätösten ja periaatteiden pohjalta, niiden toteuttamiseksi käytännössä, siis työläisten etujen puolesta.

Työväenluokan ja erikoisesti ammatillisen liikkeen yhtenäisyydelle on nyt laskettu uudet perusteet. Yhtenäisyydelle on, kuten jo olemme edellä osoittaneet, entistä enemmän reaalista pohjaa ja mahdollisuuksia. Yhteinen taistelu leivästä, kansalaisoikeuksista ja rauhan turvaamisesta antaa meille kaikki mahdollisuudet takoa työväenluokan yhtenäisyyttä jokaisella työpaikalla, jokaisessa ammattiosastossa, kaikkialla siellä, missä työtätekeviä on.

Taistelussa Kemin raastuvanoikeuden sanaleman, Fagerholmin hallituksen ja Kemi-yhtiön herrojen päättämän luokkatuomion purkamiseksi ja laittomuuden lopettamiseksi pitäisi työläisten voida löytää toisensa puoluerajoihin katsomatta. Sillä yhteinen on Kemin sankarityöläisten asia. Meistä, kommunisteista, riippuu ratkaisevasti, muodostuuko tällaista yhteisrintamaa ja tuleeko nyt langetettu tuomio olemaan lähtökohtana porvarillis-sosialidemokraattisen taantumuspolitiikan lopulliselle tilinpäätökselle.

Rauhan puolesta

MIRJAM VIRE-TUOMINEN:

Kommunistit ja rauhankysymys

Kansainvälisen jännityksen ja sodan uhan yhä kasvaessa ovat toisaalta myös rauhanvoimat jatkuvasti voimistuneet. Kansojen aktiivinen rauhantahto on saanut rauhanpuolustajain valtavassa maailmanliikkeessä siksi laajat mittasuhteet ja järjestyneen muodon, että siitä on tullut merkittävä tekijä, joka ratkaisevasti vaikuttaa sodan- ja rauhanvoimien väliseen kamppailuun.

Rauhanpuolustajain liike on tavallisten ihmisten laaja joukkoliike rauhan puolesta. Se on osoitus siitä, kuinka työtätekevien suuret joukot heräävät tietoisuuteen etujensa ja tarpeidensa yhtäläisyydestä, sekä liittyvät yhteiseen taisteluun elinehtojensa puolesta, joihin oleellisesti kuuluu rauhan turvaaminen. Työtätekevien etujoukkona kommunistit toimivat kaikissa maissa myös rauhanpuolustajain eturintamassa. Sosialismin maat, etunenässä suuri Neuvostoliitto, jotka harjoittavat johdonmukaista työtätekevien etuja vastaavaa politiikkaa, ovat rauhanrintaman johtavana voimana.

Neuvostoliiton johtava osuus kansainvälisessä rauhanpolitiikassa ei ole mikään tämän päivän ilmiö tai vain hetkellinen taktillinen veto, kuten kommunisminvastaisessa propagandassa pyritään väittämään. Neuvostoliiton rauhanpolitiikka nojaa periaatteelliseen johdonmukaiseen linjaan, marxilaiseen tieteelliseen teoriaan, joka on elävässä yhteydessä käytäntöön. Leniniläis-stalinilaisen rauhanpolitiikan jatkuva ja perusteellinen tunnetuksitekeminen ja selvittäminen on välttämätöntä kommunisteille, jotka taistelevat pysyvän rauhan ja demokratian puolesta. Se on tarpeellista erityisesti meillä Suomessa, jossa vuosikymmeniä jatkunut kommunisminvastainen valhepropaganda on erityisesti kasvattanut ennakkoluuloja Neuvostoliittoa ja kommunismia vastaan. Erityisesti se on tarpeellista nyt, jolloin parjauksella ja vääristelyillä pyritään vaikeuttamaan yhtenäisen rauhanrintaman muodostamista.

KAPITALISTINEN JÄRJESTELMÄ JOHTAA SOTAAN

Marxilaiset näkevät sodan syvällisesti yhteiskunnallisena ilmiönä, välttämättömänä seurauksena monopolikapitalismin kautena tapahtuneesta maailman taloudellisesta ja poliittisesta kehityksestä. Kuten Lenin sanoi:

> "Sota ei ole syntynyt kapitalististen rosvojen pahasta tahdosta, vaikkakin sotia käydään vain heidän etujensa mukaisesti ja heidän rikastuttamisekseen. Sota on seuraus maailman kapitalismin kehityksestä puolen vuosisadan aikana."

Kapitalistisen suunnitelmattoman talousjärjestelmän vallitessa kehitys on epätasaista. Se johtaa jatkuvasti yhä kärjistyneempiin talouspuliin ja aseellisiin selkkauksiin. Kasvavat ristiriidat pakoittavat suurpääoman etsimään ratkaisua sodista. Se pääomaryhmä, joka katsoo olevansa huonommin varustettu raaka-ainevarastoilla ja markkinoilla, pyrkii asevoimin muuttamaan tilanteen itselleen edullisemmaksi. Tämä ns. vaikutuspiirien jako perustuu kapitalismin oloissa aina väkivaltaan. Muu ei yksityisomistuksen vallitessa ole mahdollista. Sota on yksityisomistuksen perustan suoranaista ja välitöntä kehitystä, toteaa Lenin.

Historia on säälimättömästi osoittanut todeksi nämä marxilaisen filosofian perusväittämät. Se on repinyt rikki kaikki porvarilliselta taholta esitetyt kuvitelmat rauhallisesta kehityksestä, sopimuksin tapahtuvasta maailmanjaosta kapitalismin vallitessa. Kapitalismi on siirtynyt viimeiseen kuolevaan vaiheeseensa, imperialismin kauteen, jolloin sen lahoamisprosessi tapahtuu yhä kiihtyvää vauhtia. Taloudelliset pulat seuraavat toisiaan yhä ankarimpina yhä tiuhemmassa tahdissa. Sota ja valmistautuminen sotaan osoittautuu ainoaksi keinoksi, millä kapitalistinen järjestelmä pyrkii selviämään ristiriidoistaan. Tämän järjestelmän edustajat toteavat sen itsekin avoimesti ja käy yhä vaikeammaksi hämätä laajoilta joukoilta tätä riistoyhteiskunnan epäkohtien väistämätöntä johtopäätöstä. "Sota on tullut teknillisen sivistyksen kehitykselle välttämättömäksi tekijäksi", kirjoittaa englantilainen kenraali F u l l e r, siten osoittaen, kuinka kaikelle sivistykselle ja kehitykselle vihamieliseksi rappeutunut kapitalismi on tullut. Kyseessä ei ole suinkaan teknillinen kehitys vaan kapitalistisen järjestelmän säilyttäminen keinolla millä hyvänsä. Fullerin kirjoituksen jatko-osa paljastaa, miten kyynillisesti taantumuksellisen yhteiskuntajärjestelmän pönkittäjät laskelmoivat sodalla ja miksi sota heistä on välttämätön:

> "Sodan valmistelu nielee suunnattoman määrän työtä ja sota juuri hankkii työtä työttömille keräämällä heidät armeijoihin, jotka tuhoavat toinen toisiaan . . .
>
> Sota on ainoa tekijä, joka voi korjata ylituotannon taloudellisessa järjestelmässä, missä vallitsee liian vähäinen kulutus . . .
>
> Sodan tehtävänä on ratkaista työttömyyskysymys sekä luoda varustukset sisäistä anarkiaa vastaan. . . (Army Ordnance, heinä—elokuu 1945)

Sota on siis kapitalistisen järjestelmän ja sen kannattajien ainoa vastaus yhteiskunnallisten epäkohtien kourissa kamppaileville kansoille. Miljoonia ja kymmeniä miljoonia ihmisiä on tämän imperialismin filosofian mukaan tuhottava,

että täystyöllisyys voitaisiin taata. Suunnattomat määrät tuotteita ja kulutustarvikkeita on hävitettävä, että hinnat pysyisivät korkeina ja pääoman voittoprosentti kasvaisi, samanaikaisesti kuin suuri osa ihmiskuntaa näkee nälkää ja on vailla alkeellisimpiakin tarvikkeita. Ja sota ei ole vain monopolikapitalismin ristiriitaisuuksien välttämätön tasoittaja, jolla nälkäisten ja työttömien joukkojen tyytymättömyys, "sisäinen anarkia" sanoo Fuller, tukahdutetaan. Se on samalla suurenmoinen liikeyritys pienelle pääomapiirille, joka sotavarusteluista ja tavarapulan aiheuttamasta kysynnästä kahmii itselleen leijonan osan. Viime sodan aikana amerikkalaisten suurliikeyhtymien saama voitto nousi 87 miljardiin dollariin, mikä merkitsee kuusi kertaa suurempaa voittoa kuin mitä ne olivat saaneet vastaavan viiden vuoden aikana ennen sotaa. Siinä selvitys sodan ns. jumalallisesta välttämättömyydestä! Siinä myös vastaus sodanlietsojain levittämään farisealaiseen valheeseen, että kaikki muka kärsivät sodasta samalla lailla!

KOMMUNISTIT RAUHANTAISTELUN KÄRKIJOUKKONA

Lähtien näistä sodan syistä on luonnollista, että kommunistit katsovat tehokkaan taistelun sotaa vastaan edellyttävän taistelua sitä imperialistista järjestelmää vastaan, joka synnyttää sodat. Kommunistit puolustavat koko toiminnallaan kansojen vapautusta riistosta ja sorrosta. He puolustavat kansojen keskeistä rauhallista yhteistyötä kaikkien työtätekevien aseman parantamiseksi. He taistelevat kaikkia imperialistisia valloitussotia vastaan, joiden tarkoituksena on orjuuttaa ja alistaa muita maita ja muita kansoja. Taistelussaan tällaista epäoikeudenmukaista sotaa vastaan kommunistit eivät tyydy pasifistien antautumispolitiikkaan hyökkääjän edessä, siihen passiiviseen vastarintaan, jolla viime sotaa edeltänyt rauhanliike jätti aseet hyökkääjän käsiin. Aktiivisen ja rohkean taistelunsa imperialistista sotaa, sen lietsojia ja kätyreitä vastaan kommunistit vievät johdonmukaiseen loppuunsa asti: imperialistisen kansanvastaisen ja rauhanvastaisen hallituksen kukistamiseen. Taistellessaan valloitus- ja orjuutussotia vastaan kommunistit samalla hyväksyvät vapautussodan kansojen oikeudenmukaisena nousuna ulkoatulevaa hyökkäystä ja orjuutusyrityksiä vastaan. Pysyvän rauhan parhaana ja ainoana takeena kommunistit näkevät kansojen yhtyneen aktiivisen rauhanvoiman.

Valtavasti kasvanut rauhanpuolustajain maailmanliike osoittaa, kuinka oikea tämä kommunistien käsitys on, kuinka yhä laajemmat joukot, oppineina vuosikymmenien katkerista koettelemuksista, tajuavat rauhan puolesta yhteenliittymisen välttämättömyyden, tajuavat, että rauhan turvaaminen merkitsee samalla heidän elinetujensa, työtätekevien elinetujen turvaamista.

Näiden etujen johdonmukaisina ajajina kommunistit ovat rauhanpuolustajien eturintamassa. Kommunististen ja työväenpuolueiden yhteisessä neuvottelutilaisuudessa marraskuussa 1949 M. Suslov rauhankysymystä koskevassa alustuksessaan sanoi tästä:

"Uuden sodan näyttäessä yhä uhkaavammalta kommunistisilla ja työväenpuolueilla on suuri historiallinen vastuu. Kommunististen ja työväenpuolueiden on käytävä kaikin keinoin taistelua turvatakseen luja ja pysyvä rauha, keskitettävä koko toimintansa tähän tämän hetken keskeisimpään tehtävään."

Teoillaan, aktiivisella ja uhrautuvalla toiminnallaan rauhanpuolustajain liikkeessä, jossa kommunistit tarjoutuvat yhteistoimintaan kaikkien rehellisten rauhankannattajien kanssa poliittisiin tai maailmankatsomuksiin mielipiteisiin katsomatta rauhan turvaamiseksi, he ovat samalla vastanneet kaikille niille panettelijoille ja hajoittajille, jotka pyrkivät lietsomaan epäluuloa ja murtamaan rauhan yhteisrintamaa.

SOSIALISTISEN VALTION SYNTY — KÄÄNNEKOHTA RAUHANLIIKKEEN HISTORIASSA

Kommunisteille lankeaa ennen kaikkea kuolematon ansio siitä maailmanhistoriallisesta käännekohdasta, joka on merkinnyt uutta vaihetta myös kansainvälisessä rauhanliikkeessä. Käytännössä toteutettu sosialistinen järjestelmä 1/6 maapalloa avaa uudet optimistiset näköalat tulevaisuudelle ja pysyvän rauhan turvaamiselle. Sosialismin rakentaminen ja menestyminen yhdessä maassa on osoittanut sotaa johtavasta riistosta, yksityisomistuksesta ja siirtomaasorrosta vapaan järjestelmän mahdolliseksi, järjestelmän, joka perustuu kansojen keskeiseen yhteistyöhön ja kunkin kansan riippumattomuuden kunnioittamiseen. Siksi edistyksellinen ihmiskunta kaikkialla maailmassa kiinnittää toivonsa Neuvostoliittoon nähden siinä yli kapitalistisen lahoavan maailmankuvan kohoavan ihmiskunnan uuden tulevaisuuden ja kansojen välisen rauhan linnakkeen.

Puhuessaan Neuvostoliiton johtavasta asemasta pysyvän rauhan ja demokratian rintamassa sanoi Shdanov merkittävässä puheessaan kommunististen ja työväenpuolueiden konferenssissa v. 1947:

"Se johtuu sosialistisen neuvostovaltion luonteesta, jolle on mitä suurimmassa määrin vierasta kaikki hyökkäys- ja riistotarkoitukset ja jonka etujen mukaista on luoda mahdollisimman suotuisat edellytykset kommunistisen yhteiskunnan rakentamisen toteuttamiselle. Eräs näistä edellytyksistä on rauha! Uutena korkeampana yhteiskuntajärjestelmänä Neuvostoliitto heijastaa ulkopolitiikassaan koko edistyksellisen ihmiskunnan toiveita, ihmiskunnan, joka pyrkii pysyvään rauhaan eikä voi olla kiinnostunut kapitalismin synnyttämästä uudesta sodasta."

Näin on lokakuun vallankumous ja sosialistisen valtion synty merkinnyt ratkaisevaa käännekohtaa rauhantaistelulle. Huolimatta kaikesta ulkoisesta painostuksesta, saarrosta ja suurvaltojen interventiosta Neuvostoliiton huimaavan nopea kasvu tsaarinajan takapajuisuudesta taloudelliseen ja yhteiskunnalliseen kukoistukseen on osoitus sosialistisen järjestelmän tulevista mahdollisuuksista. Neuvostoliitto ei tunne talouspulia eikä työttömyyttä, ei siirtomaasortoa, se ei kärsi enempää raaka-aine- kuin markkinapulaakaan. Päinvastoin siellä tuotanto jatkuvasti nousee ja kansalaisten hyvinvointi kohoaa. Lokakuussa 1949 ylitti Neuvostoliiton teollisuuden tuotanto 50 %:lla sodan edellisen v. 1940 keskimääräisen kuukausituotannon ja kasvoi suuremmaksi kuin viisivuotissuunnitelman vuodeksi 1950 edellyttämä keskimääräinen kuukausituotantotaso. Neuvostoliitossa ei ole asekaupoilla ja monopoliyrityksillä keinottelevaa suurpääomaa. Mitä syytä olisi sellaisella valtiolla toivoa sotaa? Neuvostoliiton rauhantahto on ilmaistu lukuisissa Neuvostoliiton johtavien miesten lausunnoissa ja kirjoituksissa. Neuvostoarmeijan 30-vuotispäivänä lausui Neuvostoliiton puolustusministeri marsalkka Bulganin:

”Neuvostoliitto ei tahdo sotaa. Sen etujen mukaista on turvata luja ja pysyvä rauha. Me olemme vankasti rauhan ja demokraattisiin periaatteisiin nojaavan kansainvälisen yhteistyön kannalla ja me harjoitamme hyvää naapuripolitiikkaa kaikkien maiden kanssa, jotka noudattavat hyväksyttyjä sopimuksia.”

Kuinka suuresti tämä eroaakaan monien läntisten sotaministerien sapeliakalistelevista lausunnoista tai Trumanin atomipommiuhkailuista. Esim. E a t o n, Ison-Britannian Parlamentin ulkoasiain valiokunnan puheenjohtaja lausui:”

”Me voimme vielä luoda Venäjän ympäri psykologisen saartorenkaan. jos emme siinä onnistu, meidän on murskattava se asevoimin.”

Sekä samoin Yhdysvaltain sotaministeri Johnsonin lausunto 27. 10 47:

”Me tulemme alkamaan sodan vaikka 50 Hiroshimalla.” [1])

Neuvostoliiton johtohenkilöiden lausunnoista ei löydä mitään näin kyynillisesti hyökkäyksillä laskelmointia eikä neuvostolehdistö tunne sellaista sotakiihoitusta ja sotapropagandaa, millä länsilehdistö myrkyttää yleistä mielipidettä.

Neuvostoliiton syntyminen merkitsi vallankumouksellista muutosta vallitsevaan kapitalistiseen maailmanjärjestelmään, muutosta, joka voimakkaasti kehittyvän sosialistisen järjestelmän muodossa merkitsi reaalisempia mahdollisuuksia rauhan toteuttamiselle, sekä rauhanvoimien tavatonta lujittumista kaikkialla maailmassa. Johtavat kapitalistiset piirit pyrkivät kuitenkin hämäämään kansanjoukoilta tämän tosiasian esittäen Neuvostoliiton muka rauhan vihollisena, koko ihmiskuntaa uhkaavana hyökkääjänä.

[1]) Hiroshima suojaton siviilikaupunki, johon amerikkalaiset viime sodan loppuvaiheessa heittivät ensimmäisen atomipommin tuhoten yli 100.000 ihmistä.

HYÖKKÄYKSEN UHKA

Neuvostoliiton ulkopolitiikka osoittaa selvästi näiden väitteiden katalan valheellisuuden. Neuvostoliiton koko olemassaolon historia on todistus siitä, kuinka kapitalististen valtioiden taholta on pyritty hyökkäämään mitään keinoja kaihtamatta nuoren sosialistisen valtion kimppuun. Sitä osoittavat ensimmäistä maailmansotaa seuranneet interventiosodat ja nälkäsaarto, fasistisen Saksan hyökkäykseen ja nykyiseen peloittavasti 30-lukua muistuttavaan kommunisminvastaiseen kampanjaan asti. Ei Neuvostoliitto vaan Yhdysvallat rakentaa sotilastukikohtien saartorengasta kymmenien tuhansien kilometrien päähän emämaansa rajoista. Länsivallat ovat solmineet Neuvostoliittoa vastaan tähdätyn Atlantin sotaliiton, akselin vastineen, joka merkitsee YK:n peruskirjan mitätöintiä. Yhä räikeämmin näkyy ero toisaalta kapitalististen maiden sotakiihoitus ja varustelupolitiikan ja toisaalta sosialismin maiden kansojen väliseen rauhaan ja yhteistyöhön nojaavan politiikan välillä. Ei ole ihme, että rauhantahtoisten kansojen suuret joukot kääntyvät yhä lämpimämmällä myötätunnolla Neuvostoliiton puoleen, joka ajaa avointa suurten joukkojen tietoiseen toimintaan ja rauhantahtoon vetoavaa politiikkaa. Neuvostoliitto, joka on vakuutettu oman järjestelmänsä etevämmyydestä ja tulevaisuuden mahdollisuuksista tarjoaa rauhallista kilpailua kapitalistisen järjestelmän maille. Huolimatta järjestelmien erilaisuudesta Neuvostoliitto on useaan otteeseen ilmaissut pitävänsä yhteistoimintaa molempien järjestelmien maiden välillä toivottavana ja rauhan turvaamisen kannalta suorastaan välttämättömänä.

Kuitenkin nämä yhteistyötarjoukset on länsivaltain taholta torjuttu ja niihin vastattu entistä räikeämmällä parjauskampanjalla ja kommunisminvastaisella sotakiihoituksella. Se osoittaa, että kapitalismin maat eivät itse asiassa pelkää Neuvostoliiton taholta tapahtuvaa hyökkäystä. Niiden todellinen pelon syy on siinä, että kansat kaikissa maissa havaitsevat yhä paremmin Neuvostoliiton rauhanpolitiikan ja että suurille joukoille selviää sosialistisen järjestelmän saavutukset ja sen avaamat mahdollisuudet kansojen hyvinvoinnille. Siitä johtuu suunnattomat mittasuhteet saanut valhekampanja ja Neuvostoliiton vastainen propaganda länsimaissa. Siitä johtuu, että kapitalistisen järjestelmän maat pyrkivät etsimään pelastusta väistämättömiin puliinsa valmistamalla sotaa sosialismin sektoria vastaan. Mitä kukoistavammiksi sosialismin maat kehittyvät, mitä voittoisammin kommunismin rakennustyö edistyy, sitä vaikeampi on salata niiden saavutuksia kansanjoukoilta kapitalistisissa maissa. Kasvavien vaikeuksiensa ja ristiriitojensa vuoksi kapitalistisen järjestelmän pönkittäjien on turvauduttava yhä häikäilemättömimpiin keinoihin, kuten Titon tapaus ja Raj-

kin, Mindszentyn ja Kostovin oikeudenkäynnit osoittavat. Imperialismin kaudella häviävät porvarillisen demokratian viimeisetkin rippeet ja jäljelle jää vain häikäilemätön väkivalta ja terrori. Kemin ja Modenan tapausten väillä on paljon puhuvaa yhtäläisyyttä.

NEUVOSTOLIITON ULKOPOLITIIKAN JOHDONMUKAINEN RAUHANLINJA

Neuvostohallituksen ensimmäinen kansainvälinen esiintyminen, rauhandekreetti, joka julkaistiin 8 pnä marraskuuta (vanhan venäläisen kalenterin mukaan 26 pnä lokakuuta) 1917 on kuvaava sille johdonmukaiselle rauhanlinjalle, joka on ominaista Neuvostoliiton ulkopolitiikalle. Siinä vedotaan voimakkaasti kansojen rauhantahtoon ja itsemääräämisoikeuteen sekä vaaditaan kaikkien maiden hallituksia ryhtymään neuvotteluihin oikeudenmukaisen ja demokraattisen rauhan saavuttamiseksi.

Kansainvälisissä kongresseissa 20-30-luvulla Neuvostoliitto esitti useita aseistariisumis- ja rauhan turvaamiseen tähtääviä ehdotuksia. V. 1922 ensimmäisessä Geneven konferenssissa neuvostovaltuuskunta esitti päiväjärjestykseen ehdotuksen varustelujen supistamiseksi. Ehdotus hylättiin kuitenkin sillä tekosyyllä että päiväjärjestys oli jo liian täynnä! V. 1927 ensimmäisessä varustelujen supistamista käsittelevässä kansainvälisessä konferenssissa, jossa Neuvostoliitto oli mukana, neuvostovaltuuskunta esitti täydellisen aseistariisumisohjelman. Kun tämä torjuttiin ehdotti Neuvostoliitto asteettaista ja suhteellista varustelujen supistamista. Ehdotus huomioitiin, mutta se ei johtanut mihinkään käytännöllisiin toimenpiteisiin.

V. 1932, jolloin kansainvälinen tilanne oli jo täynnä uhkaavia enteitä Neuvostoliitto ehdotti yleistä sopimusta, jossa määriteltäisiin hyökkääjä sekä tuomittaisiin kaikki jonkin valtion toista valtiota vastaan suunnittelemat välilliset tai välittömät hyökkäymuodot. Tämä ehdotus hyväksyttiin ja toukokuussa 1934 Neuvostoliitto ehdotti, että aseistariisumiskonferenssi muutettaisiin säännöllisesti kokoontuvaksi rauhankonferenssiksi, mutta ehdotus hylättiin.

18 pnä syyskuuta 1934 Neuvostoliitto hyväksyttiin Kansainliiton jäseneksi, mutta siellä kapitalistiset valtiot neuvostovastaisen kantansa vuoksi vastustivat kaikkia Neuvostoliiton ehdotuksia kollektiivisen turvallisuuden järjestämiseksi. Näin estettiin fasismin vastaisen yhteisrintaman muodostuminen ja luotiin edellytykset toisen maailmansodan syttymiselle.

Toinen maailmansota oli luonteeltaan fasisminvastaista kansojen vapaussotaa. Länsivaltojen ja Neuvostoliiton liitto Hitler-Saksan kukistamiseksi oli antifasistinen demokraattisia vapauksia puolustava liitto.

Jo sodan aikana Neuvostoliitto ryhtyi toimenpiteisiin rauhan pysyväksi turvaamiseksi, sen jälkeen kuin rauhan edellytys, fasismin lyöminen, olisi suoritettu. Vv. 1943 ja 1944 Stalin esitti ehdotuksia, jotka sitten laadittiin liittoutuneiden allekirjoittamiksi Jaltan ja Potsdamin sopimuksiksi. Nämä sopimukset muodostivat pohjan Neuvostoliiton ja länsivaltojen sodanaikaiselle yhteistyölle. Jos näitä sopimuksia olisi noudatettu, ei kansainvälinen tilanne olisi nyt sellaisessa räjähdyspisteessä kuin mihin näiden sopimuksien rikkominen on sen johtanut.

Seuraava lyhyt katsaus Neuvostoliiton esityksiin YK:ssa osoittaa kuinka Neuvostoliitto on johdonmukaisesti ajanut YK:ssa rauhan ja kansojen välisen yhteistoiminnan edistämisen politiikkaa:

28 pnä lokakuuta 1946 Molotov teki yleiskokoukselle esityksen yleisestä aseistuksen supistamisesta sekä atomiaseen valmistuksen ja käytön kieltämisestä.

14 pnä joulukuuta 1946 YK hyväksyi päätöslauselman, joka pääkohdiltaan sisälsi Neuvostoliiton ehdotukset.

11 pnä kesäkuuta 1947 Neuvostoliiton valtuutettu Gromyko esitti atomienergiakomitealle ehdotuksen atomienergian valmistuksen tehokkaasta valvonnasta.

18 pnä syyskuuta 1947 YK:n yleiskokouksessa Vyshinski vaati, että joulukuun 14 pnä 1946 hyväksyttyä päätöslauselmaa on noudatettava.

YK:n yleiskokouksessa Pariisissa v. 1948 Vyshinski teki uusia ehdotuksia asevarustelujen supistamiseksi. Sen mukaan suurvaltojen olisi kolmanneksella supistettava aseistustaan sekä kiellettävä atomiase.

Viime syksynä, kun Yhdysvaltain taholta oli tunnustettu, että Neuvostoliitto pystyy valmistamaan atomienergiaa, uudisti Vyshinski aikaisemmat esityksensä atomiaseen kieltämisestä vaatien käytännöllisiä toimenpiteitä kiellon toteuttamiseksi. Samalla teki hän tunnetut ehdotuksensa useissa maissa etenkin Yhdysvalloissa ja Iso-Britanniassa käynnissä olevien uuden sodan valmistelujen tuomitsemisesta sekä viiden suurvallan sopimuksen solmimisesta rauhan lujittamiseksi.

Neuvostoliiton rauhaarakastava ulkopolitiikka ja myöskin kansandemokratian maiden ulkopolitiikka ovat, kuten S u s l o v edellämainitussa alustuksessaan lausuu, tärkein tekijä rauhan ja demokratian leirin lujittamisessa. Hän jatkaa:

"Koko maailman tavallisten ihmisten elinetujen mukaisena se innostaa ja tiivistää kaikkien rauhantaistelijain rivejä ja lujittaa heidän voitontahtoaan.

Neuvostohallituksen rauhanpolitiikka juontaa juurensa sosialistisen yhteiskuntamme omasta olemuksesta, koska siinä ei ole sodasta kiinnostuneita luokkia.

Neuvostovalta on kansallisuuksien ja rotujen sortoa harjoittavan politiikan päättävä vastustaja ja sen ulkopolitiikka perustuu maailman kaikkien kansojen, suurten ja pienten, oikeuksien ja riippumattomuuden kunnioittamiseen. Neuvostokansan on vallannut kommunismin rakentamisen paatos ja se on välittömästi kiinnostunut rauhan säilymisestä. Kansamme on täyttänyt syvällinen varmuus siitä, että sen

luoma sosialistinen yhteiskuntajärjestelmä takaa voiton rauhanomaisessa kilpailussa kapitalistisen järjestelmän kanssa."

YHTEISRINTAMA RAUHAN PUOLESTA.

Näin siis Neuvostoliitto sekä kansandemokratiat ovat johdonmukaisella rauhanpolitiikallaan muodostuneet kansainvälisen rauhanrintaman johtavaksi voimaksi. On luonnollista, että kommunistit, jotka kaikissa maissa taistelevat aktiivisesti rauhan puolesta, ovat valmiit yhteistyöhön kaikkien rauhankannattajien kanssa maailmankatsomuksellisista, uskonnollisista ja poliittisista mielipiteistä riippumatta. Tällainen yhteistyöpohja on rauhanpuolustajain liikkeessä. Yhä laajemmat kansanjoukot tajuavat, että hajoitustyö ja sotakiihoitus täytyy saada loppumaan ja että on löydettävä perusta yhteiselle rakennustyölle, koska tavallisten ihmisten edut ovat samat kaikkialla maailmassa. Yhteisrintamaa jarruttaessaan ja sabotoidessaan sodanlietsojat vain paljastavat itsensä. Enää ei yhtä helposti kuin ennen viime sotaa onnistu mielettömän valhepropagandan ja sotakiihoituksen levittäminen. Kansat eivät tahdo joutua uudelleen petetyksi ja vuodattamaan vertaan suurpääoman liikevoittojen lisäämiseksi. Nekään, jotka eivät kannata tai tajua kommunistista maailmankatsomusta, mutta ovat rehellisesti rauhan kannalla, nousevat vastustamaan sitä häikäilemätöntä suunnitelmaa, että heidät johdettaisiin väkivaltaiseen hyökkäykseen Neuvostoliiton kimppuun, silloin kun neuvostokansa ja sen hallitus tahtoo vain rauhaa rakentaakseen sosialistista järjestelmää omassa maassaan. Kapitalistisen imperialismin terroristinen politiikka vieroittaa yhä laajemmat joukot pois sen piiristä. Yhä laajemmat joukot käsittävät, että kommunistit ovat rauhan ja kansallisen riippumattomuuden johdonmukaisimpia ajajia.

Maailma on siirtymässä uuteen vaiheeseen, jossa kansojen välinen ystävyys ja rauhallinen yhteistyö määrää kansainvälisiä suhteita. Voimakas osoitus tästä on Neuvostoliiton ja Kiinan kansantasavallan kesken solmittu ystävyyssopimus, joka saattoi häpeään kaikki kapitalististen piirien taholta ja porvarillisessa ja oikeistosos.dem. lehdistössä levitellyt toivelaskelmat muka näiden kahden suurvallan välisiin erimielisyyksiin. Mahtavan Kiinan kansantasavallan astuminen rauhanleiriin on tavattomasti vahvistanut rauhanvoimia kaikkialla maailmassa.

Taistelu rauhasta on muodostunut eläväksi kysymykseksi, konkreeettiseksi tehtäväksi satamiljoonaisille joukoille. Se ei ole abstraktinen kysymys Ranskan työläisille, jotka työnsä ja leipänsä menettämisen uhalla kieltäytyvät lastaamasta aseita Vietnamiin. Eikä se ole abstraktinen niille kymmenille ja sadoille miljoonille, jotka vapautensa ja henkensä uhalla ankaran terrorin alaisina ovat valmiit puolustamaan rauhaa kapitalistisen maailman eri puolilla. Samalla kuin rauhanpuolustus on näin vallannut kansanjoukot kaikkialla maailmassa, on se muuttunut reaaliseksi voimaksi, joka pystyy tekemään tyhjäksi sodanlietsojien suunnitelmat. Kuten Marx sanoi: aate, vallattuaan suuret joukot, muodostuu aineelliseksi voimaksi. Uuden sodan valmistelijat ovat nyt jo kärsineet tappion toisensa jälkeen. He tietävät, että aika työnkentelee heitä vastaan ja sen vuoksi he epätoivoisesti kiihdyttävät ponnistelujaan. Mutta myös rauhanpuolustajat ja koko edistykselliinen työväenluokka tehostaa taisteluaan rauhasta ja tulevaisuudesta liittyen yhä solidaarisempina ja lujempina yhteistyöhön. Ja tämä taistelu on oleva voitokas. Leninin rauhandekreetissä osoittamat sanat Englannin, Ranskan ja Saksan työläisille pätevät vielä tänään kaikissa kapitalistisissa maissa taisteleville työläisille:

"Kaikki esimerkit proletariaatin sankaruudesta ja historiallisesta aloitekyvystä takaavat meille, että näiden maiden työläiset tulevat tajuamaan velvollisuuden, joka heille tänään lankeaa: velvollisuuden vapauttaa ihmiskunta sodan kauhuista ja sen seurauksista, sillä nämä työläiset moninaisella, päättäväisellä ja tavattoman tarmokkaalla toiminnallaan tulevat auttamaan meitä ja saamaan työmme rauhan puolesta päätökseen ja samalla vapauttamaan työtätekevien ja riistettyjen joukot kaikesta orjuudesta ja kaikesta riistosta."

AILI NORDGREN:

Paljastakaa amerikkalaiset sodanlietsojat! Puolustakaa rauhaa ja tulevaisuutta!

KAKSI AMERIKKAA

Vuosi sitten näimme Helsingissä elokuvan, joka oli valmistettu Konstantin Simonovin tunnetun draaman "Venäjän kysymys" mukaan. Tämä elokuva, joka esitettiin samalla nimellä kuin näytelmäkin, herätti sisällöllään mitä suurinta mielenkiintoa meidänkin maassamme, ennen kaikkea sen tavan vuoksi, millä se esitti Amerikkaa, tuota suurten vastakohtien maata. Johdanto, joka armottomasti paljasti nämä suuret vastakohdat antamalla kuvan New Yorkista, sen miljonäärikaduista ja slummikortteleista, toisaalta puutteesta ja toisaalta ylettömästä loistosta, sai monet, jotka eivät koskaan ole Amerikassa käyneeet ja tuntevat sen olosuhteet Hollywoodin silmillä nähtynä, kysymään, oliko se todellakin New York.

Mutta se oli New York — ja elokuvan sisältö oli enemmän amerikkalaista todellisuutta vastaava kuin mitä amerikkalaisen elokuvateollisuuden taholta esitetään, minkä erään helsinkiläisen lehden elokuva-arvostelijakin sattuvasti totesi. Sillä todellisuudella, johon yleisömme elokuvassa sai tutustua, ei ole mitään tekemistä sen Amerikan kanssa, mitä amerikkalainen elokuva maailmalle esittää. Paljastukset, jotka siinä tulivat päivänvaloon, osoittavat sitävastoin selvästi ja kirkkaasti, että on olemassa kaksi Amerikkaa: köyhä taisteleva Amerikka ja rikkauksien yltäkylläisyyden, sorron ja rotuvihan Amerikka. Taantumuksellisten rahamiespiirien likaiset keinot, heidän menetelmänsä neuvostovastaisen propagandan esilletuomisessa ja esittämisessä, propagandan, joka on ostettu ja maksettu halpa-arvoisilla dollareilla, osoittivat myös, että näissä piireissä on vain yksi laki ja yksi moraali: ken ei tunnusta dollarin käskyjä ja tee mitä vaaditaan, ken uskaltaa olla rehellinen tämän päivän USAssa ja puolustaa Neuvostoliittoa, hänet pitää murskata. Koko elokuva alusta loppuun kertoi tästä taistelusta: taistelusta suurpääoman taantumuksellisen Amerikan ja rehellisten amerikkalaisten välillä, jotka edustavat, kuten Simonov sanoo "Rooseweltin Amerikkaa". Mutta se oli enemmänkin: Se oli myös hehkuva vastalause sitä Amerikkaa vastaan, joka tänä päivänä pyrkii myrkyttämään ihmisten mieliä alentavalla propagandalla Neuvostoliiton olosuhteista, haluaa kylvää vihamielisyyttä Amerikan ja Neuvostoliiton kansojen välille, muokata maaperää uutta sotaa varten ja siten heittää ihmiskunnan uusiin onnettomuuksiin,

tehdäkseen Wall Streetin dollari-imperialisteista maailmanvaltiaita.

Elokuvan paljastukset tekivät järkyttävän vaikutuksen kaikkiin, joilla on ollut tilaisuus elää Amerikassa, ja paikan päällä kokea ne vastakohdat, joita on tässä suurten vastakohtien maassa. Itse näin New Yorkin 30-luvulla, jolloin lamakausi kuristi kaupungin slummikortteleita ja kauhistuttava puute paljastui Hoverwillen hökkelikaupunginosassa äärimmäisessä muodossa. Näin omin silmin hämäännyttävän ja väärän loiston siinä, jota nimitetään Amerikan kulttuuriksi, sen kiihkoisänmaallisuuden, joka jo silloin tunkeutui esiin ja paljasti liikemiespiirien laskelmalliset tarkoitusperät, heidän pyrkimyksensä alistaa maailman pienet kansat alaisikseen, tehdä ne riippuvaisiksi amerikkalaisesta tuotannosta, alistaa ne imperialististen pyrkimystensä orjiksi.

Se oli aikaa, jolloin Al Caponen tyyppiset rikolliset ja muut viinakauppiaat rehoittivat lehdistön palstoilla etusivun kohteina eikä yhtään yötä kulunut, ettei veri olisi vuotanut kilvoittelevien gangsterijoukkojen välisissä taisteluissa. Valistumaton lukijapiiri nielaisi halukkaasti sensatiokylläiset sanomalehtireportaashit. Poliisilaitoksen osallistuminen salakuljettajoukkioiden liiketoimiin oli julkinen salaisuus ja muodostui käsitys, että amerikkalaisen oikeuslaitoksen korkeimmat portaat olivat vajonneet lahjottavuuden suohon.

Tässä sekasortoisessa elämässä Amerikan työväenluokka oli turvattomana ja järjestäytymättömänä. Työttömien armeija nousi 11 miljoonaan, ei ollut mitään järjestettyä hätäapua, ei työttömyysavustusta, nälkä ja puute irvistivät työläiskortteleissa. Nähtiin kookkaita emigrantteja, jotka olivat vajonneet niin alas, että kulkivat kahviloissa ja kerjäsivät viittä centtiä ostaakseen leipäpalan, rikollisuus veti pyörteisiinsä ja moni painui alas nälkää vastaan taistellessaan. Harmaat soppajonot, enimmäkseen yksityisiä avustustoimenpiteitä, kiemurtelivat hämärillä katukäytävillä, samaan aikaan kun Viidennellä Avenyllä, rikkaitten loistokortteleissa, näki ylellisyyttä ja yltäkylläisyyttä. Miljonäärikodissa, jossa työskentelin, herkuttelivat työnantajani ruoan ja juoman parissa ja minusta näytti, että heillä oli vain yksi, kaikki muut varjoon jättävä pulmakysymys: että ei vain lihoisi liikaa, että voisi pitää vatsansa kunnossa ilta illan jälkeen toistuvien päivällisten ja juhlimisten jälkeen.

Vallanpitäjien sorto oli häikäilemätöntä ja rotuviha esiintyi voimakkaampana kuin koskaan aikaisemmin. Tässä tuli esiin vastakohtien Amerikka. Puutteen, hädän ja lahjonnan keskellä taisteli toinen Amerikka, demokraattinen Amerikka leivän ja vapauden puolesta, rotuvihaa ja terroria vastaan, solidaarisuuden ja koossapysymisen puolesta, ja täällä tulin ensi kerran tekemisiin maailman kommunistien kanssa. Saksalaisia, kiinalaisia, japanilaisia, skandinaaveja ja italialaisia, kaikista maista oli heitä täällä ja he ottivat osaa Amerikan kommunistisen puolueen taisteluun pa-

remman Amerikan puolesta. Kun yhdeksän Scottsboryn neekerinuorukaista tuomittiin kuolemaan syytettynä väkivallasta valkoista tyttöä kohtaan, Amerikan kommunistinen puolue ryhtyi maailmaakäsittävään toimintaan pelastaakseen heidän elämänsä ja, kuten muistetaan, taistelu johti voittoon. Kuolemantuomio muutettiin elinkautiseksi vankeudeksi, tuomitut istuivat vankilassa vuosia, kunnes heidät viimein lopullisesti armahdettiin presidentti Rooseweltin aikana.

V. 1932 lakkasi Hooverin hallituskausi ja Roosewelt tuli presidentiksi. Hänen mukanaan tuli The New Deal (Uusi jako), yritys aikaansaada suurempaa sosiaalista turvallisuutta ja uusia vapautuksia työväenluokalle, joka nyt sai mahdollisuuden järjestäytyä ja siten valvoa taloudellisia etujaan. Euroopassa tuli Hitler valtaan ja Mussolini elämöi Italiassa. USAssa saivat edistysystävälliset voimat enemmän vaikutusvaltaa ja alkoi määrätietoinen työ pahimpien rikkaruohojen kitkemiseksi yhteiskunnallisesta hallintokoneistosta. Al Capone istutettiin vankilaan, jossa hän tosin eli kuin kuningas, ja poliisilaitoksen likaisimmat tahrat puhdistettiin.

Fasismin kasvu Euroopassa ja lisäksi kasvava sodanvaara aiheuttivat suureksi osaksi tämän heräämisen. Johtava mies näihin aikoihin oli epäilemättä presidentti Roosewelt, mies, joka edusti sitä porvarillisen vapaamielisyyden ja liberaalisen vapaudenrakkauden henkeä, joka Amerikassa oli saanut alkunsa vapaussodan päivinä ja jota edistysystävälliset amerikkalaiset pitävät edelleenkin kunniassa.

AATTEELLINEN RAPPEUTUMINEN

Näinä vuosina saivat demokraattiset voimat Amerikassa uutta tuulta purjeisiinsa ja muiden joukossa tuli v. 1934 esille kirjailija Howard Fast. Tämä kehitys oli kuitenkin vain pinnallista — alaspäin vetävät voimat työskentelivät täydellä voimalla amerikkalaisen "vapauden turvaamiseksi" eikä mitään oleellista muutosta tapahtunut yhteiskuntarakenteessa. Erittäin merkittävä oli kehitys taiteessa, jossa n.k. "kovaksi keitetty kirjallisuus" oli lyönyt itsensä läpi. Pimeä pessimismi ja elämänkielteinen asenne kävivät yhä merkittävimmiksi piirteiksi Amerikan kirjallisessa elämässä. Taantumukselliset piirit antoivat tukensa tällaiselle asenteelle. Sellaiset kirjailijat kuin Hemingway vedettiin parrasvaloon ja tehtiin länsimaisen kirjallisuuden koulumestareiksi, samaan aikaan kun Theodore Dreiseriä, Howard Fastia ja monia muita vastaan työskenneltiin tietoisesti ja heitä pidettiin varjossa. Samalla tavalla kuin Saksassa natsilaiset lietsoivat ja kehittivät herrakansamentaliteettia kansassaan, sillä kyynillisyydellä ja toivottomuudella, joka oli niin voimakkaana tendenssinä saksalaisessa sodanjälkeisessä kirjallisuudessa, USAn taantumukselliset rahamiespiirit ymmärsivät

sen pessimistisyyden ja alistuvaisuuden merkityksen, joka työntäytyi esiin uudenaikaisessa amerikkalaisessa kirjallisuudessa. He ymmärsivät, että tämä kirjallisuus tulee tekemään monista ihmisistä vastustuskyvyttömiä uhreja sotapropagandalle, joka aikanaan pannaan käyntiin, ja siten näitä voidaan käyttää niiden etujen tahdottomina välikappaleina, jotka yhdistävät amerikkalaisen finanssipääoman ja eurooppalaisen fasismin.

Sellaisissa olosuhteissa toinen maailmansota sitten syttyi. On mahdotonta ymmärtää sodanjälkeistä kehitystä USAssa, jos ei ole tietoinen sotaaedeltäneestä kehityksestä tässä maassa. On totta, että demokraattiset voimat olivat vahvoja Rooseweltin Amerikassa, että työväenluokka saavutti organisatoorisen voiman, jota sillä ei koskaan aikaisemmin ollut, mutta totta on myös että rappiotaide oli hallitsevana kulttuurielämässä ja että kyynillinen ja määrätietoinen Amerikan kansan kasvattaminen oli keskeytymättömästi käynnissä. Amerikkalaisten itsetehostusmielialaa käytettiin häikäilemättömästi hyväksi. Amerikkalainen kasvatus yleensäkin on pinnallista ja yksipuolisesti kansallista, siksi joustavan propagandakoneiston oli helppoa hapattaa amerikkalainen yhteiskuntaelämä ja valistumattomat kansalaiset itsevarmalla kansalliskiihkolla, kansalliskiihkolla, joka nyt on kehittynyt vaaraksi koko ihmiskunnalle.

Tämän kasvatuksen palvelukseen asettautui tunnettuja kirjailijoita, kuten Steinbeck, O'Neill, John Dos Passos ja neekerikirjailijaluopio Richard Wright, jotka kaikki, suuremmassa tai pienemmässä määrässä ovat asettaneet kykynsä taantumuksellisten rahamiespiirien palvelukseen ja teoksillaan auttaneet näitä piirejä joukkojen demoralisoimispyrkimyksessä ja saattaneen huonoon huutoon tavallisen ihmisen vapauspyrkimykset. Tähän kirjailijaryhmään kuuluu myös Thorton Wilder ja visseissä skandinavialaisissa piireissä niin korkealle arvostettu William Saroyan. Useat näistä kirjailijoista ovat aikaisemmin antaneet maailmalle hyviä teoksi, mutta myöhemmin kehittyneet tyypillisiksi modernisteiksi, jotka puolustavat "pure art" (taide taiteen vuoksi)-asennetta - ja selvittävät, että taide on jotain politiikan yläpuolella, ulkopuolella ja siitä sivussa olevaa. Tämä kirjallisuus mustaa ihmistä ja näyttää hänet alentavimmissa tilanteissa, se vetoaa alistuvaisuuteen ja puolustaa oikeutta luopua kaikista henkosistakin, jotka tähtäävät vapauteen tai edistykseen. Se saarnaa toivottomuutta, alistuvaisuutta ja antautumista niiden voimien edessä, joiden sanotaan maailmaa hallitsevan. Sillä tavoin nämä kirjailijat pyrkivät heikentämään ihmisten vastustusvoimaa ja — tietoisesti tai tiedottomasti — pyrkivät tekemään hänet vastustuskyvyttömäksi uhriksi niille pimeille voimille, joita tämä kirjallisuus manaa esiin.

Silloin kun Maksim Gorki ihmisrakkaudessaan julisti: "Ihminen — se kajahtaa ylpeältä!", julistaa eräs Amerikan tunnetuimmista kirjaili-

joista ja dramaturgeista O'Neill eräässä teoksessaan: "Ihminen, miten inhoittavalta se kuulostaakaan."

Sodan aikana kirjoitetun kirjallisuuden tarkkaileminen, erikoisesti sen kirjallisuuden, joka oli tarkoitettu amerikkalaisille sotilaille, näyttää meille miten "kovaksikeitettyä" ja kyynillisesti laskelmoitua kasvatus USAssa on ollut ja mihin päämäärään sillä pyritään. Ne tendenssit, jotka heijastuvat kirjailija Hemingwayn aikaisemmista teoksista ja joilla on ollut niin suuri vaikutus nykyaikaiseen länsimaiseen kirjallisuuteen, pyrkiessään tekemään ihmisestä tunteettoman robotin, käyvät vähitellen yhä esiintyöntyvimmiksi piirteiksi amerikkalaisessa sodanjälkeisessä kirjallisuudessa. Steinbeck tekee sodasta tuottavan puuhan ja hän antaa lentäjiensä pommittaa kaupunkeja ja kyliä ajattelematta, mitä he tekevät. Heille on yhdentekevää, missä ja ketä he pommittavat tai ketä vastaan he taistelevat. Mitä kauemmin sota kestää sitä selvemmin tämä tendenssi tulee esiin amerikkalaisessa kirjallisuudessa. Amerikkalaisen sotilaan ei pidä vihata fasisteja, ei saksalaisia eikä italialaisia mustapaitoja. Hänen pitää olla ammattimainen murhaaja, nähtävä sota jonkinlaisena välttämättömyytenä. Gertrud Stein, eräs toinen huomattava novellisti, pitää sotaa luonnollisena ilmiönä ja esittää saman perustelun kuin hitleriläisetkin: Kun on saanut liikaa sodasta, kaipaa rauhaa, kun on saanut liikaa rauhasta, kaipaa sotaan. Ja kun sota on jatkunut kylliksi kauan, tulee siitä yhtä ikävystyttävä kuin rauhastakin!

Tämän kirjallisuuden tyypillisenä piirteenä sodan aikana oli se, että neuvostovenäläisten osuus ja Neuvostoarmeijan voitot taisteluissa hitlerfasisteja vastaan järjestelmällisesti salattiin. Kaikki se, joka kirkasti amerikkalaisten osuutta, putosi sitävastoin hyvään maahan. Syvällejuurtunut individualismi ja farisealaisuus, naivilla puritanismilla prameilu ja tunteilu, joka on ominaista valistumattoman amerikkalaisen mentaliteetille, tekee hänet erittäin vastaanottavaiseksi tuollaiselle itsetehostukselle. Tämä mentaliteetti on muodostunut yhteiskunnallisten olosuhteiden tuloksena aina vapaus- ja sisällissodan päivistä alkaen ja astunut esiin siitä ympäristöstä, jonka Amerikan kapitalismin erikoislaatuinen kehitys on luonut.

"KERSKAILEVIEN POHATTOJEN POLITIIKKA"

Kun sota kulki loppuaan kohti ja amerikkalaisten osuus häipyi yhä enemmän Neuvostoarmeijan voittojen vuoksi, amerikkalaiset taantumukselliset alkoivat käyttää menetelmiä, jotka suuresti muistuttavat fasistista kasvatusta Hitler-Saksassa, ja jo silloin alettiin valmistella sitä "kylmää sotaa", joka nyt on ollut jo useamman vuoden käynnissä Neuvostoliittoa vastaan.

Sota tuli yhä enemmän "business of killing'ksi". Sotilaat pidettiin tietämättöminä poliittisista tekijöistä, jotka johtivat sotaakäyvien toimintoja ja amerikkalaisen sotilaan ei pitänyt saada muodostaa itselleen omaa käsitystä sodasta. Sota fasisteja vastaan esitettiin "urheilukilpailuksi", jossa yksi on yhtä arvokas kuin toinenkin, atleettien kohtaamiseksi, jossa kaikki kunnioittavat toisiaan.

Sillä tavoin vältettiin vihan kasvaminen saksalaisia fasisteja vastaan ja fasismia vastaan yleensä. On selvää, että jo silloin vakavasti suunniteltiin uutta sotaa, jossa tämä „urheiluhenki" tulisi käytettäväksi omaa liittolaista, Neuvostoliittoa, vastaan.

Toista menetelmää käytettiin myöskin ja se tähtäsi sotilaan tekemiseen itsevarmaksi ja ylimieliseksi kansalaiseksi "Jumalan omassa maassa", ylimieliseksi maapallon kaikissa maissa. Amerikkalaista elämäntapaa ylistettiin, amerikkalaisen sivistyksen sanottiin olevan etumaisen maailmassa ja miehitettyjen maiden kansojen, jotka joutuivat tekemisiin amerikkalaisten kanssa, piti oppia katsomaan heitä ylöpäin, pitämään heitä yläpuolellaan olevina johtajina.

Samalla kun Neuvostoliiton taidetta sodan aikana innoitti ajatus, että kommunistisen aatteen totuus on suuri totuus koko ihmiskunnalle ja että tämä totuus tulee johtamaan heidät voittoon, amerikkalaiset käyttivät samoja menetelmiä kuin natsilaiset kirjailijat myrkyttääkseen lukijainsa mielen ajatuksella, että ihminen ei voita sotaa tulematta ensin pedoksi. Sota päästää vapaaksi ihmisen sisällä olevat karkeat voimat ja kenestä tulee karkein ja villein, hän tulee lopuksi voittamaan.

Tämä amerikkalaisen sotilaan ja USAn valistumattomien joukkojen tietoinen kasvatus laski pohjan sille amerikkalaiselle kansalliskiihkolle, jonka todistajina me tänä päivänä olemme. Se kasvatus on tehnyt mahdolliseksi toteuttaa terrorin Yhdysvalloissa ja laatia lakeja, jotka loukkaavat Amerikan perustuslakia ja niitä ihmisoikeuksia, joiden puolesta amerikkalaiset sotilaat kaatuivat. Se kasvatus on tehnyt mahdolliseksi raivata presidentti Rooseweltin kuoleman jälkeen hänen ystävänsä ja neuvonantajansa pois hallintoelimistä ja antaa vallan siirtyä avoimesti Wall Streetin imperialisteille. Se kasvatus on tuonut esiin Taft-Hartley-lain ja "epäamerikkalaisen toiminnan" komitean, sallii Medinan kaltaisten tuomarien heittää maan parhaat edistykselliset voimat vankiloihin ja atomipoliitikkojen levittää hysteriaa ja sotapelkoa ympärilleen.

Sotahan ei päättynyt niin kuin nämä herrat odottivat. Neuvostoarmeijan voitot ja Venäjän kansan sankarillinen osuus selustassa käänsivät sodan loistavaksi voitoksi sosialistiselle Neuvostoliitolle, samanaikaisesti kun Englannin ja Amerikan sotajoukot saivat tyytyä esittämään toisarvoista osaa Euroopan vapauttamisessa. Uusi aika alkoi, aika, jonka piti viedä kehitys uudelle tielle. Amerikkalaiset imperialistit toimivat sitä silmälläpitäen. Kun kansat vielä elivät keskellä raunioita sodan hävittämissä Euroopan osissa ja

viime sodan hirvittävät elämykset järkyttivät ihmiskuntaa, amerikkalaiset imperialistit alkoivat kylmän sotansa aikaisempaa liittolaistaan, Neuvostoliittoa, vastaan. Siihen ei tarvittu mitään syytä. Vanha viha kommunismia kohtaan purkautui ulos kiihkeänä raivona, ja pantiin käyntiin propagandakoneisto, joka ei jäänyt jälkeen Göbbelsistä valheissa ja herjauksessa. "Epäamerikkalaista toimintaa tutkiva komitea" alkoi toimia täydellä teholla, fasistinen ilmiantojärjestelmä pantiin käyntiin ja tehtiin julkiseksi, suuret puhdistukset heittivät pois parhaat demokraattiset voimat, noitaprosesseissa heistä monet tuomittiin vankilaan ja sakkoihin tai leimattiin synnyinmaan vihollisiksi ja pettureiksi. Terrorin ja pelon avulla pyrittiin lamauttamaan Amerikan kansa, sotahysteria levisi kuin mätäpaise, kommunistiviha johti verenvuodatuksiin.

"Vapaasta Amerikasta" tuli pahuuden ja ihmisen sorron ruumiillistuma, "vapaasta Amerikasta" tuli uuden fasismin keskus, missä ihmiskunnan viholliset keskittävät voimansa hyökkäykseen Neuvostoliittoa ja muita kansoja vastaan, jotka haluavat elää rauhassa ja rakentaa uutta elämää.

Kenraalieversti Zhdanov sanoi Amerikasta:

"Haaveillessaan uuden, kolmannen maailmansodan valmisteluista Amerikan valloitushaluiset piirit pyrkivät kaikin keinoin kuristamaan kaiken mahdollisen ulkoisiin seikkailuihin kohdistuvan vastarinnan maan sisällä, myrkyttäen kansalliskiihkolla ja militarismilla tavallisten amerikkalaisten poliittisesti takapajuiset ja valistumattomat joukot ja "sivistäen" amerikkalaista poroporvaria erilaisin neuvostovastaisen ja kommunisminvastaisen propagandan keinoin elokuvien, radion, kirkon ja lehdistön välityksellä."

Juuri sitä nyt tapahtuu niin USAn sisä- kuin sen ulkopuolellakin. Häikäilemättömämpinä kuin hitleriläiset fasistit ja omaten suuremmat voimavarat, Amerikan imperialistit yrittävät kitkeä pois kaiken vastustuksen maailmanherruuspyrkimyksiltään. Amerikkalaisesta politiikasta on tullut "kerskailevan pohatan politiikkaa", kuten Rooseweltin varapresidentti Henry Wallace siitä sanoo. Hän sanoo USAn kehityksestä viime vuosien aikana seuraavaa:

"Hyde Park'iin he hautasivat presidenttimme — ja Washingtoniin he hautasivat unelmamme.

Päivä Rooseweltin kuoleman jälkeen Harry Truman muutti Valkoiseen Taloon. Ja 46 päivää myöhemmin oli Herbert Hoover siellä.

Suuren lamakauden, mahtavien pankkiirihuoneiden ja pyörryttävien öljydiplomatian aikojen haamut astuivat esiin — nämä haamut astuivat hallitukseen. Kenraalit marssivat sisään samanaikaisesti kun ne miehet, jotka olivat suunnitelleet jonkinlaista sosiaalista turvallisuutta ja pelastaneet farmarit hiekkakuopasta ja työläiset puutalosta, lähetettiin ulos takatietä. Menneisyyden varjot hiipivät sisään ja The New Dealin (Uuden jaon) soihdut sammuivat. Amerikkalaisesta politiikasta tuli 'kerskailevan pohatan politiikka'."

Länsi-Euroopan kansat ovat saaneet tehdä tuttavuutta "kerskailevien pohatoiden" kanssa ja Marshallmaat ovat saaneet oppia "amerikkalaista elämäntapaa." Kommunistiviha ja rauhanpuolustajien vaino ovat tehneet näiden maiden kansoista amerikkalaisten pohatoiden uhreja — sen olemme saaneet omassa maassammekin tuntea. Kreikassa ovat amerikkalaiset "pamput" antaneet määräyksiä demokraattisten voimien häikäilemättömästä hävittämisestä ja täydellisen fasistisen diktatuurin avulla kuristaneet helleenien yritykset demokraattisen hallinnon pystyttämisestä. Ranskassa ja Italiassa käytetään avointa väkivaltaa lakkoilevia työläisiä vastaan ja sovellutetaan kaikkia ajateltavissa olevia menetelmiä työväenliikkeen hajoittamiseksi. Skandinaviassa käy sama taistelu, ja meillä Suomessa kiirehtivät natsilaishenkiset ainekset kehittämään yhteistyötä amerikkalaisten imperialistien kanssa niiden pyrkiessä piirittämään Neuvostoliitto uuteen sotaan valmistautuessaan. Amerikasta tulvii Marshall-maihin "Valittujen palojen" tyyppisiä halpa-arvoista propagandakirjallisuutta. Amerikkalaiset elokuvat syrjäyttävät toisten maiden elokuvat ja wogie bogie-musiikki virtailee vuorokaudet ympäriinsä. Ei tarvitse muuta kuin avata radio ja valita joku Ruotsin asemista, kun jo havaitsee, miten syvälle Amerikan pyrkimyksiä ajamaan tämä maa on valjastettu. Meidän maassamme pyritään johtamaan kansaa askel askeleelta samaa tietä, ja me näemme, miten häpeällisen alttiisti maamme asetetaan tämän kaupallisen "kulttuurin" käytettäväksi samanaikaisesti kun oma kansallinen kulttuurimme taistelee elämästään.

Jokainen, joka avaa lehden, näkee heti otsikoita, jotka puhuvat siitä, mitä amerikkalaiset "pohatat" nykyisin puuhailevat. Aseita, aseita ja jälleen aseita. Näistä aseista ja niiden "jaosta" Marshall-suunnitelman ja Atlantin sopimuksen allekirjoittajamaiden kesken keskustellaan väsymättömästi porvarilehdistössä. "Kommunistit uhkaavat maailmaa", huutaa Truman ja lähettää uusia aselähetyksiä. Yli 70 % valtion menoista v. 1950 on menoja, jotka ovat yhteydessä joko aikaisempaan sotaan tai nykyisen maailmanrauhan puolustusmenoihin, selvitti Truman hiljattain eräässä tiedoitukessaan kongressille. Me tiedämme, että nämä 70 % tullaan käyttämään uuden sodan valmisteluihin, uusien aseiden tuottamiseen. Me tiedämme myös, että rauhaa ei aseilla suojata. Sitä suojataan parhaiten kansojen välisellä ystävyydellä ja luottamuksellisella keskinäisllä yhteistyöllä, sellaisella yhteistyöllä, joka yhdistää kansat idässä. Tämä ystävyys ja tämä yhteistyö on realiteetti, joka painaa tuhat kertaa enemmän kuin vetypommin pelko, tämä ystävyys ulottaa oksansa yli kaikkien maiden, sytyttää tulen miljoonissa sydämissä ja tekee ihmisistä sankareita vieläpä kerskailevien pohatoiden välittömässä läheisyy essäkin.

Nämä urhoollisuuden liekit ovat voimakkaimmat siellä, missä sorto on suurin. Ja keskellä amerikkalaista kulttuurikuolemaa nousee hahmoja, jotka ovat verrattavissa Lincolniin ja Jeffersoniin. He näyttävät koko maailmalle, että Amerikka ei ole vielä menetetty ja että vapaussodan ja riippumattomuusjulistuksen periaatteet vielä elävät heidän maassaan. He tekevät sen äärimmäisen vaikeissa olosuhteissa, vastustettuina ja vainottuina ja ilman sitä tukea, jonka kehittyneempi ja kulttuurisesti tietoisempi kansa kuin amerikkalaiset voisi antaa. Kulttuurielämän rämettyminen on ennenkuulumatonta. "Prismassa", eräässä ruotsinmaalaisessa aikakauslehdessä, kirjoittaa eräs englantilainen kirjailija Stephen Spender USAn kulttuuri- ja kirjallisesta elämästä juuri tällä hetkellä. Saksimme sitä.

Spender kuvaa ensin kaupallistunutta kulttuurielämää USAssa ja kertoo niistä vaikeuksista, joita ensikertalaisella kirjailijalla on, kun hän haluaisi antaa uuden teoksen julkisuuteen. Kustannusyhtiöiden johtajat antavat kirjailijoille viitteitä, miten heidän on muutettava käsikirjoituksiaan, että juonesta ja luonnekuvista tulee jännittäviä ja myytäviä. Runous vandalisoidaan glamourisoiduksi (painetaan väkivalloin kiiltokuvamaiseksi) epätodellisuudeksi. Kirjailijat jäävät huomaamattomiksi tai joutuvat pois näyttämöltä muulla tavoin, elleivät kohoa kirjallisuuden maailmasta elokuvatähtien maailmaan tai siirry menestysjournalistiikkaan. Monet parhaat kirjailijat ovat siirtyneet pois Amerikasta ja heitä on vaikea tavata.

"Amerikkalainen kirjailija on enemmän eristetympi kuin kukaan muu kirjailija maailmassa.... Tämä intensiivinen yksinäisyys on koko amerikkalaisille kirjallisuudelle antanut jotain samanlaista, tunteen samasta pedosta, joka ulvoo pimeydessä aivan kuin sudet Jack Londonin eräässä kertomuksessa "Valkea valas", jota ajetaan takaa yli äärettömien valtamerten.... Eräs aina uudistuva teema amerikkalaisessa kirjallisuudessa on ihminen voimakkaine väärinymmärrettyine taiteellisine luomiskykyineen, muuttuneena juomariksi, tunteileva härkä, arkatuntoinen, homoseksualisti, harhaanjoutunut lapsi.... Tämä eristyneisyys selittää erään hallitsevan piirteen amerikkalaisessa kirjallisuudessa — sen korostetun väkivaltaisuuden, brutaliteetin ja dekadenssin.

Tämä amerikkalainen tauti on henkistä, — jatkaa kirjoittaja, — se merkitsee, että henkinen maailma asetetaan tavattoman suuressa mitassa alttiiksi samalle kaupallistamiselle kuin aineelliset asiatkin. Kaikki, mikä voidaan myydä, pitää myydä nimellisarvostaan, joka ei ole sama kuin sen todelliset ominaisuudet. Kaikki, mikä tuotetaan, tuotetaan tyydyttämään tarvetta, joka keinotekoisesti nostetaan esiin myyntipropagandalla. Tässä maassa, missä kirjallisuutta myydään tavattomissa määrissä, sitä myydään kuin mitä tahansa muuta kuin kulttuuria ja siitä tuleekin helposti äkkitempauksella jotain muuta".

Se on englantilaisen kirjoittajan paljastus amerikkalaisen kulttuurielämän rappiosta kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän vallitessa, järjestelmän, joka on romahduksen partaalla. Vertaukseksi voisimme esittää ihmisten elämäntapoja sosialistisessa Neuvostoliitossa. Voisimme myös puhua neuvostokirjailijain työntäyteisestä elämästä, heidän rikkaista mahdollisuuksistaan ja tietoisista pyrkimyksistään. Kun olin Moskovassa, kertoivat venäläiset kirjailijat, että heille ei jäisi yhtään päivää vapaaksi, jos he kävisivät kaikissa niissä paikoissa, joihin ihmiset heitä kutsuvat. Kuitenkin he matkustelevat paljon ympäri maataan, esiintyvät ja keskustelevat työläisten kanssa, keskustelevat heidän kanssaan työstään, ottavat vastaan arvostelua ja tunnustusta, ottavat osaa kansan pulmakysymysten ratkaisuun, viehättyvät saavutuksista, seuraavat yhdessä kansansa kanssa tieteen viimeisiä kokemuksia ja niiden toteuttamista jokapäiväisen elämän eri aloilla henkeä pidättäen, työskentelevät rauhan puolesta ja heillä on kosketus koko maailman edistyksellisiin kirjailijoihin. He eivät tunne sitä eristäytymistä, joka lyö leimansa monen amerikkalaisen kirjailijan elämään. Yhdessä kansansa kanssa venäläiset kirjailijat osallistuvat jälleenrakennustyöhön, ovat täynnä tulevaisuudenuskoa ja näkevät laajat näköalat, jotka avautuvat sosialistisessa yhteiskunnassa.

DEMOKRAATTINEN AMERIKKA VASTUSTAA FASISMIA JA SOTAA

Voisimme tehdä muitakin vertailuja, jotka osoittavat eron sosialistisen ja amerikkalaisen — kapitalistisen — yhteiskuntaelämän välillä, mutta sen sijaan meidän on syytä antaa amerikkalaisen kirjailijan kertoa tämän päivän Amerikasta, siitä taistelusta, jota USAn edistykselliset piirit joutuvat käymään Ku Klux Klania ja Amerikkalaista legionaa, amerikkalaista järjestettyä fasistijärjestöä vastaan, joka nyt siirtyy avoimeen hyökkäykseen demokraattisia voimia vastaan poliisia apunaan käyttäen.

Howard Fast kertoo Paul Robesonin konsertista Peekskill'issa, New Yorkin ulkopuolella 4 päivänä syyskuuta 1949, siitä verenvuodatuksesta, jonka amerikkalaiset fasistit järjestivät rauhallisia maanmiehiään vastaan. Howard Fast ei uskonut mellakan syntyvän 27 elokuuta, jolloin Robesonin ensimmäisen konsertin piti olla, ei sittenkään, vaikka lehdet olivat kehoittaneet avoimeen väkivaltaan. "Mutta me, jotka tulimme konserttiin 27 elokuuta, saimme oppia läksyn fasismista... puolet meistä oli ollut sodassa, mutta tämä oli pahempaa, kertoo kirjailija. Ja läksyn me saimmekin, kasvoihin, päähän, kehoon, kun seisoimme tiiviissä piirissä, naiset ja lapset sisimmäisinä, näimme rovion, johon heitettiin kirjojamme, lehtisiä ja

nuotteja, samanaikaisesti kun ryntäysryhmät tanssivat tulen ympärillä raivokkaasti ulvoen: herää Amerikka!

Niin, olimme saaneet läksyn fasismista, ja kun viikkoa myöhemmin tulimme takaisin Peekskill'iin, jossa oli konserttimme, meillä oli 4.000 ammattiliittojen jäsentä, jotka muodostivat elävän teräsketjun konserttiyleisön ympärille, olka olkaa vasten, mustat ja valkoiset, juutalaiset, kristityt ja pakanat. Paul Robeson lauloi ja Peekskill kuunteli häntä".

Howard Fast sanoo, että he ovat oppineet yhtenäisyyden merkityksen jo aikaisempien mielenosoitusten aikana, mutta he eivät olleet oppineet kylliksi.

"Meitä oli kaksikymmentäviisituhatta sillä toisella kerralla, miehiä ja naisia, eri uskomuksia ja katsantokantoja omaavia. Oli vain 900 ryntäysjoukkolaista. Olimme kurinalaisia ja meillä oli parhaat taistelijat, työläiset, puolellamme. Mutta emme olleet oppineet kylliksi kapitalistisen roskajoukon erikoisluonteesta tai olimme haluttomia sen tunnustamaan.... Sen päivän jälkeen ymmärrämme enemmän. Kaksikymmentäviisituhatta meistä ei ole enää samoja kuin aikaisemmin. Ja meidän siunattu kaunis ihmeellinen maammekaan ei ole sama kuin aikaisemmin... näimme tuhansia poliiseja, sotilaita, valtiomiehiä, piiripoliiseja, kaupungin poliiseja — näimme heidät yhtyneinä ryntäysryhmän kanssa ja muuttavan konsertin loppupuolen veri- ja väkivaltaorgiaksi. Näimme itsemme, lapsemme, ystävämme veren tahrimina, lyötyinä, sokaistuina, silvottuina — me näimme taistelukentän ylettyvän maili mailin jälkeen maantiellä — näimme sen epäinhimillisen raivon, joka syntyi poliisien ja ryntäysryhmien, Ku Klux Klanin ja Legioonan yhtymisestä — näimme ambulanssien täyttyvän haavoittuneistamme ja veren tahrituista — näimme asioita, joita luulimme esiintyvän vain kirjoissa, ja kun eräs ryntäysjoukkolainen leikkasi veitsellä erään neekeripojan silmän kahteen osaan, niin että se aukesi kuin halkaistu muna ja poliisimies seisoi ja katsoi sitä nauraen — silloin ei ollut enää sanoja, jotka olisivat olleet riittäviä... emme ole enää samoja kuin aikaisemmin..."

"Itse olen muuttunut, kirjoittaa Fast, en ole enää vain kirjailija. Ja on jotain, joka kirjailijan, joka tämän lukee, pitää ymmärtää: tästä lähtien pitää kirjailijatoimestamme tulla ase, joka murskaa fasismin varustukset sirpaleiksi — muuten en halua enää luoda kirjallisuutta."

"Ymmärrättekö eron? He luulivat, että kansanjoukko tulee juoksemaan, mutta se ei juossutkaan, se seisoi kuin mahtava kallio yhdessä, neekerit ja valkoiset, juutalaiset ja kristityt, kommunistit ja edistykselliset. Ja juutalaiset oppivat, että fasismi Amerikassa on samaa kuin antisemitismi ja työläiset oppivat, että USAn kommunistinen puolue, niinkuin yleensäkään kommunistiset puolueet, ei tule vetäytymään taaksepäin, ei tule unohtamaan, ei tule antamaan perään".

Porvarilehdistö rääkyy, sanoo Howard Fast, mutta totuus tulee vähitellen julki. Ja totuus todistaa puolestaan. Se tekee sen kaikkialla: Kreikassa, Espanjassa, Italiassa, Kemissä, kaikkialla, missä fasismin roskajoukko pyrkii kuristamaan totuuden, kaikkialla, missä amerikkalaiset göbbelssit kiihoittavat esiin väkivaltaa ja verta. Me tiedämme myös, miksi he kiihoittavat. "He luulivat, että kansanjoukko juoksisi", kirjoittaa Howard Fast, mutta se ei juossut. Se seisoi kuin muuri, yhdistyneenä päätöksessään olla väistymättä. Pysähdyttää fasismi. Niin on myös Kreikassa, Italiassa, Kemissä, kaikkialla, missä terrori on muuttunut avoimeksi väkivallaksi. Kansa ei juokse. Kansa seisoo. Ja se on se, joka ratkaisee taistelun.

Ja se on myös se, joka antaa oikeuden uskoa toiseen Amerikkaan. Meidän on varottava tuomitsemasta erotusta tekemättä — on mahtavia voimia, jotka heräävät tietoisuuteen kun taistelu muuttuu avoimeksi, jotka mieluummin kuolevat kuin vajoavat alas petoeläimen tasolle. Imperialistinen Amerikka pakottaa esiin nämä voimat kaikkialla maailmassa minne se jalkansa asettaa. Se pakottaa ne esiin ennen kaikkea omassa maassaan. Siitä näemme, että se mitä tapahtui kun Hitler ryösti vallan ja alkoi hävityssotansa kommunismia vastaan, lyöden ensin oman maansa kommunistisen puolueen ja muut demokraattiset voimat, sitten hyökkäyksensä kautta lyöden ne muissa maissa, hyökkäyksensä, jota valmisteltiin samoilla keinoin ja samalla propagandalla kuin Wall Streetin imperialistit nykyään käyttävät, hyökkäyksensä, jonka se lopuksi suuntasi Neuvostoliittoa vastaan, uudistuu jälleen suuressa mittakaavassa ja sama päämäärä tähtäimessä. Mutta kuten maailman kansat heräsivät tietoisuuteen siitä, mitä hitleriläinen fasismi on ja ryhtyivät päättäväisesti taisteluun sitä vaaraa vastaan, niin näemme, miten kansa Amerikassa ja kaikissa niissä maissa, joita Amerikan taantumuspiirit yrittävät miehittää, yhä enemmän kääntyvät uusfisismia vastaan ja kieltäytyvät tulemasta välikappaleeksi, jota sodanlietsojat tarvitsevat ennen kuin he uskaltavat heittäytyä sosialistista Neuvostoliittoa ja sen ystäviä vastaan. Ei koskaan sotapropagandaa ja kommunistivihaa ole lietsottu niin häikäilemättömästi ja monipuolisin menetelmin kuin nykyään, mutta ei koskaan myöskään tietoinen uuden sodan vaaran tajuaminen ole ollut niin suurta ja voimakasta kuin nyt. Eivät koskaan rauhan voimat ole olleet paremmin järjestäytyneet. Ei koskaan kehitys sosialismia kohti ole kulkenut nopeammin kuin nyt. Kokonaisia maanosia putoaa pois imperialistisesta valtapiiristä, sadat miljoonat ihmiset vapautuvat kapitalismin ikeestä ja siirtyvät sosialistisen kehityksen tielle, samaan aikaan kun uudet miljoonat ovat valmiina kulkemaan samaa tietä. Imperialistinen siirtomaavaltius särkyy — pedon ruumis kadottaa parhaat verenantajat ja ihmiskunta seisoo jo voiton puolella tulevaisuudesta käymässään taistelussa.

Sen tietävät Wall Streetin "kerskailevat pohatat". He tietävät, mitä nykypäivien taistelut merkitsevät ja

siksi meidän on nähtävä, mikä vaara maailman kansoja heidän taholtaan uhkaa. Nämä pohatat eivät antaudu taistelutta, siksi niiden paljastaminen on ensimmäisiä velvollisuuksiamme, siksi meidän on saatettava koko tietoinen, järjestetty pyrkimyksemme heidän vaikutuksensa tyhjäksitekemiseen. Meidän on paljastettava heidän sotasuunnitelmansa, meidän on puolustettava rauhaa. Meidän on tultava täysin tietoisiksi, minkä voiman omistamme, minkä voittamattoman voiman maailman kansat muodostavat, kun ne yhdistyvät päättävään taisteluun sodanlietsojia vastaan. Se mahti on jo realiteetti, jota vastaan atomipommipolitiikan henkivartijat turhaan taistelevat. Heidän ei onnistu tehdä tyhjäksi ihmisjärjen ääntä, yhtä vähän kuin heidän onnistuu saattaa epäilyksenalaiseksi kommunismin luonnollisia saavutuksia niissä maissa, joissa kommunistit johtavat taistelua sotaa vastaan ja näyttävät kansalle tietä uuteen elämään.

Pohatoille ei onnistu myöskään kylvää vihamielisyyttä maailman kansojen ja Neuvostoliiton kansojen välille, sillä maailman kansat tietävät, että Neuvostoliitto on rauhan ensimmäinen puolustaja. Ne näkevät Neuvostoliitossa maan, jossa toteutuvat ne päämäärät, joihin ihmiskunta pyrkii, joista se haaveilee ja joiden puolesta se taistelee. Tosiasiat asettuvat tosiasioita vastaan. Tavallinen ihminen haluaa elää tervettä elämää, jossa kaikki tiet ovat avoinna tulevaisuuteen. Siksi hän puolustaa rauhaa, ja siksi hän reagoi, kun sotarummut pärisevät. Kommunismin aate, kommunismin käsitys ihmisarvosta vastaa tavallisen ihmisen sisintä pyrkimystä ja haavetta, minkä kehitys maailmassa yhä selvemmin osoittaa. Ja siksi tämä ihminen asettautuu samalla kommunismin puolelle, kun on puolustettava rauhaa, kun ratkaiseva hetki tulee. Siksi ei ole mitään mahdollisuutta poisjuuria kommunismia, ja amerikkalaisten imperialistien yritys peloittaa ihmisiä kommunismin peikolla on toivotonta, etukäteen epäonnistumaan tuomittua. Siksi niiden ovelasti laadittu saartosuunnitelma Neuvostoliittoa vastaan tulee nousemaan savuna ilmaan, se tulee murskaamaan ne voimat, jotka nyt haluavat murskata ja hävittää. Tapahtumat tulevat johtamaan ihmiskunnan uuteen ajanjaksoon. Voimme sanoa sitä atomikaudeksi, mutta sillä tulee olemaan vain yksi nimi ihmiskunnan historiassa ja se on — kommunismin vuosisadat.

Teorian kysymyksiä

T. Lehen: LUENTOJA DIALEKTISESTA MATERIALISMISTA

II. Porvarillinen muotifilosofia barrikadeilla

TIETEELLISYYDEN NAAMIO.

"Kulttuuripoliittiseksi aikakauskirjaksi" itseään nimittävä laitaoikeistolainen propagandajulkaisu Suomalainen Suomi on äskettäin uhkaillut "riisua lopullisesti pois tieteellisyyden naamion" marxilaisuudelta. Niitä tieteen koryfeoita, jotka tuon mahdottoman urakan ovat itselleen ottaneet, kuvaa parhaiten se seikka, että sanottu lehti on taantumuksen omassakin leirissä pelkän roskalaatikon maineessa. Kokoomuspuolueen "korkeimmat hengenviljelijät" heittelevät siihen vain häväistyskirjoituksiaan, ja niitäkin joko nimettöminä tahi salanimin ("Pentti Hilli" y.m.s.).

Me emme uhkaa riisua pois tieteellisyyden naamiota porvarilliselta muotifilosofialta. Meistä on paljoa hauskempaa katsella päältä, kun se itse riisuu itsensä ja sitten ilkialastomana pieksee omaa itseään omalla järjenja tieteenvastaisella taantumuksellisella puolueviisaudellaan.

Ennen kuin ryhdyn tätä puolueviisautta selostamaan, haluaisin palauttaa mieliin sen erittäin terveellisen neuvon, jonka **Lenin** antaa oikeasta suhtautumisesta porvarillisten professorien ja erittäinkin filosofianprofessorien järkeilyihin. Lenin sanoo:

"Ei saa uskoa yhteenkään näistä professoreista, jotka pystyvät antamaan erittäin arvokkaita teoksia tieteen, historian, fysiikan erikoisaloilta, **ei ainoaankaan sanaan** silloin, kun tulee puhe filosofiasta. Miksi? Samasta syystä, josta **ainoatakaan** kansantaloustieteen professoria, joka kykenee antamaan erittäin arvokkaita teoksia tosiasia-aineistoa koskevien erikoistutkimusten alalla, ei saa uskoa **ainoaankaan sanaan** silloin, kun tulee puhe kansantaloustieteen yleisestä teoriasta. Sillä tämä viimemainittu on samanlainen **puoluetiede** nykyisessä yhteiskunnassa kuin **tieto-oppikin.** Suurin piirtein eivät taloustieteen professorit ole mitään muuta kuin kapitalistiluokan oppineita käskyläisiä, ja filosofian professorit — teologien oppineita käskyläisiä." — ("Materialismi ja empiriokritisismi", suom., siv. 351.)

Tuo kuulostaa hyvin armottomalta, mutta ympärillemme katsellessamme

huomaamme, ettei siinä ole mitään liioittelua. Kuinka aiheellista Leninin suosittelema epäluuloisuus porvarillisten tiedemiesten "puolueettomuutta" kohtaan meidänkin oloissamme on, siitä tulee pian vakuuttuneeksi vaikkapa vain selailemalla Isoa Tietosanakirjaa. Kun korkeasti oppinut filosofianprofessori ilmoittaa siinä meille, että "materialisti on karkea aineellisuuden palvoja", että materialismi selittää henkisenkin elämän pelkäksi aineeksi ja että bolshevikit ja kommunistit ovat ainoita ateisteja maailmassa, tahi kun yhtä korkeasti oppinut "historioitsija" uskottelee valkoisten v. 1918 taistelleen "Suomen itsenäisyyden" puolesta ja leimaa Suomen Punaisen Kaartin huligaaneiksi, tahi kun hän kertoo Stalinin kohonneen "Venäjän diktaattoriksi" raivattuaan tieltään henkilökohtaiset vastustajansa, niin siinäkin on jo ensi aluksi kuvaa tuon niin sanotun tieteen niin sanotusta puolueettomuudesta. Ja aivan kouluesimerkkinä ns. "puhtaan tieteen" poliittisesta joustavuudesta on pidettävä niitä erään suomalaisen professorin tutkimuksia, joiden valossa Kalevalan runot olivat syntyneet ensin "Kanta-Suomessa", sitten Itä-Karjalassa ja sitten jälleen "Kanta-Suomessa" — aina sen mukaan, miten "Suur-Suomen" toteutumisen laita kulloinkin näytti olevan.

Emme väitä, että ns. eksaktit tieteet, matematiikka ja luonnontieteet, olisivat sellaisinaan puoluetieteitä ja että siis olisi esim. kokoomuslaista kemiaa tai kansandemokraattista fysiikkaa. Mutta tosiasiat osoittavat, että ne maailmankatsomukselliset johtopäätökset, joita porvarilliset professorit näiden tieteiden saavutuksista tekevät, ovat useimmiten taantumuksellista puoluefilosofiaa. Tuorein ja varsin tyypillinen esimerkki tästä on atomitutkimus. Niin kauan kuin fyysikko pysyy fyysikkona, kun hän tyytyy tutkimaan itseään atomia, siis materiaa ja sen ominaisuuksia, ei puolueellisuudesta voida puhua. Mutta kun hän tai jokin filosofianprofessori pillastuu julistamaan, että materiaa ei ole olemassakaan, kun hän alkaa haastella atomien "henkisyydestä" ja "materialismin perusteiden romahduksesta", silloin ei kysymys ole muusta kuin mielivaltaisista väittämistä, vapaasti runoilluista "taivaallisista tarinoista", toiveajattelusta. Edessämme ei enää ole tiedemies, vaan saarnamies, "teologien oppinut käskyläinen".

Puoluetieteiksi muodostuvat nykyisessä yhteiskunnassa varsinaiset **yhteiskuntatieteet** — kansantaloustiede, sosiologia, valtio-oppi jne. — sekä myöskin filosofia. Nämä tieteet koskevat niin välittömästi keskenään taistelevien yhteiskuntaluokkien suoraan vastakkaisia etuja, että parhaimmankin tasapainotaiturin on ajan pitkään mahdotonta pysytellä kultaisella keskitiellä, kallistumatta puoleen tai toiseen. Virallisia tiede- ja oppilaitoksia tosiasiallisesti hallitseva suurporvaristo luokkavaltioineen myöntää kansalaisoikeudet vain sellaiselle yhteiskuntatieteelle ja filosofialle, joka vastaa sen omia luokkapyyteitä. Tähän asiaintilaan on yhteiskuntatieteilijäin ja filosofien tahtoen tai tahtomattaan alistuttava, elleivät halua tulla kohdelluiksi "tietyn

poliittisen ajatussuunnan edustajina" (mikä merkitsee samaa kuin kommunistit), "epäamerikkalaiseen toimintaan" syyllistyneinä, "suomalaisen yhteiskunnan vihollisina", "kapinakiihoittajina", "perkeleen liittolaisina" jne.

Emme tietenkään pyri leimaamaan jokaista porvarillista maailmankatsomusta esittävää henkilöä nahkansa myyneeksi heittiöksi, taantumuksen tietoiseksi palkkarengiksi. Kysymys on aina vain noiden katsomusten **objektiivisesta merkityksestä**, kokonaan riippumatta niiden esittäjien henkilökohtaisesta hyvyydestä tai pahuudesta. Ja että nimenomaan marxilaisuus osaa tehdä eron ihmisten ja asiain välillä, siitä on itse Karl Marx antanut hyvän esimerkin huomauttaessaan "Pääomansa" esipuheessa, että vaikka hän ei kuvailekaan ruusunhohteisin värein kapitalisteja ja suurmaanomistajia, kiinnostavat henkilöt häntä vain sikäli kuin he ovat tiettyjen luokkasuhteiden ja luokkaetujen edustajia, ja että hän ei suinkaan halua tehdä yksityistä henkilöä vastuunalaiseksi olosuhteista, joiden luomuksena hän yhteiskunnallisesti pysyy. — Emme unohda myöskään sitä usein havaitsemaamme tosiasiaa, että porvarillisen maailmankatsomuksen omaksuminen on monelle rehelliselle totuudenetsijälle merkinnyt vain tiettyä kehitysvaihetta, "taakse jäänyttä elämää".

Kysyttäneen, kannattaako meikäläisen yleensäkään tuhlata kallista aikaansa porvarillisen muotifilosofian tutkimiseen. Kysymys olisi oikeutettu siinä tapauksessa, jos porvarillista maailmankatsomusta tyydyttäisiin levittämään varsinaisten riistäjäluokkien keskuuteen. Meikäläistä liikuttaa vähän se, millaisella hengenravinnolla kapitalistit ja suurmaanomistajat haluavat itseään ruokkia. Mutta meille ei ole yhdentekevää, mitä kättensä työllä eläjien nautittavaksi tarjotaan. Meidän mielenkiintomme porvarillista muotifilosofiaa kohtaan johtuukin yksinomaan siitä, että sitä tyrkytetään "barrikadin" tälle puolen. Tosiasia on, että varsinkin täkäläiset oikeistososialidemokraatit käyttävät hyväkseen työväenluokkaan hankkimiaan yhteyksiä syöttääkseen sille englantilais-amerikkalaisen kapitalistisen muotifilosofian taantumuksellisia katsomuksia.

Meillä siis on tosiasiallista syytä tarkastella hieman tätä filosofista viisautta ja antaa sen paljastaa taantumuksellisuutensa. Ei ole tarpeellista syventyä sen oppijärjestelmien yksityiskohtaiseen kehittelyyn. Saamme aivan riittävän kuvan tutustumalla eräisiin sen tyypillisimmistä pääväittämistä.

Kun seuraavassa tulee puhe pääasiassa **loogilliseksi** eli **loogiseksi empirismiksi** itseään nimittävän muotifilosofian suunnasta sellaisena kuin se esiintyy prof. **Eino Kailan** teoksissa, johtuu tämä yksinomaan siitä, että juuri tämä koulukunta on maamme virallisessa filosofian opetuksessa saanut valta-aseman, ja että prof. Kailan teoksista ovat ammennetut useimmat työläispiireihinkin levitetyt filosofiset "elämänviisaudet". Kailan persoonallisuus ei meitä tässä vähääkään kiinnosta, mutta kylläkin

Kailan "Persoonallisuus", hänen tämänniminen teoksensa.

Sitävastoin ei meillä käsittääkseni ole riittävää syytä puuttua ranskalaisen muotifilosofin **Sartren** eksistensialismiin, niin suurta huomiota kun eräät Sartren tuotteet ovatkin meillä aikoinaan aiheuttaneet. Sartren filosofia on liiaksi runovoittoista ja "katolilaista" menestyäkseen meidän jäyhässä evankeelis-lutherilaisessa maassamme, jossa yksinpä uskontoakin istutetaan ihmisiin järjen voimalla.

ONKO MAAILMA OLEMASSA?

Niin hassulta kuin tämä kysymys jokaisesta terveestä järki-ihmisestä kuulostaakin, on meidän kuitenkin siitä aloitettava, sillä perustavinta porvarillisessa muotifilosofiassa on fyysillisen maailman, maailman aineellisen todellisuuden kieltäminen, sen julistaminen pelkäksi aistimukseksi, havainnoksi, kokemukseksi, mielikuvaksi, ajatusrakennelmaksi jne.

Yllättävintä tässä lienee se, miksi juuri kapitalistiluokka suosii sellaista filosofiaa, joka kieltää todellisuuksien maailman ja sen mukana myöskin rahan ja maallisen tavaran olemassaolon. Tämä ihmeelliseltä näyttävä arvoitus on hyvin luonnollisesti selitettävissä. Asia on niin, että maailman todellisuuden tunnustaminen on riistäjäluokille hengenvaarallista. Tähän todellisuuteen sisältyy muuan kiistaton, mutta riistäjäluokille hyvin vastenmielinen seikka, nimittäin luonnossa ja yhteiskuntaelämässä vallitseva taukoamaton kehitys ja eteenpäinmeno. Vanha, aikansa elänyt surkastuu, lahoaa ja kuolee, sen uumenista nousee uusi elämä, joka varttuu ja raivaa tiensä vastustamattomalla voimalla. Mutta sehän on kauheaa! Kapitalistiluokka ei aina kiellä professoreitaan tunnustamasta luonnossa vallitsevaa kehitystä, luonnonlakeja. Mutta auta armias, kun kysymys on yhteiskuntaelämästä! Siinä ei saa kerta kaikkiaan olla kehitystä, ei mitään vanhan kuolemista ja uuden syntymistä, ei mitään lakeja, ei mitään objektiivista totuutta. Kehitys on niinkuin se kehitetään, laki niinkuin se luetaan ja totuus sitä, mitä kapitalistiluokka haluaa totuudeksi nimitettävän. "Porvaristo vaatii professoreiltaan taantumuksellisuutta", sanoo Lenin. Kapitalistiluokka suosii subjektiivisen mielivallan filosofiaa, "me teemme, mitä tahdomme"-filosofiaa, sellaista filosofiaa, jonka mukaan historian kulku voidaan pysähdyttää ja tarpeen vaatiessa hypätä takaisin keskiaikaan.

Tämä selittää sen, miksi juuri subjektiivinen idealismi erilaisine vivahteineen on saavuttanut armon ja suosion imperialistisen taantumuksen leirissä. Kapitalistit eivät menetä mitään siitä, että heidän professorinsa ja akateemikkonsa kieltävät aineellisen todellisuuden olemassaolon. Ase-, makkara- ja saippuatehtaat pyörivät, voitto-osingot virtaavat, konjakki ja whisky kutkuttavat ihanasti kurkunpäätä, olipa filosofia mikä tahansa. Mutta onhan se niin lohdullista ajatella, että tässä parhaassa kaikista mahdollisista maailmoista ei asioilla ole mitään omaa menoaan, vaan että kaikki on vain **Minun** sankarillisen sieluni heijastusta!

Palaamme nyt varsinaiseen filosofiseen kysymykseen: onko tämä maailma todellakin olemassa? Olemme jo tehneet tuttavuutta subjektiivisen idealismin kantaisän, hurskaan piispa Berkeleyn ja sen hänen väitteensä kanssa, että omenaa ei ole olemassakaan, on vain maun, värin, hajun jne. aistimus ja mielikuva. Aistimuksella ei ole mitään lähdettä eikä kohdetta luonnossa, se tulee suoraan Jumalasta ihmiseen. Saksalaiset empiriokriitikot **Mach** ja **Avenarius,** joita vastaan Lenin väittelee kuolemattomassa teoksessaan "Materialismi ja empiriokritismi", selittivät tunnustavansa luonnon olemassaolon. Mutta tuo "tunnustaminen" meni "lekkeripeliksi" sen kautta, että korostettiin **subjektin ja objektin ehdotonta eroittamattomuutta.** Objektia ei ole ilman subjektia, esineet ovat olemassa vain sikäli kuin jokin Minä on niitä näkemässä, kuulemassa, tuntemassa, haistamassa tahi maistamassa. Tuollainen "olemassaolo" on yhtä kuin plus miinus nolla, samaa kuin olemattomuus. Jokainen ihminen — sanoo Lenin — joka ei ole ollut hullujenhuoneessa eikä idealistisilla filosofeilla opissa, käsittää, että oliot, ympäristö, maailma ovat olemassa meidän aistimisestamme, meidän tajunnastamme, meidän Minästämme ja yleensä ihmisestä riippumatta. Lenin totesi, että Mach ja Avenarius eivät olleet tuoneet mitään uutta — paitsi "uusia" sanoja — kaksi sataa vuotta aikaisemmin autuaasti kuolleen piispa Berkelyn perusajatuksiin. Loppujen lopuksi hekin aistivat vain omia aistimuksiaan.

Ken vaivautuu tutustumaan loogisen eli loogillisen empirismin täkäläisen pääedustajan akateemikko Eino Kailan teoksiin, hän joutuu ihmettelemään, miksi tällainen voiteen haaskaus, miksi tässä on tarvittu uudennimistä "ismiä", sillä mitään sanottavaa eroa ei tämän ja emprio-kritisismin välillä ole. Tämän koulukunnan itävaltalaissyntyiset, nyttemmin englantilaistuneet ja amerikkalaistuneet päämiehet ovatkin empiriokriitikko Machin uskollisia oppilaita, ja filosofisessa kirjallisuudessa heitä sanotaankin usein "uusmachilaisiksi".

Kailakin puhuu paljon objektista, ympäristöstä, ulkomaailmasta, jopa fyysillisestä todellisuudestakin. Mutta kun haluamme tietää, mitä se tuo "fyysillinen todellisuus" oikeastaan on, saamme vastaukseksi,

> "ettei se olekaan muuta kuin eräs kokemuksen aineksista suoritettu korkeanasteinen 'loogillinen konstruktio'." (E. Kaila: "Inhimillinen tieto", 1939, s. 53.)

Ja vielä toinen määritelmä:

> "Loogillisesti katsoen 'fyysillinen todellisuus' on generellien implikaatioiden järjestelmä, joka sisältää eräitä kokemuksen invariansseja." (Sama teos, s. 223.)

Kun nyt olemme uteliaita tietämään, mitä ne nuo "generellit implikaatiot" merkitsevät, jotka "loogillisesti katsoen" ovat fyysillistä todellisuutta, saamme selityksen:

"Generelli implikaatio on empiirisiä luonnonlakeja esittävien lauseiden kaava." (Sama teos, s. 149.)

Lopputulokseksi jää, että fyysillinen todellisuus on pelkkää ajatusrakennelmaa, lauseita ja lauseiden kaavaa. Fyysillinen todellisuus on filosofin päässä, ei sen ulkopuolella. Sen tutkiminen pelkistyy lauseiden tutkimiseksi, lausekalkyyliksi, "logistiikaksi". Kysymys toisten ihmisten olemassaolosta muodostuu mitä mutkikkaimmaksi ongelmaksi, kokonaiseksi "vierassieluisen probleemaksi". Onko keskustelutoveri olemassa vaiko ei, sitä ei mitenkään voida tietää aistihavaintojen, näkemisen, kuulemisen ja koettamisen perusteella, se käy selville vain tämän järkeilyistä, siitä, onko hänen "ilmauksillaan riittävä invarianssi".

Sivumennen sanoen prof. Kailan konstikas kielenkäyttö "invarianssei-neen" ja "generelleine implikaatioineen" ei ole ominaista vain hänelle itselleen, vaan koko hänen edustamalleen uusmachilaiselle koulukunnalle. Tämän koulukunnan päämiehen Wittgensteinin teos "Tractatus logico-philosophicus" on erään hänen oppilaansa lausunnon mukaan niin vaikeatajuista luettavaa, että tekijä itse ymmärtää siitä vain vajaat 50 prosenttia.

Prof. Kaila suuntaa kaikkein ankarimman rumputulensa sitä materialismin omaksumaa käsitystä vastaan, että objektiivinen todellisuus, ulkomaailma, on olemassa tajunnasta riippumatta. Hän nimittää tällaista käsitystä "metafyysilliseksi" — materialismin vastustajien yleisen kaavan mukaan. Hän tunnustaa asiat olemassaoleviksi vain sikäli kuin ne ovat meillä kokemuksessa, eli kuten asia hienommin sanotaan, sikäli kuin ne "palautuvat kokemukseen". Kokemuksen ulkopuolella ei ole mitään. Ja kun koetatte saada selville, mitä me sitten oikeastaan koemme, ette tule hullua hurskaammiksi. Ainoaksi vastaukseksi jää, että kokemus on kokemusta ja ihminen kokee vain omia kokemuksiaan. Kaila ja hänen oppi-isänsä Mach ovat aivan samassa umpikujassa.

Ne prof. Kailan oppilaat, jotka ihailevat tätä suurena ateistina, selittävät, että tuo hänen kiivailunsa "tajunnasta riippumatonta ulkomaailmaa" vastaan ei ole laisinkaan tähdätty materialismia vastaan, vaan se on sotaa Immanuel Kantia ja tämän olettamaa, ihmisjärjestä riippumatonta Jumalaa vastaan. Tässä selityksessä saattaa olla toinen puoli tottakin, sillä loogisen empirismin perusväittämien mukaan ei jumalakaan voi olla muuta kuin "loogillinen konstruktio", pelkkä "lause". Mutta toisaalta kaipaa selitystä se omituinen ilmiö, että Suomen kirkkoruhtinaat antavat isällisen siunauksensa moiselle "jumalattomuudelle". Selitys on siinä, että filosofia, joka kieltää aineellisen todellisuuden, vie väkisinkin mystiikkaan, ja kaikenlainen mystiikka valaa vettä pappien myllyyn. Kirkkoruhtinaat näkevät porvarillisessa "kokemusfilosofiassa" heidän tarkoitukseensa hyvin soveltuvan varaventtiilin arkailevien uskonnonvastaisten mielialojen "pihalle" päästämistä varten, vara-aitauksen heidän välittömästi kaitsemastaan laumasta loitonneiden lampaiden pidättämistä varten kirkon avarassa helmassa. Selitys on niissä Leninin sanoissa, että filosofianprofessorit ovat "teologien oppineita käskyläisiä".

RISTIINNAULITTU AIKA

Idealistisen kokemusfilosofian edustajat joutuvat hyvin tukalaan asemaan, kun heidän vastattavakseen esitetään suora ja selvä kysymys: **kenen kokemusta tämä meidän maapallomme oli siihen aikaan, kun kukaan ei ollut sitä kokemassa eikä näkemässä?** Kysymys on mahdollisimman asiallinen ja tieteellisesti perusteltu, sillä luonnontiede todistaa, että maapallo on miljardeja vuosia sitten ollut hehkuvaa kaasua, jossa mikään elollinen olento ei ole voinut elää. Kokijoita ja näkijöitä ei siis ole voinut olla, ne ovat hyvin pitkäaikaisen kehityksen synnyttämiä.

Lenin panee empiriokriitikot seinää vasten kysymällä: "Onko luonto ollut ennen ihmistä?" Tähän kysymykseen ei Mach, joka oli tiedemies, voinut vastata muuten kuin myöntävästi. Mutta kun empiriokriitikkojen piti sitten vastata oma huutonsa ja selittää, kenen aistimusta maapallo oli niiden miljoonien vuosien kuluessa, jolloin mitään aistijaa ei ollut olemassakaan, niin siitäpä alkoikin mitä hassunkurisin kiemurtelu, joka jatkuu meidän päivinämme ja tulee varmasti jatkumaan niin kauan kuin subjektiivista idealismia on maailmassa olemassa.

Muuan empiriokriitikoista, Willy nimeltään, häkelteli, että eihän kokemuksella tarvitse ehdottomasti ymmärtää ihmisen kokemusta, voihan se olla vaikka kaikkein mitättömimmän matosenkin kokemusta. Tällä matosellaan ei Willy suinkaan parantanut empiriokriitikkojen tukalaa asemaa, vaan teki sen entistä naurettavammaksi, sillä keneltäkään ei jäänyt huomaamatta, että matonenkaan ei voi elää tulessa.

Mach ja Avenarius keksivät sellaisen äveriään selityksen, että vaikka maapallo onkin ollut olemassa ennen ihmistä, niin voihan ihminen toki **kuvitella** olleensa läsnä menneisyydessäkin. Tällä tempulla he luulivat pelastavansa mystillisen teoriansa subjektin ja objektin eroittamattomuudesta. Heillä ei ollut tarpeeksi huumorintajua huomatakseen, kuinka noloon asemaan he joutuivat myöntäessään, että heidän läsnäolonsa menneisyydessä oli **kuviteltua,** kun taas maapallon olemassaolo ennen ihmistä on **todellista.** Lenin todistikin, että tuollaiset teoriat ovat filosofista obskurantismia, pimentolaisuutta.

Mutta Machin ja Avenariuksen nykyiset opetuslapset näkyvät pitävän näiden silmänkääntötemppua huippusaavutuksena, johon ei enää voida mitään lisätä. Prof. Kailan vastaus kuuluu näin:

"Että maailma oli olemassa ennen ihmistä, merkitsee, että tietyt invarianssit ovat voimassa, saakoon variaabeli t = aika eräissä rajoissa mitä arvoja tahansa. Sellainen lause kuin esim., että maapallo oli olemassa ennenkuin ketään havaitsijaa oli, on loogillisesti samaa laatua kuin esim. väite, että selkäni takana tällä hetkellä on kappale, jota ei kukaan havaitse" (Sama teos, s. 224).

Eli epäfilosofisemmalle, mutta paljoa selvemmälle kansankielelle suomennettuna: hyvää päivää — kirvesvartta. Kysymys on nimenomaan **ajasta**, tarkemmin sanoen **menneestä** ajasta, siitä ajasta, jolloin maapallo oli mutta kukaan ei ollut sitä näkemässä. Mutta meille vastataan, että eihän tällaisissa asioissa **aika** mitään merkitse. Sehän on vain tuollainen variaabeli, vaihteleva suure, jota saa pahoinpidellä mielin määrin, venyttää eteen- ja taaksepäin, hypittää niinkuin alokasta kasarmipihalla. Se hetki vuonna 1939, jolloin professorimme käänsi selkänsä vastikään näkemälleen kappaleelle, julistetaan "loogillisesti" samaksi kuin se miljardien vuosien takainen menneisyys, jolloin maapallolla ei ollut mitään elävää olentoa, professoreista puhumattakaan. Siis pieni yhtälö vain, t = aika, ja — hokkuspokkus — me olemme läsnä siinä tulipallossa, jollainen Maa on joskus ollut!

"Loogillisuudesta" puhuminen tuollaisten järjettömien väitteiden yhteydessä on tietenkin tarkoitettu hirtehishuumoriksi, ihmisjärjen pilkkaamiseksi, sillä **inhimillinen** logiikka velvoittaa ajasta puheen ollen tekemään eron menneisyyden, nykyisyyden ja tulevaisuuden välillä.

Ja niinpä emme sitten lainkaan ihmettele, kun meille samassa teoksessa yhtä "loogillisesti" ilmoitetaan, että **aikaa ei ole olemassakaan.** Aika, menneisyys, nykyisyys ja tulevaisuus ovatkin vain "sopimuksen luontoisia edellytyksiä", siis ihmisen mielivallasta ja päähänpistoista riippuvia. Professorislogiikan mukaan on asia näin:

"On kysymyksenalaista, voiko mitään menneisyyttä 'näyttää' ja siis ollenkaan määritellä käsitettä 'menneisyys'. Ja on vielä enemmän kysymyksenalaista, voiko mitään tulevaa 'näyttää', nimittäin nykyisyydessä, ja siis ollenkaan määritellä käsitettä 'tulevaisuus'. Ne täytyy edellyttää tunnetuiksi . . ." ("Inhimillinen tieto", s. 200).

Filosofianprofessori osaa tarkalleen laskea ennakolta päivän ja hetken, jolloin hän saa nostaa seuraavan kuukausipalkkansa. Ja ellei hän hajamielisyydessään sattuisi sitä muistamaan, niin kyllä korkea puoliso muistuttaa. Jokainen kapitalisti oivaltaa, että aika on rahaa. Mutta tämä ei estä kapitalistiluokkaa teettämästä professoreillaan sellaista filosofiaa, jonka mukaan aikaa ei ole olemassakaan, e i k ä v a r s i n k a a n t u l e v a i s u u t t a. Tulevaisuus ei tiedä kapitalistiluokalle mitään hyvää, sillä se merkitsee sellaisen asiantilan lähestymistä, jossa kukaan ei voi rikastua toisten hiestä ja verestä. Ja Tulevaisuutta kohti nyrkkiään heristäen kapitalismi sanoo professoreilleen: ristiinnaulitse hänet!

Mutta seuratkaamme vielä hetkisen "korkeimman hengenviljelyksen" virallisen edustajan epätoivoista kiemurtelua:

"Kaikilla näillä käsitteillä 'lakata olemasta', 'vaikuttaa' jne., on tietty empiirinen sisällys, mutta kun niitä käytetään puheenalaisissa metafyysillisissä lauseissa, niitä ei ole käytetty missään tällaisessa empiirisessä, kokemukseen palautuvassa merkityksessä. Niitä on käytetty jossain määrittelemättömässä merkityksessä, mutta tällainen merkitys ei ole mikään asiallinen merkitys, vaan pelkkä tunnepitoinen merkityselämys. Mainitunlaisiin kysymyksiin ei voida mitään vastata, koskapa ei voida ilmoittaa, mitä niissä oikeastaan kysytään" (Sama teos, s. 225).

Siinä sitä ollaan! Te ette voi mitenkään ilmoittaa suomalaiselle professorismiehelle, mitä te oikeastaan kysytte, vaikka kysytte mahdollisimman selvällä suomen kielellä: kenen kokemusta maailma oli siihen aikaan, jolloin ei mitään kokijaa ollut, ja lakkaako se olemasta sillä hetkellä, jolloin joku lakkaa sitä kokemasta? Saatte vastaukseksi vain aristokraattisen olankohautuksen. Asioista, jotka ovat olleet **ennen minkäänlaista kokemusta**, on lupa puhua vain "empiirisessä, kokemukseen palautuvassa merkityksessä". Ja koska te ette suostu puhumaan kokemuksen ulkopuolella olevista asioista "kokemukseen palautuvassa merkityksessä", niin te olette arkipäiväisajattelijoita, metafyysikkoja ja epäasiallisia tunneihmisiä, joiden kanssa ei filosofisista kysymyksistä yleensäkään voida keskustella. Järkevästi ja asiallisesti voidaan keskustella vain sillä ehdolla, että kielletään Minun tajunnastani riippumattoman todellisuuksien maailman olemassaolo ja kaikki julistetaan vain Minun kokemuksekseni.

Rintamalla on moni poika pelastanut nahkansa "tärähtäneeksi" tekeytymällä. Mutta filosofista koulukuntaa ei sentapaisilla tempauksilla pelasteta umpikujasta.

"LOPULLISIA SELITYKSIÄ"

Niin selvästi kuin idealistinen muotifilosofia paljastaa taantumuksellisen puoluekarvansa jo maailman olemassaoloa koskevassa filosofisessa peruskysymyksessä, yhä räikeämmäksi muuttuu kuva silloin, kun se ryhtyy välittömästi koskettelemaan yhteiskunnallisia kysymyksiä. Tämän seikan havainnollistamiseksi esittelen eräitä kukkasia, jotka on poimittu prof. Kailan psykologiaa eli sielutiedettä käsittelevästä teoksesta "Persoonallisuus". Aluksi tällainen:

"Siinä määrin kuin historiallis-sosiaalisia ilmiöitä, kielellisen, oikeudellisen, taloudellisen ym. kehityksen ilmiöitä yleensä voidaan selittää, on psykologia määrätty antamaan lopulliset selitykset. **Yhteiskunta ja kaikki sen ilmiöt elävät funktionaalisesti yksilöissä,** kaikki sosiaaliset reaktiot ovat yksilöiden reaktioita". (Sivu 243. Kurssivointi tekijän.)

Siinä sen kuulitte: ette te **talous**tieteellä pitkällekään pääse **talous**elämän ymmärtämisessä, ettekä millään muullakaan **yhteiskunta**tieteellä voi **yhteiskunta**elämän ilmiöitä selittää. Ei, tässä auttaa vain psykologia, **sielu**tiede. Tutkikaa ihmisen biologisia ja henkisiä ominaisuuksia, tuijottakaa ihmisyksilön sieluun! Sieltä ja vain sieltä löydätte kaiken yhteiskuntaelämän lopulliset selitykset, sillä ihmisyksilö on yhteiskunta pienoiskoossa.

Tämä kaikki kuulostaa hyvin tutulta niille, jotka sattuvat muistamaan vanhan ajan historiasta lukemansa tarinan roomalaisesta patriisista M e n e n i u s A g r i p p a s t a ja

hänen orjistaan. Kerran plebeijit karkasivat jättäen herransa oman onnensa nojaan. Näille tuli hätä käteen, ja Menenius Argrippa riensi plebeijien perässä, sai heidät pysähtymään ja kertoi heille leppoisan sadun siitä, kuinka kerran ihmisen raajat nousivat kapinaan vatsaa vastaan, ja kuinka surullisia seurauksia siitä koitui ennen kaikkea raajoille itselleen. Raajat ja vatsa kuuluvat eroittamattomasti yhteen, ja näin siis myöskin patriisit ja plebeijit tarvitsevat toisiaan. Tällä biologisella vertauksella kerrotaan Menenius Agrippan saaneen kapinoivat orjat "järkiintymään". Se äsken kuulemamme väite, että "yhteiskunta ja kaikki sen ilmiöt elävät funktionaalisesti yksilöissä", ei ole mitään muuta kuin orjanomistája Menenius Agrippan vanha typerä satu uusintaesityksenä. Se on kaikkina aikoina ollut riistäjäluokkien mielisatu. Kapitalistit luulevat joskus itsekin olevansa yhteiskunnan hyväntekijöitä, se "vatsa", jota ilman "raajat" eivät voi tulla toimeen.

Osoittaisimme anteeksiantamatonta huumorintajun puutetta, jos ryhtyisimme vakavissamme kumoamaan Meneniuss Agrippan satua ja sen nykyaikaista toisintoa, biologis-psykologista "yhteiskuntateoriaa." Se kaatuu itsestään omaan naurettavuuteensa. Eihän kenellekään hullujenhuoneen aidan tällä puolella olevalle aikuiselle ihmiselle tarvitse todistella, että esim. talouselämällä on omat, erikoiset lakinsa ja että raha ja tavara "käyttäytyvät" markkinoilla aivan toisin kuin ne elolliset oliot, joiden kanssa biologia ja psykologia ovat tekemisissä. Ja jokainen ajatteleva henkilö ymmärtää, ettei edes kaikkein "henkisimmänkään" kulttuurin ilmiöitä voida täysin selittää ilman kyseellisen ajanjakson yhteiskuntaelämän ja sen perustana olevan talousmuodon tuntemusta. Professori ja akateemikko Kailan filosofiassa biologisine yhteiskuntaselityksineen eivät hänen omat biologiset ja psyykilliset ominaisuutensa esitä kovinkaan suurta osaa. "Lopulliset selitykset" kaikkiin hänen teorioihinsa saamme siitä tosiasiasta, että hän on kapitalistisen yhteiskunnan tuote, porvariston aatteellinen asianajaja.

Mutta jos ehdottomasti halutaan puhua vertausten ja tunnusmerkkien kautta ja löytää ne nimenomaan biologian alalta, niin pitäisi sen sadun, joka totuudenmukaisesti luonnehtii kapitalististen riistäjien osuutta nykyisessä ihmisyhteiskunnassa, alkaa näin: "Oli kerran syöpäläinen . . ."

VALLANKUMOUSTEN "JÄRJETTÖMYYS"

Loogisen empirismin musta puoluekarva rehoittaa vieläkin kukkeampana sen vallankumousteorioissa. Kuulkaamme siis, mitä "korkeimman hengenviljelyn" virallisella edustajalla on meille sanottavana näistä kieltämättä hyvin mielenkiintoisista asioista:

"Tuskin voi löytää psykologisesti mielenkiintoisempia sosiaalis-henkisen elämän ilmiöitä kuin suuret **vallankumoukset.**

Jos kumousliikkeen vallitsevana voimana olisi rationaalisesti arvostellen oikeutettu tyytymättömyys sosiaalisten epäkohtien johdosta, niin kumouksen tietysti täytyisi loppua, niin pian kuin nämä epäkohdat on poistettu . . . Se, että kumousliike ollenkaan voi päästä vauhtiin, on jo itsessään riittävä todistus, että valtasuhteet ovat muuttuneet, so. että tie olojen rauhalliseen muuttamiseen on avattu." ("Persoonallisuus", s. 336.)

"Monissa suurissa kansanliikkeissä on, kuten tunnettua, aktiivisen vähemmistön toiminta johtanut hirmuvaltaan eli terroriin: niin oli laita Ranskan suuressa vallankumouksessa ja Venäjän bolshevikkikumouksessa. Kuinka on ymmärrettävää, että väestön suuri enemmistö ei pudista vähemmistön veristä iestä hartioiltaan? Eräänä selittävänä asianhaarana on tässä huomattava mm. seuraava: Vallankumous on joukkoliike, sellaisena se merkitsee henkisen tason laskua, mm. kaikkien aatteiden ja ihanteiden yksinkertaistumista laumojen tajuttaviksi iskulauseiksi. Saattaa olla, että väestön suuri enemmistö on jo kumouksen ensimmäisten saavutusten kautta oleellisesti tyydytetty, ja siitä huolimatta kumousliike kuin tulipalo jatkuu edelleen." (Sama teos, s. 241—242.)

Niin ratkaisevalla tavalla asiaan vaikuttavana meriittinä kuin noita vasta kuulemiamme tarinoita "bolshevikkikumousta" muka seuranneesta "vähemmistön hirmuvallasta" ja "vähemmistön verisestä ikeestä" tiettyjä akateemikonpaikkoja täytettäessä pidettäneenkin, ovat ne sittenkin vain pelkkiä tarinoita. Eli herra akateemikon omalla filosofisella kielellä puhuaksemme: "niitä ei ole käytetty missään empiirisessä, kokemukseen palautuvassa merkityksessä", vaan eräässä merkityksessä, joka "ei ole mikään asiallinen merkitys, vaan pelkkä tunnepitoinen merkityselämys". Totuuden kanssa ei noilla korkeimman akateemisesti kerrotuilla tarinoilla ole muuta tekemistä kuin se, että ne ovat totuuden suoranainen vastakohta, sillä neuvostovalta on syntymästään saakka ollut kansan suuren enemmistön valtaa. Jätämmekin nämä kaikkein likaisimmista neuvostovastaisista propagandalähteistä ammennetut ja vahvasti tunnepitoiset tarinat omaan "syvähenkiseen" arvoonsa, ja tarkastelemme niitä väittämiä, jotka edes näyttävät hieman asiallisemmilta ja tieteellisemmiltä.

Ensimmäinen väittämä: vallankumouksen jatkuminen alkuvaiheita pidemmälle on epärationaalista, järjenvastaista. Tämä merkitsee muun muassa — ja siihenhän tekijäkin selvästi viittaa — että Venäjän vallankumouksen jatkuminen helmikuun porvarillisen vallankumouksen jälkeen oli järjenvastaista, ja varsinkin "bolshevikkikumoukseksi" ristitty Lokakuun sosialistinen vallankumous oli aivan hullua reuhtomista, koska jo helmikuussa oli saavutettu kaikki, mitä "rationaalisesti ajatellen" voitiin toivoa. Filosofian, jonka mukaan ihmisjärki on kokonaan riippumaton olevista oloista, on varsin soveliasta jättää huomaamatta se tosiasia, että kapitalistisessa yhteiskunnassa esiintyy suurin piirtein kahdenlaista järkeä: riistäjien järkeä ja riistettyjen järkeä. Jos Venäjän työläiset ja talonpojat olisivat ajatelleet kapitalistien ja tilanherrojen järjellä, olisivat he tietenkin tyytyneet Helmikuun vallankumoukseen, vaikka he eivät saavuttaneetkaan siinä mitään

muuta kuin entistä laajemmat mahdollisuudet vapaustaistelunsa jatkamiseen. Mutta kun he ajattelivat omilla aivoillaan, eivät he voineet tyytyä siihen järjettömään asiaintilaan, että kapitalistinen riisto- ja sortojärjestelmä jäi ennalleen, jatkui imperialistinen rosvosota ja kansallisuussorto, maa pysyi tilanherrain yksityisomaisuutena. Heidän terve järkensä sanoi heille, että näin tulee jatkumaan loppumattomiin, ellei vallankumousta viedä eteenpäin. Historia todistaa, että he menettelivät ainoalla järjellisellä tavalla suorittaessaan ns. "bolshevikkikumouksen", joka vasta toteutti kansan enemmistön tahdon.

Toinen tieteelliseltä kalskahtava väittämä: vallankumous merkitsee "henkisen tason laskua", "aatteiden ja ihanteiden yksinkertaistumista laumojen tajuttaviksi iskulauseiksi".

Tämä väittämä, josta huokuu aristokraattinen kansanjoukkojen halveksunta, ei kenties ole sellaisenaan tarkoitettu "laumojen tajuttavaksi iskulauseeksi", mutta **iskulause** se on joka tapauksessa, ja hyvin ontto siksikin. Historia todistaa, että suuret vallankumoukset ovat aina merkinneet jyrkkää, nopeaa ja voimakasta kansanjoukkojen henkisen tason nousua. Jokainen suuri vallankumous herättää kansan syvät rivit horrostilastaan, kohottaa ne pienten, arkipäiväisten, yksilöllisten etunäkökohtiensa yläpuolelle, suurten yhteisten päämäärien kirkastuvaan tajuamiseen. Jokaisen suuren vallankumouksen luonteenomaisimpana piirteenä on kansanjoukkojen osoittama rajaton alttius ja uhrautuvuus taistelussa yhteisen asian puolesta, joukkosankaruus, pyhä innostus niihin edistyksellisiin, yleviin aatteisiin, jotka ovat jokaisen suuren vallankumouksen lippuna. Ja tätä kaikkea sanotaan eräiden professorien kielellä "henkisen tason laskuksi". Kuinka syvällinen viisaus tähän on kätketty, se selviää meille heti, kun saamme samasta kirjasta lukea, että nuo samat hyveet, epäitsekkyys, uhrautuvuus, sankaruus jne. eivät olekaan "laskua", vaan "nousua", jopa peräti "syvähenkisyyttä" siinä tapauksessa, että niitä osoitetaan "isänmaan" palveluksessa. Kailan "Persoonallisuudessa" ylistetään maasta taivaisiin ruhtinas Bismarckin "syvähenkistä kiintymystä isänmaahan", mikä oli mm. ilmennyt tämän välinpitämättömässä suhtautumisessa kunniamerkkeihin ja titteleihin.

Olemme siis tekemisissä tällaisen "logistiikan" kanssa: se, mikä työtätekevällä kansalla on "henkisen tason laskua", on riistäjäluokan edustajalla — varsinkin jos hän on ruhtinas — "syvähenkistä elämää". Henkisen tason lasku ja nousu määräytyvät sen mukaan, kenen lehmä kulloinkin on ojassa.

Mutta täytyyhän meidän toki saada jonkinlainen selitys siihen "järjettömään" ilmiöön, että vallankumous jatkuu kuin tulipalo edelleen, vaikka "kaikki" on saavutettu! Mikä ihme ja kumma siinä on, että tuon "bolshevikkikumouksenkin" piti tapahtua, vaikka se "rationaalisesti arvostellen" oli aivan tarpeeton?

Ei pidä luulla, että vallankumouksen jatkumisen syytä olisi etsittävä olevista oloista, yhteiskunnallisista ristiriidoista, tyydyttämättä jääneistä kansan vaatimuksista. Nuohan ovat pikkuseikkoja, jotka lutviutuisivat itsestään, jos vain oltaisiin järkeviä. Psykologia, ja ainoastaan psykologia "on määrätty antamaan lopulliset selitykset" tähänkin asiaan. Vallankumousten syitä on etsittävä ihmisyksilöiden sielunelämästä. Ainoa selitys on vallankumousjohtajien sairaalloisissa, perversseissä psyykillisissä ominaisuuksissa. Ne murskaavat "tieteelliset todistukset", joita herra akateemikko tämän väitteensä tueksi esittää, ovat tällaisia:

"Entä minkälaisia miehiä olivat luonteeltaan ja entisyydeltään vallankumouksen johtavat henkilöt? Miltei poikkeuksetta ancien régime'n aikana sosiaalisesti epäonnistuneita yksilöitä. "Kansan ystävä" Marat? Ihmisparka, joka kompensoi ruumiillisen ja henkisen alamittaisuutensa sairaalloisesti polttavalla kunnianhimolla ja suuruudenkuvitelmilla; jonka moraali oli niin perverssi, että hän tieteessäkin joutuu kiinni petosyrityksestä . . . Danton ja Robespierre? Entisiä nurkka-advokaatteja, ei vailla eräänlaista suurpiirteisyyttä, mutta Danton henkisesti barbaari ja Robespierre eriskummainen psykopaatti. Robespierren ystävä Saint-Just? Mies, joka on joutunut kiinni varkaudesta oman äitinsä luona ja pornograafisesta kirjailijasta muuttunut fraasihyveen fanaatikoksi" ("Persoonallisuus", .s 338).

Ja kaiken "tieteellisyyden" huipuksi haastetaan todistajaksi itse keisari Napoleon, joka on kerran sanonut:

"Mikä pani alkuun vallankumouksen? Turhamaisuus. Mikä sen lopetti? Turhamaisuus."

Objektiivinen historiantutkimus saattaisi kenties torjua nuo juorut,

jotka meille Ranskan porvarillisen vallankumouksen johtajista korkeimman akateemisesti serveerataan. Mutta tämän asian selvittäminen ei meitä tässä suurestikaan huvita. Sitä huvittavampi on tuo maailmaa mullistava "teoria", jonka mukaan suurten vallankumousten syytä on haettava yksinomaan "henkisesti barbaarien", psykopaattien ja pornograafikkojen, perverssien yksilöiden sairaasta sielusta. Siinä on teille "lopullisia selityksiä", jotka eivät selitä mitään muuta kuin sen, miksi juuri tuollaisen filosofian edustaja on kohotettu akateemikoksi kapitalistien hallitsemassa yhteiskunnassa. On suorastaan mahdotonta ajatella, että meidän vuosisadallamme saattaa aikuinen ihminen tosissaan järkeillä noin naurettavan lapsellisella tavalla, ellei virka siihen velvoita. Asia onkin ilmeisesti niin, että kapitalistiluokan ideologi ei saa nykyisin antaa parempaa selitystä.

Vertauksen vuoksi sietää palauttaa mieliin, mitä J. V. Snellman, vaikka hänkin haasteli vallankumousten "järjenvastaisuudesta", kirjoitti v. 1842 ilmestyneessä "Vaitio-opissaan":

"Ja kuitenkin kiellettäisiin historian todistus, jos arveltaisiin vallankumouksen johtavan alkunsa sattumuksesta . . . Aivan vähän luottamista on niiden arvosteluun, jotka sanovat muutamien kansanyllyttäjien salajuonillaan olevan syyn vallankumoukseen . . . Kansanjohtajia ja kansan turmelijoita täytyy semmoisissa tilaisuuksissa aina ilmestyä, mutta he puhuisivat kuuroille korville, ellei salainen tyytymättömyyden nurina kansassa, sorron tunne ja hämärä käsitys siitä, että sorto on alkuisin hallituksesta, saisi kansaa herkästi tart-

tumaan joka tilaisuuteen olonsa muuttamiseksi. Todellisen syyn täytyy aina olla olemassa, jopa niin voimakas, että kansa mielii muutosta mistä hinnasta tahansa". (Snellman: Valtio-oppi, suom. v. 1901, s. 305—306.)

Tuolla tavoin saattoi nousevan porvariston ideologi kirjoittaa siihen aikaan, jolloin **porvarilliset** vallankumoukset olivat vielä päiväjärjestyksessä. Nyt sitävastoin, kapitalismin kuolemisvaiheen ja proletaaristen vallankumousten aikakaudella, täytyy syyn olla "kansanturmelijoissa". Kapitalistiluokan "oppineiden käskyläisten" pitää yrittää manata olemattomaksi kapitalistisessa yhteiskunnassa vallitseva sovittamaton ristiriita riistäjien ja riistettyjen välillä. Ja niinpä prof. Kaila orjuudesta puhuessaan ei näekään nykyisessä yhteiskunnassa muuta orjayhteiskuntaa muistuttavaa kuin sen "arvoeron, joka tehdään henkisen ja ruumiillisen työntekijän välillä". (Sama teos, s. 332.)

Tuollaisiin "yhteiskuntatieteilijöihin" sopivat erinomaisesti sanat:

"Voi teitä, te fariseukset ja kirjanoppineet, jotka kuurnitsette hyttysiä, mutta nielette kamelin!"

"SYVÄHENKISTÄ SOSIALISMIA".

Tannerilaiset oikeistososialidemokraatit ammentavat nykyään kaiken filosofisen viisautensa edellä selostetuista prof. Kailan teoksista. Sen, minkä Kaila itse lausuu useinkin kovin konstikkaasti ja vaikeatajuisesti, koettavat hänen pikkuporvariston ja työväenluokan keskuudessa välittömästi vaikuttavat opetuslapsensa "yksinkertaistaa laumojen tajuttaviksi iskulauseiksi", mainitun professorin akateemista sanontaa käyttääkseni. Tyypillisen näytteen tästä filosofisesta korpi- ja kenttäagitatiosta saamme, kun avaamme Sosialistisen Aikakauslehden ja tutustumme sosialidemokraattisen puolueen korkeimman propagandaviranomaisen, valistussihteeri Armas D. S i i m e k s e n ohjelmakirjoitukseen "Akateemiset ja proletaarit". Kirjoituksessa suositellaan tannerilaisuutta "syvähenkisenä sosialismina" niille ylioppilaille ja muille akateemisille kansalaisille, joilla vielä saattaa olla sellaisia väärinkäsityksiä, että nykyinen sosialidemokraattinen puolue olisi luokkataistelupuolue ja että sillä olisi jotakin yhteistä marxilaisuuden kanssa. Luemme:

"Ymmärtääksemme niitä syitä, joiden mukaan me toimimme, meidän on alistuttava tieteen ohjattaviksi. Tällöin joudumme psykologian piiriin . . . Ihmisen sielunelämän muodostaa kolme aluetta, animaalinen, henkinen ja syvähenkinen alue . . . Aatteellisuus pelkistettynä ei ole muuta kuin syvähenkistä elämää . . . Aatteellisella ja aitouskonnollisella elämällä ei ole mitään olennaista eroa, nimikkeet vain ovat toiset."

Tämä "syvähenkinen" viisaus, jonka mukaan yhteiskunnallisten kysymysten ratkaisua on etsittävä ihmisyksilön sielusta ja "aitouskonnollisesta" mystiikasta, on miltei sanasta sanaan lainattu prof. Kailan teoksista. Mutta sitten tulee kohta, jota ei Kailalta ainakaan sellaisenaan löydy. Siinä meille sanotaan, mistä oikeastaan on kysymys:

"Vain syvähenkinen elämä vapauttaa meidät 'luokka-ajattelusta'. Sosialidemokraattinen elämänkäsitys ei suosi luokka- ajattelua, vaikka meidän on teknillisistä syistä useinkin käytettävä luokkataistelutermiä. Kun me pyrimme luomaan luokatonta yhteiskuntaa, on sen ehtona mm. se, että vapaudumme luokka-ajattelusta jo nykyisessä luokkayhteiskunnassa. Luokka-ajattelu edellyttää pyydettä, siis tunnetta, eikä ole perimmiltään ajattelua lainkaan . . . Kaikki tällainen edustaa syvähenkisen puutetta, ja sikäli kuin emme pysty syvähenkiseen, jatkuu taistelu, kaunankantaminen ja ristiriidat . . . Syvähenkisen alueella — arvojen maailmassa — me olemme kaikki yhdenvertaisia . . ." (Sos. Aikakauslehti, 1948, N:o 11—12.)

Väärässä olivat Marx ja Engels, jotka todistivat, että tie luokattomaan yhteiskuntaan kulkee leppymättömän luokkataistelun ja proletariaatin diktatuurin kautta ja jotka omistivat koko elämäntyönsä työväen luokkatietoisuuden kohottamiselle. Väärässä oli Suomen vanha sosialidemokraattinen työväenpuolue, joka puoluekokoustensa päätöslauselmissa ankarasti kielsi edustajiaan himmentämästä luokkavastakohtia ja tavoittelemasta yhteiskunnallisen rauhan harhakuvaa kapitalistisessa yhteiskunnassa, leimaten sellaisen menettelyn työväenluokan eksyttämiseksi. Väärässä oli vanha tohtori af Ursin, joka opetti, että "luokkataistelu, ja ainoastaan se, eivätkä kauniit saarnat ihmisten sisällisestä muuttumisesta voi aikaansaada muutoksen nykyisissä kurjissa oloissa". Väärässä on historia, joka kaikissa maissa joka askeleellaan vahvistaa oikeaksi marxilaisen käsityksen luokattomaan yhteiskuntaan johtavasta tiestä.

Nyt osoittautuukin, että kaikki tämä, luokkatietoisuus, luokkataistelu ja proletariaatin diktatuuri voidaan korvata pelkällä "syvähenkisellä elämällä". Ja kun muistamme, kuinka moneen kertaan ja painokkaasti itse "syvähenkisen elämän" keksijä, prof. Kaila opettaa, että tavallisin tie "syvähenkiseen elämään" on Eros alias Amor, avautuu eteemme ihana näköala: ensin Eroksen luo ja sitten hänen johdollaan suoraan luokattomaan yhteiskuntaan!

Siinä, että "syvähenkisen elämän" tapaista unilääkettä suositellaan luokkatietoisuuden ja luokkataistelun vastamyrkkynä, ei ole mitään uutta. Se on ikivanhaa taantumuksellista luritusta. Hallitsevien riistäjäluokkien sananselittäjät ovat aina ja kaikkialla saarnanneet kansanjoukoille sellaista viisautta, että ihmisen täytyy **ensin** uudistua sisällisesti, ja vasta sitten ajatella yhteiskunnan parantamista. Riistolla, petoksella, huijauksella ja rosvouksella maallisen omaisuutensa hankkineet orjanomistajat, feodaaliherrat ja kapitalistit ovat pitäneet ensiluokkaisen tärkeänä, että köyhälle kansalle julistettaisiin väellä ja voimalla:

"Etsikää ensin Jumalan valtakuntaa ja hänen vanhurskauttaan, niin kaikki tämä teille annetaan."

Saman kaavan mukaan kehoittavat tannerilaiset **pimitysekspertit**

Suomen työläisiä etsimään ensin porvarillisia muotifilosofeja ja heidän ”syvähenkistä elämäänsä”, ja vasta sitten ajattelemaan sosialismin toteuttamista.

Aivan samaa nuottia vetivät Lokakuun vallankumouksen edellä Venäjän kapitalistien oikeistososialidemokraattiset asiapojat, menshevikit. He todistelivat, että Venäjällä ei voi olla puhettakaan sosialistisesta vallankumouksesta, koska muka Venäjän työväenluokka tarvitsi loputtomasti sivistystä ja taas sivistystä, ennenkuin se oli kelvollinen siirtymään sosialismiin. Lenin suositteli päinvastaista menettelyä: kukistetaan ensin kapitalististen sortajien ja kansanpimittäjien valta ja raivataan siten tie esteettömälle ja ennenkuulumattoman nopealle kansansivistyksen nousulle.

Edellisessä luennossa oli puhe siitä, kuinka porvarillinen muotifilosofia pyrkii — täydessä yhteisymmärryksessä kirkkoruhtinaiden kanssa — esiintymään uskonnon korvikkeena, uudistettuna ”uskonkappaleettomana aitouskonnollisuutena”. Tämä sama filosofia on pohjana siinä oikeistososialidemokratian omaksumassa kannassa, että uskonnonopetus on kouluissa ehdottomasti säilytettävä, mutta että pääpaino siinä on pantava kristinuskon moraalioppeihin, eikä uskonkappaleisiin. Kun porvarilliset filosofit suosittelevat ”syvähenkistä elämäänsä” uskonnon korvikkeeksi, niin tannerilaiset sumutusmestarit puolestaan suosittelevat uskontoa sosialismin korvikkeeksi. Ylitsevuotavan runsaasta aineistosta esitän vain lyhyen sitaatin:

”Onhan muistettava, että sosialismin peruslähteet pulppuavat suurista siveellisistä opeista . . . Jeesus Natsarealainen esitti lähimmäisen rakkaus-opissaan kenties jyrkimmän sosialistisen siveysvaatimuksen, mitä milloinkaan on lausuttu . . . Tieteellisessä sosialismissa jouduttiin liiaksikin alleviivaamaan taloudellisten tekijäin vaikutusta sosialismin synnyssä”. (Työläisopiskelija, N:o 8 v. 1947, s. 185—186.)

Ne peruslähteet, joista marxilainen sosialismi pulppuaa, ovat 1) työväen vallankumouksellinen luokkataistelu, ja 2) tiede. Ne peruslähteet taas, joista nykyinen oikeisto-sosialidemokraattinen sumutuspropaganda pulppuaa, ovat 1) työväenluokan asian kavaltaminen ja 2) porvarillinen maailmankatsomus. Kummallakaan ei ole Jeesus Natsarealaisen kanssa mitään tekemistä, joten tuon nimen turhaanlausuminen näissä yhteyksissä on aivan sopimatonta. Se on kokoomuspuolueen jesuiitoilta opittua huijarimaisuutta, kalastelua sameassa vedessä. Seura tekee kaltaisekseen.

Ja lopuksi vielä pieni annos Suomen työläisopiskelijoille tarittua filosofista sielunruokaa:

”Kaikki, mitä me koemme, on aina vain meidän omaa tajuntaamme . . . Nykyaikainen filosofia sanookin: Ns. aine on ajatustemme looginen järjestysrakenne. Yksinpä aika ja paikkakin ovat Hengen 'ulosvirtauksia', Hengen, joka yksin on . . .” (Työläisopiskelija, N:o 1 v.1948, s. 12.)

Me tunnemme sen Hengen, jonka ”ulosvirtauksia” moiset luritukset ovat. Se on kapitalistinen Pimeyden Ruhtinas, joka panee palvelijansa koettamaan tuommoistakin konstia niiden työläisten pidättämiseksi kapitalistiluokan henkisessä orjuudessa, joihin alkeellisemmat pimityskeinot eivät enää tehoa. Kun työläisopiskelijoille tyrkytetään sellaista filosofiaa, jonka mukaan ”kaikki, mitä koemme, on aina vain meidän omaa tajuntaamme”, niin sillä tahdotaan sanoa: ei olekaan mitään riistäjiä eikä riistoa, ei poliisipatukoita eikä konepistooleita, ei luokkia ei luokkataistelua. Kaikki tämä on vain teidän ajatuksianne. Heittäkää siis pois tuollaiset tarpeettomat ajatukset!

Tässä luennossa esittämäni aineisto eräistä porvarillisen muotifilosofian keskeisimmistä opinkappaleista ja niihin perustuvista ”laumojen tajuttavista iskulauseista” riittänee osoittamaan, mikä arvo on annettava väitteille tuon filosofian ”tieteellisyydestä”. Yhtä hyvällä syyllä voitaisiin puhua Suomessa jälleen muotiin tulleiden pieksäjäisten ja verilöylyjen, kapinasyytteiden ja painokanteiden ”tieteellisyydestä”, sillä niilläkin koetetaan saada kansaa ”uskomaan” kapitalistisen orjakomennon järkkymättömyyteen ja iankaikkisuuteen. Tämän saman tieteen- ja järjenvastaisen, typerän uskon alttarille kantaa porvarillinen muotifilosofiakin roponsa.

Kerrotaan eräiden aikoinaan hyvää työtä tehneiden luokkataistelutovereiden vankilassa ollessaan ”tärähtäneen” porvarillisten professorien filosofian ja psykologian oppikirjojen lukemisesta siinä määrin, että ovat vieraantuneet luokkataistelun asialle. Niin saattaa käydä, jos erehdytään ottamaan mainitunlainen ”tiede” liian vakavasti eikä huomata ”tieteellisen” pintasilauksen alta kuultavaa taantumuksellista pukinsorkkaa. Mainitunlaiset ”tärähtämiset” voidaan välttää, me voimme saada kaikki ”lopulliset selitykset” porvarillisten filosofianprofessoreiden tieteellisimmiltäkin näyttäviin järjettömyyksiin, kun emme unohda etsiä vastausta kysymykseen: **kuka tuollaista filosofiaa tarvitsee?**

OIKAISU.

Lehtemme viime numeroon pääsi pujahtamaan pari painovirhettä. Sivulla 98, toinen palsta 20. rivi ylhäältä pitää lukea: **erinomaisesti** siksi **”oopiumiksi . . .**

Takakannen sisäsivulla Sisällön toisen nimikkeen loppuosa pitää lukea: **I. Materialismi ja idealismi . . .**

EINO NEVALAINEN:

Työpalkka ja sen vaihtelut*

TYÖPALKAT JA INFLAATIO

Inflaatiolla tarkoitetaan taloustieteessä sellaista kansantaloudellista ilmiötä, että paperirahan (kullassa lunastamattomien pankkisetelien) ostoarvo laskee seteleihin merkityn nimellisarvon alapuolelle. Käytännössä se ilmenee tavaroiden nimellishintojen, ts. paperirahassa ilmaistujen hintojen kohoamisena, kun taas tavarain todelliset hinnat, siis kullassa ilmaistut hinnat jäävät entiselleen, voivatpa alentuakin.

Inflaation syynä on tavallisimmin se, että valtio laskee budjettivajausta peittääkseen esim. sodan aikana paperirahaa liikkeelle enemmän kuin kiertokulun tarpeet edellyttävät, siis enmmän kuin sillä hetkellä tarvitaan markkinoillla olevien tavaroiden ostossa ja myynnissä ja maksujen suorittamisessa, (tarkemmin sanoen: enemmän kuin sillä hetkellä tarvittaisiin kultarahaa kiertokulun välineenä). Joskus voi inflaatio syntyä myös kullan kysynnän lisääntyessä esim. passiivisen maksutaseen johdosta taikka sitten yleisön luottamuksen perusteellisesti horjuessa paperirahaa liikkeelle laskeneeseen hallitukseen. Mutta koskaan ei inflaation syynä voi olla työpalkkojen korottaminen, sillä vaikka siitä voi määrätyssä tapauksessa seurata eräiden tavarain väliaikainen hintojen nousu, niin sillä ei ole mitään tekemistä inflaation kanssa, vaan se on kokonaan toinen ilmiö.

Tämän tietävät kyllä mainiosti kaikki nekin, jotka edelleen puhuvat työpalkkojen kohottamisen inflatoorisesta vaikutuksesta ja syyttelevät kansandemokraatteja viime vuosien inflaatiosta, mm. Väinö Tanner, joka esitti tuollaisen kannan puolueensa edustajakokousessa tänä syksynä. Sellaisissa väitteissä on kysymys tietoisesta huijauksesta, jonka menestymisen toiveet perustuvat ihmisten tietämättömyyden hyväksi käyttämiseen.

Menettely on sitäkin moraalittomampaa, kun nuo syyttelijät itse ovat etupäässä vastuussa asiasta, sillä he, erikoisesti Väinö Tanner ja hänen puoluetoverinsa Hiltunen, ovat ennen kaikkea vastuussa inflaatioon johtaneesta valtion finanssipolitiikasta. Sillä miten ja milloin inflaatio alkoi meidän maassamme?

Inflaation perussyynä oli oikeistososialidemokraattien suosiollisella myötävaikutuksella aloitettu Neuvostoliiton vastainen sota ja se järjestön sotamenojen rahoittaminen, josta Tanner ja hänen tapaisensa „finanssinerot" olivat vastuussa. Kuten tunnettua, rahoitti hallitus sodankäyntinsä suurelta osalta ottamalla luottoa Suomen Pankilta, ja se taas oli pakotettu varoja saadakseen laskemaan liikkeelle yhä enemmän ja enemmän seteleitä, niin että liikkeellä oleva setelistö oli vuoteen 1944 mennessä lisääntynyt noin seitsemän kertaiseksi eli 2 miljardista (v. 1938) n. 15 miljardiin. Samaan aikaan lisääntyi suuresti mm. sotalainojen liikkeelle laskemisen ansiosta obligatioiden määrä, joista ainakin osa käytettiin maksuvälineinä. Mutta kiertokulun välineiden, rahan, tarve oli huomattavasti pienentynyt, koska markkinoille joutui sodan loppupuolella tuskin puolet normaaliaikojen tavaramäärästä ja kaiken lisäksi rahan kiertonopeus oli tuntuvasti lisääntynyt vähentäen entisestäänkin kiertokulun välineiden tarvetta.

*) Loppuosa. Kts. alku N:o 2.

Sodan päättyessä v. 1944 oli maassamme siis todellisuudessa jo hyvin syvä inflaatio. Se kuvastui tosin varsin heikosti säännösteltyjen tavarain hinnoissa, jotka tukkuhintaindeksin mukaan olivat n. kolminkertaiset sodan edellisiin hintoihin verraten ja vielä heikommat työpalkoissa, jotka olivat nousseet virallisten tilastojen mukaan ainoastaan vähän yli kaksinkertaisiksi. Ettei inflaatio päässyt täydellä voimallaan ilmenemään, johtui hyvin tiukasta valtion säännöstelypolitiikasta, ennen kaikkea hinta ja palkkasäännöstelystä. Jonkinlaisen kuvan inflaation todellisesta syvyydestä antoivat ns. mustanpörssin hinnat.

Jo edellä sanotusta käy selvästi ilmi, että *työpalkkojen nousu ei voinut olla millään tavalla syynä inflaatioon, koska työpalkat koko sodan ajan kohosivat vain hyvin hitaasti ja aina paljon myöhemmin kuin tavaroiden hinnat.* Sen myöntävät nyt jo eräät porvarillisetkin talousteoreetikot, koska inflaation käyttäminen työläisten kurissa pitämiseen alkaa menettää merkityksensä. Niinpä Talouselämän toimituskirjoituksessa viime joulukuun 9 pnä kirjoitetaan:

"Päinvastoin oli jo vuonna 1944 huomattava inflaatiopaine olemassa pääasiassa juuri Suomen Pankin valtiolle myöntämien luottojen ja niiden kautta markkinoille tulleiden setelien määrän kasvun vuoksi. Tämä inflaatio ei silloin voimassa olleen säännöstelyn ja rajoitusten vuoksi päässyt täydellä voimallaan muuttumaan efektiiviseksi."

Siis täsmälleen sama ajatus kuin marxilaiselta taholta on jo aikoja sitten esitetty, esim. tämän lehden inflaatiota käsittelevissä kirjoituksissa. Syynä siihen, ettei sitä aikaisemmin ole porvarilliselta taholta myönnetty oikeaksi, ei suinkaan johtunut tietämättömyydestä, vaan tahallisesta huijauksesta, jota siltä taholta on inflaatiokysymyksessä harjoitettu, kuten jo edellä todettiin.

Helposti ymmärrettävistä syistä eivät oikeistososialidemokraattiset talousmiehemme mielellään käsittele asian tätä puolta, vaan tavallisesti sivuuttavat sodan aikaisen kehityksemme muuttamalla merkityk-

settömällä sanalla ja tulevat puheliaammaksi vasta sitten, kun siirtyvät selostamaan inflaation sodanjälkeisiä vaiheita. Ei niin, että he muistaisivat sosialidemokraatti Hiltusen hoitaneen valtiovarainministerin tehtäviä sillä kaudella sodan jälkeen, kun valtion menoista huomattava osa jälleen rahoitettiin seteleitä liikkeelle laskemalla, nim. vv. 1946—1948, jolloin liikkeellä olevien setelien määrä lisääntyi 13,5 miljardista markasta, johon se oli laskenut vuoden 1945 lopuun mennessä, noin 28 miljardiin markkaan. Sen sijaan mainitut talousexpertit maalailivat varsin synkin värein kansandemokraattien syntiä, kun viimeksimainitut ajoivat v. 1945 lävitse 100 %:n palkankorotuksen työläisille ja aina myöhemminkin ovat koettaneet voimiensa mukaan pitää huolta siitä, että työläisten palkat edes suunnilleen seuraisivat jatkuvasti kohoavaa hintatasoa.

Mutta oikeistososialidemokraattien väitteet, joiden mukaan palkankorotukset olisivat aiheuttaneet tai syventäneet inflaatiota, ovat tietysti pelkkää hämäämistä. Hintojen nousu ja sen jäljessä seuraava palkkojen kohoaminen ei ollut syynä inflaatioon, vaan seurausta jo tapahtuneesta inflaatiosta, joka tosin säännöstelyn vaikutuksesta pysyi osittain latenttisena, piilevänä. Hinnat ja palkat pyrkivät kohoamaan paperimarkan alentunutta reaaliarvoa vastaavalle tasolle ja markan arvon alentuminen oli taas seurausta siitä, että tannerit ja hiltuset olivat rahoittaneet sodankäyntiä ja sen seurausten korjaamista mielettömimmällä tavalla, mitä ajatella saattaa, nim. laskemalla paperirahaa liikkeelle moninkerroin sen määrän, mitä sillä hetkellä tavarain kiertokulun tarpeet edellyttivät ja todistamalla samalla täydellisen tietämättömyytensä talouselämän aakkosistakin. Heillä on siis aivan riittävästi mieskohtaisiakin syitä asian todellisen laidan salaamiseksi työläisiltä ja kaikilta niiltä, jotka ovat joutuneet kärsimään inflaation seurauksista.

Sodan jälkeen ei hintojen kohoamista olisi voitu estää markan alentunutta ostoarvoa vastaavalle tasolle edes siinäkään tapauksessa, että kaikki palkankorotukset olisi kyetty estämään ja työväenluokka ajettu nälkäkuolemaan. Ainoa keino hintojen kohoamisen estämiseksi olisi ollut se, että sodan päätyttyä olisi liikkeestä vedetty pois suunnilleen 14 miljardia paperimarkkaa ja jätetty liikkeelle noin miljardi paperimarkkaa. Mutta sellaiseen toimenpiteeseen ei luonnollisesti ollut mitään edellytyksiä. Toinen keino olisi tietysti ollut samanlaisen perusteellisen rahareformin toimeenpaneminen kuin sodan päätyttyä suoritettiin Neuvostoliitossa ja eräissä kansandemokratioissa, mutta meillä sellainenkin oli mahdottomuus, koska sen edellytyksenä olisi täytynyt luopua ainakin osittain yksityiskapitalistisesta talousjärjestelmästä tai joka tapauksessa panna kustannukset niiden maksettavaksi, jotka olivat sodan aiheuttaneet ja siitä hyötyneet. Sellaista ratkaisua taas sosialidemokraattinen puolue on vastustanut kaikissa vaiheissa.

Inflaatiota olisi voitu lieventää, ei suinkaan tehostamalla palkkasäännöstelyä, vaan etsimällä älykkäämpiä miehiä valtiovarainministeriön johtoon, jotka olisivat sodan jälkeisellä kaudella löytäneet muita lähteitä valtion budjetin tasapainottamiseen kuin setelimyllyn pyörittämisen.

Mutta mepä olemme pysäyttäneet inflaation ja saaneet aikaan vakaantumisen astuttuamme hallitusohjiin kesällä 1948, väittävät sosialidemokraatit. Voimme jättää tässä yhteydessä huomioon ottamatta sen "vakaantumisen" todellisen luonteen, jonka nykyinen hallitus on aikaansaanut, siitä puhuvat riittävän selvää kieltä toisaalta monilla aloilla tapahtuneet nimellispalkkojen alennukset, kaikkien työläisten reaalipalkkojen alentuminen hintatason kohoamisen johdosta, viikko viikolta lisääntyvä työttömyys, kiihtyvä työmaaterrori ja toisaalta suuryrittäjien kasvavat voitot. Rajoitumme käsittelemään ainoastaan inflaatiokysymystä.

Pysähdyttikö sosialidemokraattinen hallitus todella inflaation kehittymisen ryhtymällä avoimesti taistelemaan työläisten palkankorotuksia vastaan ja pakottamalla myös ammatillisen keskusjärjestön SAK:n ja monet ammattiliitot toimimaan samoin? Ei suinkaan, sillä inflaatiokehitys pysähtyi vuonna 1948 sen johdosta, että hinnat olivat siihen mennessä kohonneet suurin piirtein sille tasolle, jonka rahan ostoarvon aleneminen edellytti, ts. inflaatio oli mennyt niin pitkälle, kuin sillä oli mahdollisuuksia, aikaansaatuaan jälleen tasapainon liikkeellä olevien setelien määrän ja kiertonopeuden sekä markkinoilla olevien tavaroiden hintojen summan välillä. Samaa mieltä näyttää olevan em. Talouselämän kirjoitus, jossa todetaan: "Vasta sitten, kun hinnat olivat kohonneet setelien määrän ja niiden normaalisen kiertonopeuden edellyttämälle tasolle, pysyhtyi hintojen nousu. kun Suomen Pankkikaan ei enää inflatoorisesti lisännyt setelistöään, koska valtion luoton kasvu siellä oli pysähtynyt." Inflaation syventäminen edelleen olisi vaatinut uuden setelitulvan liikkeelle laskemista. Ettei sitä tehty, se johtui nähtävästi siitä, että talousasioista määräävät hallitusmiehetkin olivat jo jotain oppineet edellisten yhdeksän vuoden kokeilujen aikana, mutta liian kalliiksi tuo opetus tuli Suomen kansan työtätekevien joukoille semminkin kun opetus näyttää nopeasti unohtuvan, päätellen pariin otteeseen suoritetusta markan devalvoinnista, joka on vain sievempi nimi toisin menetelmin aikaansaadulla inflaatiolle.

Edellä esitetty väite ,että inflaatio oli kehittynyt niin pitkälle kuin sillä yleensä oli mahdollisuuksia, on osoitettavissa myös numeroin, todistamalla, että vuonna 1948 hinnat olivat nousseet suurin piirtein samassa suhteessa kuin liikkeelle lasketun setelistön määräkin. Viimeksi mainittu lisääntyi vv. 1938—1948 välisenä aikana n. 2 miljardista 27 miljardiin, eli n. 13 kertaiseksi ja hinnat virallisen tukkuhintaindeksin mukaan nousivat samassa ajassa n. 11 kertaisiksi. Erotus

on siis varsin pieni ja hyvin selitettävissä osittain markkinoilla olevan tavaramassan kasvamisella ja osittain rahan kiertokulun hidastumisella, entistä ankarammalla verotuksella yms. seikoilla.

Näin siis inflaatio oli jo asiallisesti päättynyt nykyisen hallituksen muodostuessa, hinnat olivat nousseet niin korkeiksi kuin tapahtunut inflaatio edellyttikin. Mutta silti "työväenhallitukselle" jää eräs ansio tililleen, nim. se, että se esti palkkoja seuraamasta hintojen nousua, joten työläiset joutuivat vielä inflaation loppuvaiheessakin tai oikeastaan sen päätyttyä maksamaan huomattavan osan sen kustannuksista.

TAISTELU TYÖPALKASTA

Nyt voimme siirtyä tutkimaan kysymystä, missä määrin työläiset ja heidän ammatilliset järjestönsä voivat vaikuttaa työpalkan suuruuteen.

Marxilainen taloustiede opettaa, että työpalkka ei ole mitään muuta kuin työvoiman arvon muuttunut muoto. Työvoiman arvon suuruuden taas puolestaan määrää sen tuottamiseen tarvittava yhteiskunnallisesti välttämätön työaika. Jos työvoiman arvo olisi kerta kaikkiaan määrätty suurre, silloin ei työläisillä luonnollisesti olisi mitään mahdollisuuksia palkkojensa lisäämiseen. Näin väitti mm. Lassalle rautaista palkkalakia koskevassa opissaan. Mutta onneksi ei asia kuitenkaan ole niin. Vaikka palkkalakia sellaisenaan ei mikään työläisten taistelu voi kumota kapitalistisen tuotantotavan vallitessa, niin kuitenkin työläiset voivat määrätyissä rajoissa vaikuttaa taistelullaan palkkojensa suuruuteen. Se johtuu siitä, että työvoiman arvon muodostaa kaksi tekijää, kuten jo edellä totesimme.

Ensiksi fyysillinen, joka muodostaa työvoiman arvon alirajan. Siihen kuuluvat fyysillisten tarpeiden tyydyttämiseen välttämättömien hyödykkeiden, ravinnon, vaatteiden, asunnon yms. hankkimiseen tarvittava arvomäärä. Mutta näiden fyysillisten tarpeiden lisäksi on työläisillä vielä henkisiä ja yhteiskunnallisia tarpeita, sanomalehdet, kirjat, jäsenmaksut jne, ja näiden tarpeiden tyydyttämiseen käytettyjen hyödykkeiden arvo muodostaa työvoiman arvon historiallisen eli yhteiskunnallisen aineksen ja samalla ylärajan.

Vähänkin normaalisissa oloissa eivät fyysilliset tarpeet sanottavasti vaihtele, koska ne yleensä ovat työläisillä niin vähäiset, että niiden supistaminen merkitsisi työvoiman uusintamisen keskeytymistä. Sen sijaan työvoiman arvon historiallinen aines supistuu ja laajenee, voipa se hävitä kokonaankin, niin että työläisen työpalkka riittää ainoastaan fyysillisten tarpeiden tyydyttämiseen.

Siitä myös seuraa, että työvoiman arvo kokonaisuudessaan ja siten myös työpalkka voivat vaihdella varsin suuresti ala- ja ylärajan välillä. Kapitalistit yrittävät jatkuvasti polkea ne fyysillisen rajan tasalle, kun työläiset puolestaan järjestöjensä avulla koettavat kohottaa ne mahdollisimman korkealle, niin että fyysillisten tarpeiden tyydyttämisen jälkeen jäisi vielä osa henkisten tarpeiden tyydyttämiseen.

Kysymys siitä, miten korkealle työläiset voivat taistelullaan saada palkkansa nousemaan, on ollut ja on edelleen ankaran väittelyn aiheena. Tulemme seuraavassa esittämään ainoastaan marxilaisen käsityksen asiasta, ehkä joskus viitaten vastakkaisiin mielipiteisiin.

Jos asiaa tarkastellaan hyvin pitkän ajanjakson kuluessa, niin silloin marxilainen taloustiede on sitä mieltä, ja se on myös tilastotietojen avulla todistettavissa useimmissa kapitalistisissa maissa[1]), että kapitalistisen tuotantotavan aikana työläisten reaalipalkka laskee, ts. että työväenluokka kurjistuu sekä suhteellisesti että ehdottomasti.

Tätä tarkoitti myös Marx kirjoittaessaan:

"... tekipä työläinen puolestaan mitä tahansa, niin tulee hän saamaan keskimäärin ainoastaan työnsä arvon, joka on sama kuin työvoiman arvo... työläisten pyrkimys työpalkkansa korottamiseen on 99:ssä tapauksessa 100:sta ainoastaan ponnistelua vallallaolevan työn arvon säilyttämiseksi."

Tätä tosiasiaa ei saa koskaan salata työläisiltä, sillä siten, että heille osoitetaan tämä seikka, heidät saadaan käsittämään, ettei taloudellinen taistelu yksinään riitä vapauttamaan työläisiä riistosta ja kurjuudesta, vaan että sen lisäksi tarvitaan poliittista taistelua koko palkkajärjestelmän hävittämiseksi.

Mutta toisaalta on yhtä välttämätöntä korostaa, ettei taloudellinen taistelu palkkojen korottamiseksi ole suinkaan hyödytöntä, koska ilman tuota taistelua työvoiman arvo alenisi eivätkä palkat nousisi noususuhdanteenkaan aikana edes työvoiman arvon tasalle ja laskisivat pula- ja lamakausina vielä enemmän kuin ne laskevat työläisten ollessa järjestäytyneitä ja taistelukykyisiä.

Niin ollen taloudellinen taistelu huonoimmissakin tapauksissa hidastaa reaalipalkan alenemista ja voi suotuisissa oloissa kohottaa palkat joksikin aikaa jopa työvoiman arvon yläpuolelle, tai aivan poikkeuksellisesti joillakin aloilla nostaa työvoiman arvoakin keskimäärin tuona aikana vallalla olevan tason yläpuolelle.

Tosin porvariston ja eräiden oikeistososialidemokraattien taholta väitetään, ettei mitään taistelua tarvita, koska muka palkat kohoavat automaattisesti tuotannon lisääntyessä. Sellainen oppi ei kuitenkaan pidä paikkaansa, sillä kapitalismin historia ei tunne tapausta, että joku yrittäjä olisi korottanut työläisen palkkoja muuta kuin silloin, kun työläiset ovat hänet siihen pakottaneet. Samaa todistaa viime vuosien kokemus meidän maassamme. Tuotanto lisääntyi sodan jälkeen hyvin nopeasti aina viime vuoteen

[1]) kats. Nevalainen: Marxilaisen taloustieteen oppikirja, siv. 70—94.

saakka, mutta nimellispalkatkin kohosivat paljon hitaammin ja aina vain taistelun tai taistelu-uhan avulla. Nyt kaikki kapitalistit ovat jo toista vuotta pyrkineet alentamaan palkkoja, vaikka tuotanto ei vielä ole sanottavasti alentunut, onpa eräillä aloilla jatkunut aivan viime aikoihin saakka noususuunta.

Tuotannon lisääntyminen ei sellaisenaan lisää reaalipalkkaa, koska *tuotannon tulosten jako kapitalistisen järjestelmän aikana on taistelukysymys,* jossa molempien puolien voimasuhteet ratkaisevat viime kädessä lopputuloksen. Sen kapitalistit kyllä mainiosti käsittävät, ja siksi he koettavat aina, mutta erikoisesti pulan uhatessa heikentää työväenluokan voimia hajoittamalla sen rivit joko väkivallalla ja terrorialla, kuten tapahtui vv. 1929—33 talouspulan aikan tai sitten turvautumalla työväenliikkeeseen soluttautuneiden apuriensa suorittamaan hajoitustoimintaan, kuten nyt tapahtuu sekä meillä että kansainvälisessä mitassa.

Tehokkaana aseena työläisten palkkataistelujen estämisessä ja työväenluokan voimien hajoittamisessa on käytetty, kuten kirjoituksen alussa totesimme, väitettä, jonka mukaan palkkataistelut ovat vahingollisia työväenluokan kokonaiseduille, koska rahapalkkojen korottaminen ei nosta työläisten elintasoa, sillä rahapalkkojen kohotessa, tapahtuipa se palkkataistelujen avulla, palkkasäännöstelyviranomaisten määräyksestä tai työmarkkinajärjestöjen keskeisten sopimusten tuloksena, kohoavat vastaavasti tavaroiden, joukossa myös työläisten käyttämien kulutustavaroiden hinnat, joten työläiset eivät hyödy sellaisesta palkankorotuksesta mitään. Tähän liittyy vielä tavallisesti pelottelu inflaatiolla, jonka jo olemme todenneet tietoiseksi huijaukseksi. Ainoana tehokkaana keinona reaalipalkkojen kohottamiseksi suositellaan tuolta taholta hintojen alentamista.

Hintojen alentaminen rahapalkkojen pysyessä ennallaan on tietysti varma keino reaalipalkan kohottamiseksi. Tuolla keinolla on kuitenkin se heikkous, ettei se koskaan kapitalistisen järjestelmän aikana ole työläisten käytettävissä, ei edes silloin kun hallituksessa on työläisten edustajat, sen todisti meidän maamme kokemus vakuuttavasti sodan jälkeen. Vielä vähemmän voi hintojen alentamisen avulla aikaansaatavaa reaalipalkan nousua odottaa oikeistososialidemokraattien muodostamilta hallituksilta, sen on todistanut viime vuosina Englannin, Italian, Ranskan ja Skandinavian maiden kokemus, joissa kaikissa on ollut joko puhtaat sosialidemokraattiset hallitukset tai kokoomushallitukset, joihin sosialidemokraatit ovat kuuluneet. Tuloksena niiden toiminnasta on kaikissa em. maissa ollut hintojen jatkuva kohoaminen ja työläisten reaalipalkan lasku. Samoin on käynyt meillä kuluneen puolentoista vuoden aikana.

On selvää, että jos työläiset jättävät palkkansa korottamisen yksinomaan hintojen alenemisesta riippuvaksi, niin silloin heidän reaalipalkkansa tulee ehdottomasti

laskemaan. Työläisillä ei kuitenkaan ole mitään syytä siten menetellä, koska *väite palkankorotuksia seuraavasta hintojen noususta on yhtä perusteeton kuin edellä käsittelemämme inflaatiopeikkokin.* Se on taru, jolla koetetaan pelotella työläisiä näiden tullessa kärsimättömiksi kurjien olojensa johdosta.

Mainitun väitteen perättömyys ilmenee heti, kun palautamme mieliimme, mistä aineksista tavaroiden hinnat muodostuvat. *Hintojen suuruuden määrää kaksi tekijää, nim. tuotantokustannukset ja kapitalistin voitto.* Jo tämän yleisesti tunnustetun tosiasian mainitseminen riittää osoittamaan, miten paikkansa pitämätön ko. väite on. Sillä vaikka olettaisimmekin, että palkkojen korotus lisää vastaavasti tuotantokustannuksia ja että kapitalistinen yrittäjä voi vierittää tuon tuotantokustannuksen lisäyksen ostajien maksettavaksi (molemmat olettamukset, jotka eivät pidä paikkaansa, kuten kohta tulemme näkemään), niin *missään tapauksessa ei palkankorotuksen tarvitse lisätä voittoa ja jos kerran voitto jää ennalleen, niin silloin ei palkankorotus mitenkään voi nostaa hintoja samassa suhteessa kuin palkkoja korotetaan.* Lisäksi on aina olemassa se mahdollisuus, että kapitalistin voittoja pienennetään samalla määrällä kuin palkkoja korotetaan, jolloin hinnat tietysti pysyvät ennallaan. Normaaliaikoina tavallisesti näin käykin, kapitalistin voitot alenevat palkankorotuksen johdosta väliaikaisesti, kunnes hän ehtii alentaa tuotantokustannuksia työn tuottavuutta ja työn voimaperäisyyttä kohottamalla, nostaakseen voittonsa ennalleen tai entistä suuremmiksikin.

Tuotantokustannukset

Oletimme äsken, että palkkojen korotus lisää vastaavalla määrällä tuotantokustannuksia, mutta niin ei tietysti todellisuudessa tapahdu. Se käy selväksi heti, kun ajattelemme, mitä tuotantokustannukset ovat

Tuotantokustannuksiin kuuluu ensin *tehdasrakennusten, koneiden ja laitteiden kuoletukset.* Edelliset kestävät 25—150 vuotta eikä edes rakennustyöläisten palkkojen korotus voi vaikuttaa mitään tehdasrakennuksen arvoon, joka on rakennettu ehkä 20 vuotta sitten ja joka kestää vielä sanokaamme vaikka 30 vuotta. Sama pitää paikkansa myös koneisiin nähden, nekin kestävät yleensä 10—15 vuotta, joskus vähemmän, mutta joskus taas enemmän, eivätkä palkankorotukset edes konerakennusalalla vaikuta välittömästi niiden arvoon. Eri asia on, että kapitalistit käytännössä pyrkivät tekemään kuoletuspoistot mahdollisimman suuriksi, mutta se on pelkkä kirjanpidollinen temppu, joka ei vaikuta mitään tavaroiden arvoon eikä loppujen lopuksi niiden hintaankaan normaalisina aikoina, se vain pienentää näennäisesti voittoja ja — veroja. Todelliset poistot siis pysyvät entisellään ja siten pysyvät entisellään myös tuotantokustanukset.

Toiseksi tuotantokustannuksiin *kuuluvat raaka-, poltto- ja apuaineet, kuten öljyt, värit, kemikaliot*

yms., joista huomattava osa tuodaan ulkomailta. Niinpä tekstiili-, jalkine- ja elintarviketeollisuuden raaka-aineista tulee ulkomailta nykyisinkin lähes puolet, samoin polttoaineista ja apuaineista saamme suurimman osan ulkomailta. Suomessa tapahtuva työpalkkojen korotus ei luonnollisesti nosta niiden hintaa eikä tuotantokustannuksia niiden osalta.

Työpalkan osuus tuotantokustannuksista

Tuotantokustannuksista ovat vielä jäljellä työpalkat. Niiden korottaminen luonnollisesti lisää tuotantokustannuksia, mutta ei lähimainkaan siinä määrin kuin yleensä väitetään, ellemme usko siihen satuun, että työpalkat tekevät keskimäärin 70 % tuotantokustannuksista, jota monissa vakaviksikin tarkoitetuissa tutkimuksissa kerrotaan. Esim. elintarviketeollisuudessa ovat työpalkat keskimäärin ainoastaan n. 8 % tuotantokustannuksista, jalkineteollisuudessa n. 18 %, kutomateollisuudessa ehkä vähän yli 20 %, vain muutamia tärkeimpiä kulutustarvikkeita valmistavia aloja mainitaksemme.

Kuinka paljon kohoaisivat tuotantokustannukset esim. elintarviketeollisuudessa, jos palkkoja nostettaisiin vaikka 20 %? Eri aloilla työpalkkojen osuus tuotantokustannuksista on tämän teollisuuden sisällä varsin erilainen, mutta ottakaamme aluksi laskelmillemme kaikkein epäedullisin esimerkki, nim. leipätehtaat, joissa työpalkat tekevät n. 16 %. Niin ollen 24 markkaa maksavan 800 gramman painoisen ruislimpun valmistaminen työpalkkojen osalta tekee vajaa 4 markkaa ja työpalkkojen korottaminen 20 %:lla lisäisi tuotantokustannuksia n. 80 pennillä. Jos nyt yrittäjän onnistuisi siirtää tämä lisäys kuluttajain maksettavaksi, niin leivän hinta kokoaisi 24:80 markkaan, mutta työmiehen sanokaamme 15.000 markan kuukausitulot 18.000 markkaan. Sokeriteollisuudessa tekee työpalkkojen osuus n. 3 % tuotantokustannuksista, joten vastaava 20 %:n työpalkkojen korotus nostaisi sokerikilon hintaa vajaalla 40 pennillä eli n. 0,6 %, edellyttäen edelleenkin, että yrittäjien onnistuisi vierittää tuotantokustannusten lisäys kuluttajain kannettavaksi. Jalkineteollisuudessa, jossa työpalkkojen osuus tuotantokustannuksista on n. 18 %, eli, jos jalkineparin hinta on 1.400 markkaa 252 markkaa, tekisi 20 % palkankorotus 50:40, joten jalkineparin hinta kohoaisi n. 1.450 markkaan, mutta työläisen kuukausipalkka, jos se ennen korotusta olisi 16.000 markkaa, nousisi 19.200 markkaan.

On ilmeistä, että rahapalkkojen korotus olisi edullista työläiselle siinäkin tapauksessa, että yrittäjien onnistuisi siirtää siitä aiheutunut tuotantokustannusten lisäys korotettujen hintojen muodossa kuluttajien maksettavaksi.

Tulos on aivan sama, vaikka kysymys olisi yleisestäkin palkkojen korotuksesta, silloin raaka-aineiden hintojen nousun johdosta tosin hintojen kohoaminen muodostuisi kotimaisia raaka-aineita käyttävillä aloilla hiukan suuremmaksi kuin edellä olevat laskelmat osoittavat, mutta sittenkin hintojen nousu olisi ainoastaan murto-osa palkkojen noususta.

Eikö vientiteollisuus kannata?

Työläisille selitetään, että puunjalostus ja muut vientiteollisuuden alat eivät ole kilpailukykyisiä maailmanmarkkinoilla erikoisesti sen tähden, että niiden tuotantokustannukset mm. korkeiden työpalkkojen johdosta ovat liian korkeat. Jos vientiteollisuus ei saa tuotteitaan kaupaksi, siitä joutuu koko maan talouselämä kärsimään, vienti ja sen johdosta myös tuonti vähenee, teollisuuslaitokset supistavat tuotantoaan, työttömyys lisääntyy, palkat alenevat kautta linjan jne. Sen vuoksi olisi työläisten omien etujensa vuoksi suostuttava palkanalennuksiin ja työn voimaperäisyyden kohottamiseen, onhan jälleen kysymys "koko maan eduista", kuten sodassakin.

Todistelu näyttää varsin vakuuttavalta, mutta siitä huolimatta se on täysin väärä. Se on väärä ensiksi sen vuoksi, että vientiteollisuutemme ei suinkaan ole niin surkeassa asemassa kuin uskotellaan. Se voi alentaa hintoja ja jatkaa tuotantoa vielä paljon epäedullisemmilla ehdoilla kuin nyt vallitsee, sillä se on kerännyt sodan jälkeisinä vuosina ylivoittoina siksi valtavat pääomat. Lisäksi sen voitot jatkuvasti ovat suhteellisesti suuremmat kuin monilla muilla aloilla, eivätkä ainakaan vielä vuonna 1948, jolloin jo meluttiin paljon vientiteollisuuden vaikeuksista, osoittaneet mitään merkkiä alenemisesta, vaan päinvastoin. Niinpä Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n voitot olivat v. 1947 79,4 milj., mutta v. 1948 jo 95,1 milj. eli n. 15 % osakepääomasta; A. Ahlström Oy:n vastaavasti 144,2 milj. ja 188,5 milj. eli lähes 72 % osakepääomasta, W. Rosenlew & Co Oy:n 65,4 milj. ja 104 milj. eli yli 28 % osakepääomasta; Kymi Oy:n 129,4 milj. ja 206,9 milj. eli n. 29 % osakepääomasta jne. Tietysti nämä virallisten tilinpäätösten osoittamat voitot ovat ainoastaan osa todellisista voitoista. Mitään hätää ei siis vientiteollisuuskapitalisteilla vielä ole, vaikka voitot vähän pienenisivätkin.

Eri asia on sitten, millaiseksi tilanne muodostuu kapitalistisissa maissa alkaneen talouspulan edelleen kärjistyessä ja kysynnän jatkuvasti vähentyessä. Mutta silloin ei tietysti olekaan enää kysymys hinnoista ja niiden alentamisesta, vaan uusien markkinain löytämisestä sellaisista maista, jotka eivät joudu talouspulan kurimukseen.

Vientiteollisuuden tuotantokustannukset

Toiseksi on väärä se väite, että vientieollisuuden korkeat tuotantokustannukset olisivat seurausta korkeista työpalkoista. Työpalkkojen osuus tuotantokustannuksista voi tosin meidän maamme vientiteollisuudessa olla hiukan suurempi kuin muualla, tämä koskee erikoisesti sahateollisuutta, jossa työpalkkojen osuus tekee 14—18 % tuotantokustannuksista, mutta syynä siihen

eivät ole liian korkeat palkat, vaan se, että monet etenkin pienempien sahalaitosten omistajat ovat katsoneet edullisemmaksi syödä ja juoda voittonsa kuin käyttää niitä vanhentuneen tuotantokoneiston uusimiseen, sillä halpa työvoima ja sen hillitön riisto ovat tähän saakka taanneet suuret voitot vanhentuneellakin koneistolla työskenneltäessä. Yleensä työpalkkojen osuus tuotantokustannuksista on verraten vähäinen, nim. vaneriteollisuudessa 20 %, puuhioketeollisuudessa 6 %, selluloosateollisuudessa 7 % ja paperiteollisuudessa 6 %. Vaikka otettaisiin huomioon raaka-aineiden hankintaan käytetyt työpalkat, ei työpalkkojen alentaminen sanottavastikaan vaikuttaisi tuotantokustannuksiin. Niiden alentamiseksi on löydettävä muita keinoja, mutta koska niiden etsiminen ei ole työläisten vaan kapitalistien tehtävä, emme puutu tämän enempää siihen.

Että työpalkkojen korkeus ei suinkaan ole syynä vientiteollisuuden tuotantokustannusten kalleuteen, sitä todistaa myös se seikka, että niissä maissa, jotka kilpailevat Suomen kanssa maailmanmarkkinoilla, nim. Ruotsissa, Norjassa, Kanadassa ja osittain myös USA:ssa eivät työläisten palkat, tarkoitan reaalipalkkoja, ole suinkaan pienemmät kuin meillä, vaan suuremmat. Niinpä on laskettu, että USA:ssa ne ovat n. kaksi kertaa korkeammat, Kanadassa hiukan alhaisemmat kuin USA:ssa, mutta huomattavasti korkeammat kuin meillä, Ruotsissa n. 1,5 kertaa korkeammat jne. Jos noiden maiden kannattaa myydä puunjalostusteollisuuden tuotteita halvemmalla kuin meidän, niin ei syynä ole työläisten palkkojen, vaan muiden tuotantokustannusten alhaisuus. Elleivät suomalaiset vientiteollisuuskapitalistit kykene järjestämään tuotantoaan kannattavaksi muuta kuin työläisten palkkoja alentamalla, niin silloin on jo aika siirtää tuo teollisuus toisiin käsiin, yhteiskunnalle. Neuvostoliiton ja kansandemokratioiden kokemus on todistanut, että tämän tapahduttua on todellakin löydettävissä keinoja tuotantokustannusten alentamiseen ja samalla työläisten elintason kohottamiseen.

Työpalkkojen korotus ei aiheuta hintojen pysyvää nousua

Kysymys työpalkkoista ei kuitenkaan ole vielä loppuun käsitelty, vaan siitä on jäljellä eräs kaikkein oleellisin puoli.

Olemme tähän saakka olettaneet, että mm. oikeistososialidemokraattien esittämät väitteet, joiden mukaan palkankorotukset nostaisivat hintoja ainakin samalla määrällä, millä palkankorotus nostaa tuotantokustannuksia, olisivat paikkansa pitäviä. Olemme olettaneet, että kapitalistien onnistuu aina siirtää palkankorotusten aiheuttama tuotantokustannusten lisäys ostajien maksettavaksi ja säilyttää voittonsa samana, kuin se oli ennen palkankorotusta. Mutta niin ei suinkaan ole tavallisesti asianlaita, se onnistuu kapitalisteille vain poikkeusoloissa, esim. sotien aikana ja välittömästi niiden jälkeen, jolloin yleinen tavarain niukkuus on asiallisesti lopettanut kapitalistien välisen kilpailun kotimaan markkinoilla. Kun meidänkään maassamme ei enää vallitse tuollainen poikkeuksellinen tilanne, ei em. olettamuskaan pidä paikkaansa.

Tuohon väärään perusteeseen nojautuvien väitteiden perättömiksi osoittaminen siinäkin tapauksessa, että peruste olisi oikea, oli välttämätöntä sen tähden, että taloustieteeseen aivan perehtymättömätkin työläiset helposti ymmärtävät edellä esitetyn todistelun. Kun työläisille todistetaan, että esim. 20 %:n palkankorotus ei voi pahimmassakaan tapauksessa kohottaa heidän kulutustarvikkeittensa hintoja enempää kuin 0,5—5 %:lla niin heille selviää pakostakin, minkälaista peliä ne pelaavat, jotka uskottelevat rahapalkkojen korotusten tuottavan työläisille ainoastaan vahinkoa. Sen sijaan on paljon vaikeampi selostaa talouselämän kehityslaeista kokonaan tietämättömille, minkä vuoksi palkankorotukset eivät normaalioloissa tavallisesti aiheuta lainkaan hintojen pysyvää nousua ja minkä vuoksi kapitalistit eivät voi siirtää lisääntyneitä tuotantokustannuksia ostajain maksettavaksi.

Marxilainen taloustiede siis väittää, ettei edes yleinen palkkojen korotus voi normaalioloissa nostaa työläisten kulutustarvikkeiden hintoja pysyvästi, joten palkkojen korotus aiheuttaa työläisten elintason kohoamisen. Mistä se johtuu?

1) Tavallisesti palkkojen korotus nostaessaan tuotantokustannuksia pakottaa kapitalisteja alentamaan muita tuotantokustannuksia ottamalla käytäntöön parempia koneita, parantamalla työmenetelmiä ja tietysti kohottamalla työn voimaperäisyyttä, voidakseen myydä tavaransa entisellä hinnalla ja voittaakseen siten kilpailijansa, joille tuotantokustannusten alentaminen ei syystä tai toisesta onnistu. Kun noiden kustannusten alentaminen onnistuu tavallisesti suurimmille kapitalistisille yrityksille, joilla on riittävästi pääomaa uusien keksintöjen ja työmenetelmien käytäntöön ottamiseen, niin tavaroiden hinnat eivät nouse edes väliaikaisesti, koska suurten yritysten alhaisemmat tuotantohinnat ovat samalla markkinahintoja määräävät keskinkertaiset tuotantohinnat.

2) Monien tavarain hinnat eivät ole lainkaan tai ainoastaan hyvin pienessä määrin riippuvaisia kotimaassa vallitsevien työpalkkojen suuruudesta. Niihin kuuluvat ensiksikin monopolisoituneiden alojen tuotteet, joiden hinnat on nostettu niin korkealle kuin suojatulli suinkin sallii. Meillä esim. sokeriteollisuus on täydellisesti monopolisoitunut ja se ottaa sokerista, silloin kun ei ole hintasäännöstelyä, hinnan joka on yhtä suuri kuin tuotantokustannukset, keskimääräinen voitto ja sokerin tullimaksu yhteenlaskettuina. Jos nyt tuotantokustannukset nousevat työpalkkojen kohoamisen johdosta, ei sokerin hinta kuitenkaan voi nousta, koska se silloin tulisi suuremmaksi kuin ulkomailta tuodun sokerin hinta tulleineen. Sama pitää paikkansa myös moniin maataloustuotteisiin, mm. viljaan nähden, niiden hintoja voi-

daan korottaa ainoastaan tulleja korottamalla.

Tähän tavararyhmään kuuluvat tietysti kaikki ulkomailta tuodut kulutustarvikkeet, joiden hinnat eivät luonnollisesti ole riippuvaisia meidän palkkatasostamme, samoin kulutustarviketoellisuudessa käytetyt raaka-aineet, joiden hintoihin ei vaikuta meillä toimeenpantu palkankorotus.

3) Muilla aloilla tapahtunut palkankorotus voi nostaa eräiden tavaroiden hintoja ainoastaan tilapäisesti, mutta aikanaan hinnat palaavat entiselle tasolle. Tarkastakaamme ensin sellaista tapausta, jolloin palkankorotus tapahtuu ainoastaan yhdellä tai muutamilla aloilla. Jos esim. jalkineteollisuudessa työläisten onnistuu korottaa palkkojaan, ja tuotanto tuolla alalla on sillä hetkellä normaali, ts. niin suuri, että se kykenee tyydyttämään kysynnän, niin ei jalkineiden hinnoissa tapahdu heti mitään muutosta, koska yhdellä alalla tapahtunut palkkojen korotus ei sanottavasti lisäisi jalkineiden kysyntää. Jos jalkinetehtailijat kaikesta huolimatta nostaisivat hintoja, niin muut väestökerrokset siirtäisivät ostonsa tuonnemmaksi, jalkineiden kysyntä vähenisi, osa jalkineista jäisi myymättä ja hinnat alenisivat ainakin entiselle tasolle. Sen sijaan tämän alan yrittäjien voitot pienenisivät välittömästi palkankorotuksen jälkeen. Siitä olisi seurauksena, että jalkineteollisuuteen ei lähiaikoina sijoitettaisi uusia pääomia, ehkä osa entisistäkin vetäytyisi pieniä voittoja peläten sieltä pois. Tuotanto ei laajenisi ja jonkun ajan kuluttua, ehkä vuoden, ehkä 3—4 vuoden kuluttua jalkineiden tuotanto ei enää vastaisi kysyntää ja silloin hinnat todella nousisivat.

Mutta tätä hintojen kohoamista vastaisi hintojen aleneminen muilla aloilla, sillä niille virtaisi jalkineteollisuuden pienten voittojen vuoksi suhteellisesti liian runsaasti pääomaa, tuotanto lisääntyisi kysyntää suuremmaksi ja hinnat laskisivat. Mutta siitä olisi puolestaan seurauksena voittojen aleneminen ja pääomien virtaaminen muille aloille, ehkä juuri jalkineteollisuuteen, jossa tuotannon supistumisen ansiosta hinnat olivat sillä välin nousseet ja siten voitot suurentuneet. Lopputulos, ellei uutta palkkojen korotusta tapahdu, olisi se, että muutamia vuosia kestäneen heilahtelun jälkeen kaikki olisi suurin piirtein ennallaan, hinnat entisellään ja kaikkien kapitalistien voitot keskinäisen tasoittumisen ansiosta hiukan pienemmät.

Edellä esitettyä ei saa käsittää liian kaavamaisesti, sillä jos tuotanto jalkineteollisuudessa palkankorotuksen tapahtuessa oli liian vähäinen kysyntään verraten, niin silloin tuon alan kapitalistit voivat nostaa hintoja heti palkankorotuksen tapahduttua. Samoin he voivat tehdä myös siinä tapauksessa, että silloin vallitsee yleinen noususuhdanne, joka muutenkin tekee hintojen korottamisen mahdolliseksi. Mutta edellä kuvattu pääomien virtaus jonkun ajan kuluttua pudottaisi hinnat entiselle tasolle näissäkin tapauksissa. Toisaalta taas työn tuottavuuden

kohottaminen, jos se onnistuu heti palkkojen korottamisen jälkeen niissä tuotantolaitoksissa, jotka valmistavat suurimman osan alan tuotteista, säilyttää voiton entisellään palkankorotuksesta huolimatta, eikä silloin tapahdu mitään pääomien pakoa muille aloille, tuotanto ei supistu eivätkä hinnat nouse edes vuosien kuluttua.

Yleisen palkankorotuksen vaikutus

Mutta miten käy, jos työläisten onnistuu aikaansaada yleinen palkkojen korotus? Helposti voisi olettaa, että ainakin silloin tapahtuisi yleinen hintojen nousu eivätkä työläiset hyötyisi mitään. Niin ei kuitenkaan ole.

Elleivät yleisen palkankorotuksen tapahduttua mitkään muut tekijät, työn tuottavuus, käytetyn pääoman määrä eikä rahan arvo muutu, niin silloin aluksi työläisten käyttämien kulutushyödykkeiden hinnat kohoavat, koska niiden kysyntä lisääntyy palkankorotuksen johdosta. Näitä kulutushyödykkeitä tuottavat kapitalistit saavat korvauksen palkkamenojen lisääntymisestä korkeampien hintojen muodossa ja heidän voittonsa säilyy suunnilleen entisellään, mutta ainoastaan jonkun aikaa. Sillä niillä aloilla, jotka valmistavat kapitalistien käyttämiä kulutushyödykkeitä ja erikoisesti ylellisyystavaroita, kysyntä vähenee, koska palkankorotus on alentanut useimpien kapitalistien voittoja. Näiden alojen tuotteiden hintojen ei siis suinkaan voida korottaa palkoroituksen jälkeen, vaan hintoja on päinvastoin alennettava, jos mieli säilyttää menekki entisellään. Osittain sama ilmiö voi tapahtua myös tuotantovälineitä tuottavilla aloilla, koska kapitalistien voittojen pieneneminen voi supistaa vähäksi aikaa investointeja (pääomansijoituksia). Näillä aloilla voitot alenisivat siis paljon enemmän kuin palkankorotus sellaisenaan edellyttäisi.

Seurauksena siitä olisi varsin pian pääoman pako työläisten kulutustarvikkeita tuottaville aloille, joilla voitot säilyisivät entisinä. Uusien pääomien siirtyminen näille aloille kohottaisi niiden tuotannon pian kysyntää suuremmaksi ja alentaisi hinnat entiselleen, ehkäpä pienemmiksikin kuin ennen palkankorotusta. Samaan aikaan ylellisyys- ja muita kapitalistien käyttämiä kulutustarvikkeita sekä osittain myös tuotantovälineitä valmistavien alojen tuotanto vähenisi pääomien poisvirtaamisen johdosta ja seurauksena olisi tavarain hintain nouseminen entiselle tasolle. Lopullisena tuloksena koko tästä prosessista olisi ensiksi työläisten elintason kohoaminen palkkojen korotusta vastaavasti, tavarain hintojen palaaminen jonkun aikaa jatkuneiden heilahtelujen jälkeen suunnilleen entiselleen ja kapitalistien voittojen aleneminen koko yhteiskunnassa niin pitkäksi aikaa, kunnes he työn tuottavuutta kohottamalla ehtisivät saada korvauksen.

Tämä lopputulos on täysin ymmärrettävissä, sillä työpalkkojen yleinen nousu merkitsee sitä, että työläiset saavat entistä suuremman

osuuden tuottamastaan uudesta arvosta, joten sen toinen puoli, kapitalistien anastama lisäarvo, ja siten myös heidän voittonsa pakostakin vastaavasti vähenee.

Yleisen palkankorotuksen vaikutusta on meidän kuitenkin tarkasteltava vielä eräältä toiselta kannalta, jolle Marx aivan oikein antoi hyvin suuren merkityksen. Tarkoitan sitä, miten yleinen palkankorotus vaikuttaa eri tavalla sellaisilla tuotannon aloilla, joilla pääoman elimellinen kokoonpano on korkea, ts. joilla käytetään suhteellisesti vähän työvoimaa koneiden määrään ja jalostettujen raaka-aineiden arvoon verraten ja sellaisilla aloilla, joilla pääoman elimellinen kokoonpano on alhainen, ts. joilla käytetään suhteellisesti enemmän elävää työvoimaa ja vähemmän tuotantovälineitä.

Ehkä on parasta ottaa ensin tarkasteltavaksi sellaiset tuotannon alat, joilla pääoman elimellinen kokoonpano on keskinkertainen. Yleinen palkkojen korotus ei aiheuttaisi näillä aloilla mitään hintojen nousua, sillä vaikka kapitalistien voitto vähenisikin, niin olisi se edelleenkin keskimääräinen, eikä niin ollen mitään pääomien virtaamista näille aloille eikä näiltä aloilta palkankorotuksen johdosta alkaisi. Toisin kävisi niillä aloilla, joilla pääoman elimellinen kokoonpano olisi keskinkertaista alhaisempi, joilla siis työläisiä käytetään suhteellisesti paljon valmistettujen tuotteiden määrään nähden, ja joilla työpalkkojen osuus tuotantokustannuksissa on suurin. Sellaisilla aloilla yleinen palkankorotus vähentäisi varsin suuresti kapitalistien voittoja, ne putoaisivat paljon keskinkertaista voittoa alemmaksi ja sen vuoksi alkaisi pääomien siirtyminen niille aloille, joilla voitot säilyisivät korkeampina (ja joista kohta puhumme). Pääomien pois siirtyminen supistaisi aikanaan tuotannon kysyntää pienemmäksi ja siitä aiheutuisi hintojen ja siten myös voittojen kokoominen. Päinvastainen ilmiö olisi yleisen palkankorotuksen jälkeen huomattavissa niillä aloilla, joilla pääoman elimellinen kokoonpano on keskinkertaista korkeampi, ts. joissa työpalkkojen osuus tuotantokustannuksista on suhteellisen vähäinen. Siellä palkkojen korotus ei sanottavastikaan vähentäisi voittoja, joten ne aluksi jäisivät paljon korkeammiksi kuin muilla aloilla. Mutta nuo korkeammat voitot houkuttelisivat pääomia sinne, tuotanto lisääntyisi kysyntää suuremmaksi, hinnat alenisivat ja siten laskisivat myös voitot.

Lopullinen tulos on tässäkin sama kuin esittämässämme tapauksessa. Kapitalistien keskimääräiset voitot laskisivat, hinnat vakaantuisivat suunnilleen sille tasolle, jolla ne olivat olleet ennen palkankorotusta ja työläisten elintaso kohoaisi. Koko prosessi vaatii tietysti verrattain pitkän ajan, useita vuosia, sillä se tapahtuu pääomien alalta toiselle siirtymisen ansiosta, eivätkä pääomat voi kovin nopeasti siirtyä. Hintojen väliaikainen kohoaminen alkaisi toiseksi tarkastelemillamme ja niiden aleneminen viimeksi tarkastelemillamme aloilla ehkä vasta vuoden tai parin, ehkä vieläkin myöhemmin palkkojen korotuksen jälkeen.

Kaiken edellä sanotun perusteella voimme todeta, että työläisten taistelu rahapalkkojensa alentamista vastaan tai niiden korottamiseksi ei koskaan ole hyödytöntä, vaan aina kun se onnistuu, siitä on seurauksena myös reaalipalkan ja siten elintason kohoaminen, tietysti niin pitkäksi aikaa kuin työläisten ammatilliset ja poliittiset järjestöt kykenevät estämään kapitalistien yritykset palkkojen alentamiseksi. Jos rahapalkkojen nousu olisi vain muodollinen, jos kapitalistit voisivat siitä huolimatta pitää voittonsa entisellä tasolla nostamalla kaikkien tavarain hintoja, niin eivät he suinkaan taistelisi aina kaikin keinoin työläisten palkankorotuksia vastaan. Kapitalistit tietävät mainiosti palkankorotusten merkitsevän itselleen tappiota ja työläisille voittoa ja myös työläisten on se tiedettävä.

Vasta sitten kun työläiset vapautuvat niistä harhakäsityksistä, joita heidän keskuuteensa on työpalkkakysymyksessä erikoisesti oikeistososialidemokraattien toimesta levitetty, vasta sitten he kykenevät kohottamaan reaalipalkkaansa ja pahimmassakin tapauksessa torjumaan lähiaikoina uhkaavat suuret palkanalennukset, joita lähenevä talouspula tuo tullessaan.

Mitä taas tulee niihin väitteisiin, että palkkoja alentamalla voitaisiin estää talouspula, niin ne ovat yhtä perättömiä kuin puheet palkankorotusten inflatoorisesta vaikutuksesta. Talouspulan perussyynä on nimittäin työtätekevien kansanjoukkojen maksukykyisen kysynnän jälkeenjääminen tuotannon lisääntymisestä. Palkkojen alentaminen supistaa edelleen maksukykyistä kysyntää ja niin ollen kärjistää eikä suinkaan estä talouspulan alkamista. Kapitalisteille tietysti on työpalkkojen alentaminen pulan uhatessa erikoisen tärkeätä, koska he siten voivat pitää voittonsa suurina ja sälyttää pulan seuraukset työläisten kannettaviksi. Sama sisältö on myös ammattiyhdistysliikkeen piirissä usein esitetyissä väitteissä, joiden mukaan kapitalistien ei muka kannata maksaa nykyistä suurempia, eikä edes nykyisen suuruisiakaan palkkoja, koska heidän voittonsa ovat jo minimaalisen pienet.

Mutta marxilaiset ovat sitä mieltä, ettei ole työläisten eikä työväenjärjestöjen tehtävä huolehtia kapitalistien voitoista, siitä kapitalistit ovat aina itse pitäneet liiankin hyvää huolta ja pitävät edelleenkin. Työläisten ja heidän järjestöjensä velvollisuus itseään kohtaan on taistella palkkojensa korottamiseksi ja palkanalennusten estämiseksi kaikin käytettävissä olevin keinoin, unohtamatta kuitenkaan hetkeäkään, että onnistuessaankin tuo taistelu voi korkeintaan taata työläisille heidän työvoimansa arvoa vastaavan työpalkan, niukan toimeentulon, mutta ei vapauta heitä palkkaorjan riistonalaisesta ja epävarmasta asemasta. Sen voi tehdä vain koko palkkajärjestelmän, kapitalismin hävittäminen.

Kirja-arvosteluja ja -katsauksia

Tie valtaan

J. V. Stalinin Teokset, III osa. NKP(b)n Keskuskomitean Marx-Engels-Lenin instituutin toimittama. Suomenkielisen laitoksen julkaisija Karjalais-Suomalaisen SNTn valtion kustannusliike, Petroskoi 1949. Myyjä Kansankulttuuri Oy, Helsinki. — 470 sivua, hinta 150 mk.

”PÄÄTEHTÄVÄ ON PROPAGOIDA NYKYISEN VALLAN KUKISTAMISEN VÄLTTÄMÄTTÖMYYTTÄ.”

Stalinin Teosten kolmas osa käsittelee Venäjän vallankumouksen **toisen strategisen kauden** kysymyksiä teoreettisen ja käytännöllisen vallankumouksellisen työn pohjalta, jolloin taistelun päämääränä oli **imperialismin kukistaminen** ja sosialistisen vallankumouksen voittoon vieminen. Siinä mielessä se eroaa myös aikaisemmin lehdessämme esitellyistä hänen teostensa kahdesta ensimmäisestä osasta, jotka valaisevat Stalinin toimintaa Venäjän vallankumouksen **ensimmäisen strategisen kauden** aikana, jolloin päämääränä oli vielä tsaristisen itsevaltiuden kukistaminen.

Stalinin Teosten III osa avaa askel askeleelta lukijalle havainnollisen kuvan bolshevikkipuolueen toiminnasta Venäjän porvarillis-demokraattista helmikuun vallankumousta seuranneella kaudella, jolloin puolueen toiminta saa kansan vakuutetuksi bolshevististen aatteiden oikeudesta ja jolloin puolue järjesti ja nosti työväenluokan ja köyhimmän talonpoikaiston suureen sosialistiseen vallankumoukseen.

Nojautuen leniniläiseen teoriaan sosialistisesta vallankumouksesta vallankumouksen toisen strategisen vaiheen aikana Stalin perustelee työväenluokan johtavan osuuden välttämättömyyttä taistelussa maan yhteiskunnallis-taloudellisen uudelleenrakentamisen puolesta, sen taloudellisen, poliittisen, sotilaallisen ja sivistyksellisen jäljellejääneisyyden voittamiseksi.

Stalinin Teosten III osaan sisältyvät Stalinin kirjoitukset vuoden 1917 maalis-lokakuulta osoittavat oikeaksi sen leniniläisen asettamuksen, jonka mukaan porvarillis-demokraattisen vallankumouksen perusehtona on työväenluokan johtava osuus ja että johtaessaan porvarillis-demokraattisen vallankumouksen loppuun asti työväenluokka muuttaa sen samalla sosialistiseksi vallankumoukseksi. Stalinin kirjoitukset osoittavat havainnollisesti lukijalle bolshevikkipuolueen taistelun siirtymisen puolesta porvarillisesta vallankumouksesta sosialistiseen vallankumoukseen, todistaen samalla tämän siirtymisen **historiallisen välttämättömyyden ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden.** Vain sosialistinen vallankumous kykeni antamaan Venäjän sorretuille kansoille — myös Suomen kansalle — niiden janoaman kansallisen vapauden, valtiollisen riippumattomuuden ja itsemääräämisoikeuden; vain se kykeni ratkaisemaan kysymyksen sodasta ja rauhasta ja vain se tahtoi antaa ja antoi talonpojille maata.

Tapahtumien erittely maalis-lokakuun aikana, jonka Stalin on mestarillisesti suorittanut välittömästi niiden pyörteissä, eivät ole vain ”silminnäkijän” kertomuksia vallankumouksen suurista tapahtumista, vaan marxilais-leniniläisen vallankumousmiehen tieteellisiä tilannekatsauksia ja tehtävien määrittelyjä, jotka tänäänkin kykenevät valaisemaan ja auttavat ymmärtämään sitä tietä, jota kapitalistimaiden työväenluokan ja sen kommunististen puolueiden on kuljettava voittaakseen taistelun kolmannen maailmansodan ehkäisemiseksi ja pysyvän rauhan luomiseksi todellisen kansanvallan ja yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden pohjalla.

Stalinin Teosten kolmannen osan pääteemana ja hallitsevana aatteena on **taistelu neuvostojen vallan puolesta.** Lukija tempautuu tahtomattaan mukaan seuratessaan sivu sivulta bolshevikkipuolueen politiikan johdonmukaista kehitystä taistelussa proletariaatin diktatuurin puolesta. Puolueen taistelutunnusten, strategisten ja taktillisten asettamusten suuri totuudellisuus ja oikeudenmukaisuus valloittavat tänäänkin lukijan, joka ei voi olla tunnustamatta puolueen joustavuutta kärkevän luokkataistelun olosuhteissa, joissa tapahtumien vyöry vaatii päivittäistä linjan tarkistamista ja menettelytavan uudelleen määrittelyä. Tilanteen muuttuessa bolshevikit muuttavat tunnustaan taistelusta neuvostojen vallan puolesta. Usein toistunut valtapula tulee Stalinin kirjoituksissa luonnehdittua ja eriteltyä, hänen määritellessään vaihe vaiheelta mitä syvällisimmin vallankumouksellisen tilanteen olemuksen ja osoittaessaan ja paljastaessaan kerta toisensa perästä vastavallankumouksellisten juonet ja pyrkimykset, joihin taantumuspuolueet ja ryhmät mustasotnialaisista ja kadeteista, t.s. perustuslaillisista demokraateista alkaen eserreihin ja menshevikkeihin (t.s. oikeistososialisteihin) asti turvautuivat estääkseen vallankumouksen syvenemisen.

*

NKP(b)n historiassa Stalin kirjoittaa, että bolshevikit kykenivät yhdistämään **”yhdeksi yhteiseksi vallankumoukselliseksi virraksi sellaiset erilaiset vallankumoukselliset liikkeet kuin ovat yleisdemokraattinen liike rauhan puolesta, talonpoikais-demokraattinen liike tilanherrojen maiden valtaamiseksi, sorrettujen kansojen kansallinen vapausliike kansallisen tasa-arvoisuuden puolesta ja proletariaatin sosialistinen liike porvariston kukistamiseksi, työväenluokan diktatuurin pystyttämiseksi.**

On ilmeistä, että näiden erilaisten vallankumouksellisten virtojen yhdistäminen yhdeksi yhteiseksi valtavaksi vallankumoukselliseksi virraksi ratkaisi kapitalismin kohtalon Venäjällä,” (NKP(b)n historia, sivu 238.)

Peruskysymys, johon puolue kiinnitti päähuomionsa, oli kysymys sodasta ja rauhasta. Stalinin kirjoitukset osoittavat, kuinka hellittämättä ja järjestelmällisesti puolue taisteli kaikkia imperialistisen sotapolitiikan saarnaajia vastaan, paljastaen niiden jokaisen väitteen ja sofismin. Samoin kuin esim. Suomen nykyisen hallitussuuntauksen kansanvallan ja työväenluokan etujen vastaisissa teoissa näkyy angloamerikkalaisten imperialistien käsi, näkyi Venäjällä 1917 väliaikaisen hallituksen ja taantumusrintaman vallankumouksen vastaisessa avoimessa sotapolitiikassa ”Englannin lähettilään Buchananin ja pankkiirien käsi”, — kuten Stalin mainitsee, osoittaen, että mikään ei ollut siinä suhteessa muuttunut tsaarin kukistamisen jälkeen. Stalin ruoski ulkomaalaisen pääoman edustajia, jotka sekaantuivat Venäjän sisäisiin asioihin ja käyttäytyivät kuin ”eurooppalaiset keski-Afrikassa”. Samalla voimalla Stalin hyökkäsi niitä vastaan, jotka olivat kutsuneet ulkomaalaiset imperialistit, valmistautuen myymään synnyinmaan niille pala

palalta, sekä niitä vastaan, jotka auttoivat ulkomaalaisia "varjaageja" käyttäytymään Venäjällä kuten siirtomaissa. **"Oman kukkaronsa etujen voittoa, vaikkapa Venäjän tuhon hinnalla, — sitä he tahtovat"**, — kirjoitti Stalin näistä maansa etujen pettäjistä, porvaristosta ja tilanherroista.

Toisena kysymyksenä, johon kansajoukot vaativat vastausta, oli kysymys maasta. Väliaikaisen hallituksen kaikin tavoin viivytellessä maakysymyksen ratkaisua ajan voittamiseksi ja koko kysymyksen poistamiseksi päiväjärjestyksestä, bolshevikit vaativat talonpoikaiston vuosisataisen unelman toteuttamista pakkoluovuttamalla tilanherrojen maat. Lukuisissa kirjoituksissaan Stalin mobilisoi maaseudun työtätekeviä taisteluun maiden valtaamiseksi viipymättä. Hänen asettamuksensa perustana oli ajatus, että isku "maa-aristokratiaa" vastaan ei tyydyttäisi vain talonpoikaiston toiveet, vaan jouduttaisi myös demokraattista kehitystä Venäjällä.

Kolmas kysymys, joka kiinnosti kansanjoukkojen mieliä, oli kysymys sorrettujen kansakuntien kohtalosta. Vaatimalla kaikille kansoille itsemääräämisoikeutta eroamiseen asti ja mahdollisuutta vapaaseen kansalliseen kehitykseen bolshevikkipuolue valloitti sorretut kansakunnat vallankumouksen puolelle.

Neljäntenä peruskysymyksenä oli kysymys porvariston kukistamisesta ja työväenluokan diktatuurin pystyttämisestä. Se määritteli bolshevikkien koko taistelun lopputuloksen v. 1917. Lukuisissa kirjoituksissaan Stalin kutsui työtätekeviä liittymään taisteluissa karaistuneen ja kansan johtajaksi nousseen työväenluokan ympärille, jolla oli kahden vallankumouksen kokemus takanaan. Stalin riisui paljaaksi vastavallankumouksen "kollektiivisen diktatuurin" olemuksen, osoittaen sen olevan kapitaistien ja tilanherrojen väkivaltaa kansan laajoja työtätekeviä joukkoja vastaan, ja luonnehti proletariaatin diktatuurin demokraattisen sisällön, joka rajoittaa kansan sortajien riistovapauden. Stalin paljasti myös kaikki opportunistiset pyrkimykset kieltää sosialismin rakentamisen mahdollisuus yhdessä maassa, osoittaen että ei saa "odottaa" sosialistisia uudistuksia siksi, kunnes Eurooppa "alkaa". "Alkaa se maa, jolla on enemmän mahdollisuuksia."

*

Bolshevistiset aatteet tunkeutuivat kansaan taistelussa vihamielisiä aatteita ja ideologiaa vastaan. Puolueen oli avattava tie, raivattava tieltään kaikki esteet, paljastettava ja tuotava ilmi kaikkien vieraiden, takapajuisten aatteiden petoksellinen luonne, ennen kaikkea niiden petos, jotka naamioituivat "kansan palvelemisen" ja "kansan hyödyn" ym. sellaisilla naamioilla.

Stalinin Teosten III osa antaa väkevän, mukaansatempaavan kuvan bolshevikkipuolueen tiestä valtaan ja auttaa lukijaa ymmärtämään oman aikansa yhteiskunnallista kehitystä ja luokkien välistä taistelua. Stalinin kirjoitukset vastaavat koko edistyksellisen ihmiskunnan kysymykseen, miksi bolshevikkien onnistui johtaa sosialistinen vallankumous voittoisaan loppuun. Ne antavat mahdollisuuden tutkia sen strategian perusteita ja lähteitä, joka auttoi Neuvostoliittoa voittamaan toisessa maailmansodassa.

Aatteiden kuolemattomuuden määrää se, kuinka oikein ne heijastavat aineellisen kehityksen jokapäiväisiä tarpeita ja missä määrin ne vastaavat työtätekevien miljoonajoukkojen toiveita ja pyrkimyksiä. Bolshevismin aatteet, Leninin ja Stalinin aatteet ovat kestäneet ajan koetuksen. Niiden organisoiva, mobilisoiva ja uudistava voima valtaa yhä uusia ja uusia työtätekevien kansanjoukkojen kerroksia myös meidän maassamme, johtaen niitä taisteluun leivän, vapauden ja rauhan puolesta.

S. S-o.

POLIITTIS-TEOREETTINEN AIKAKAUSLEHTI

KOMMUNISTI

Julkaisija: Suomen Kommunistinen Puolue

Maaliskuu. N:o 3. 1950

SISÄLTÖ:

Toimitus ja konttori: Helsinki, Kotkankatu 9. Puhelin: toimitus 75 823, toimitussihteeri 75 738, konttori 76 549. Postisiirtotilin n:o 8792.
Toimituskunta: Pää- ja vast. toimittaja Matti Janhunen, toimitussihteeri Sulo Suvanto; Aili Mäkinen, Inkeri Lehtinen, Tuure Lehen, Iisko Lassila, Kauko Heikkilä, Elli Parkkari, Toivo Karvonen, Mirjam Suvanto, Heikki Kuusinen, Aarne Hulkkonen.
Tilaushinnat: 1/1 vsk. 500:—, 1/2 vsk. 250:—, 1/4 vsk. 125:—. Ulkomaille 1/1 vsk. 900:—, 1/2 vsk. 450:—. Irtonumeron hinta 45:—.

Miten amerikkalainen vakoilu on järjestetty?

Tähän kysymykseen vastaa Amerikan Moskovan-lähetystön entinen virkailijatar

Annabelle Bucar

suurta huomiota herättäneessä teoksessaan

Totuus amerikkalaisista diplomaateista

156 sivua. Hinta nid. 210: —

KANSANKULTTUURI OY

Hinta 45: — Helsinki 1950. Kustannusosakeyhtiö Yhteistyön kirjapaino.